

คู่มือสิ่งมีชีวิตในแนวปะการังบริเวณ...

เกาะนมสาว

ตำบลบางกะไชย จังหวัดจันทบุรี

ชื่อหนังสือ : คู่มือสิ่งมีชีวิตในแนวปะการังบริเวณเกาะนวมสาว ตำบลบางกะไชย จังหวัดจันทบุรี

ISBN : 978-974-384-588-8

พิมพ์ครั้งที่ : 1

จำนวนที่พิมพ์ : 100 เล่ม

ปีที่พิมพ์ : 2564

ผู้เขียนและเรียบเรียง : ชูชัย เรืองจรรุณ, โปติรส ตาสอน, พิมพ์วรรณ ดวงภู, ธัญวรัตน์ สมใจเดช,
วรกานต์ กันธะพรหม และ ปุณณนิศา ประสพสุข

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อมูลปะการังแข็ง : ดร.สราวุธ ศิริวงศ์

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อมูลสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังในแนวปะการัง : ดร.บิณฑา นิลเกิด

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อมูลปลาในแนวปะการัง : นายจิระพงศ์ จีวรงค์กุล

จัดทำโดย : คณะเทคโนโลยีทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตจันทบุรี

พิมพ์ที่ : บริษัท สไมล์ พรินต์ติ้ง กราฟิกส์ จำกัด
25/11 หมู่ 1 ถ.มาลัยแมน ต.วังตะกั่ว อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

ออกแบบปก : กานต์ หอมสุวรรณ

ถ่ายภาพ : ชูชัย เรืองจรรุณ, วิมลรัตน์ บุญรัตนาคม, อภิชาติ ศรมงคล, พงศกร สืบตระกูล
และ ปานระวี คงพันธุ์

จัดรูปเล่ม : กานต์ หอมสุวรรณ

พิสูจน์อักษร : ชูชัย เรืองจรรุณ, กานต์ หอมสุวรรณ และ ภักธมน หุ่นลำพู

ติดต่อ : คณะเทคโนโลยีทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตจันทบุรี
ตำบลโขมง อำเภอกำแพง จังหวัดจันทบุรี 22170

คำนำ

ด้วยคณะเทคโนโลยีทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตจันทบุรี ได้รับมอบหมายจากสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้ดำเนินงานโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ เพื่อพัฒนาพื้นที่ พื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นตำบลที่มีศักยภาพในการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวแหล่งใหม่ เนื่องจากตำบลบางกะไชยมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่หลากหลายได้แก่ เกาะนมสาว ซึ่งตั้งอยู่บริเวณหมู่ 1 บ้านแหลมสิงห์ ทางตอนใต้ของวนอุทยานเขาแหลมสิงห์ ห่างจากฝั่งประมาณ 2 กิโลเมตร สามารถเดินทางโดยเรือหางยาว ใช้เวลาประมาณ 30 นาที มีเนื้อที่ของเกาะประมาณ 150 ไร่ มีพื้นที่ของแนวปะการังประมาณ 159 ไร่ บริเวณชายฝั่งด้านทิศตะวันออกทอดยาวจนถึงทิศเหนือของเกาะ จึงถือเป็นแหล่งปะการังน้ำตื้นในจังหวัดจันทบุรีเพียงไม่กี่แห่งที่ยังคงความสมบูรณ์และความหลากหลายของทรัพยากรแนวปะการัง เป็นองค์ประกอบด้านพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ตำบลบางกะไชย และนำไปสู่การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับคนในชุมชน ตลอดจนใช้เป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรแนวปะการัง โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของทั้งทรัพยากรธรรมชาติและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดังกล่าวในพื้นที่ต่อไป

คู่มือสิ่งมีชีวิตในแนวปะการังบริเวณเกาะนมสาว ตำบลบางกะไชย จังหวัดจันทบุรีเล่มนี้ ประกอบด้วยข้อมูลสิ่งมีชีวิตได้แก่ ปะการังแข็ง 25 สกุล จาก 12 วงศ์ ปลาในแนวปะการัง 25 ชนิด จาก 13 วงศ์ และสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง 37 ชนิด จาก 7 ไฟลัม ที่ได้จากการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูล ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2564 ซึ่งประกอบด้วยภาพถ่ายสิ่งมีชีวิต ชื่อวิทยาศาสตร์ ชื่อสามัญภาษาอังกฤษ ชื่อสามัญไทย พร้อมคำอธิบายลักษณะทางชีววิทยาและแหล่งที่อยู่อาศัย อย่างไรก็ตามยังมีสิ่งมีชีวิตอีกหลายชนิดที่สำรวจไม่พบในครั้งนี้

คณะผู้จัดทำขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ช่วยตรวจสอบรายละเอียดต่างๆ ภายในเล่มให้มีความสมบูรณ์ชัดเจน และหวังว่าคู่มือเล่มนี้จะสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจด้านทรัพยากรในแนวปะการัง เพื่อช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลเหล่านี้ให้คงอยู่อย่างยั่งยืนตลอดไป

เกาะบนบ่อ
BANGKACHAI CHANTHABURI

สารบัญ

ปะการังกาเล็กซี่ <i>Galaxea</i> sp.	2
ปะการังโขด <i>Porites</i> spp.	4
ปะการังจาน <i>Turbinaria</i> sp.	6
ปะการังช่องหนาม <i>Echinophora</i> sp.	8
ปะการังช่องเหลี่ยม <i>Favites</i> spp.	10
ปะการังดอกไม้ทะเล <i>Goniopora</i> spp.	12
ปะการังดอกเห็ด <i>Ctenactis</i> sp.	14
ปะการังดอกเห็ด <i>Fungia</i> spp.	16

ปะการังดาวช่องเหลี่ยม <i>Leptastrea</i> spp.	18
ปะการังดาวเล็ก <i>Cyphastrea</i> sp.	20
ปะการังดาวเหลี่ยม <i>Pseudosiderastrea</i> sp.	22
ปะการังดาวใหญ่ <i>Diploastrea heliopora</i>	24
ปะการังถ้วยสมอง <i>Lobophyllia</i> sp.	26
ปะการังใบหิน <i>Lithophyllon undulatum</i>	28
ปะการังพิวกรวย <i>Astreopora</i> sp.	30
ปะการังพิวอยู่ยี่ <i>Porites rus</i>	32

ปะการังแฟนเพลวไฟ <i>Pecten</i> sp.	34
ปะการังม้าลาย <i>Oulastrea crispata</i>	36
ปะการังรังผึ้ง <i>Goniastrea</i> spp.	38
ปะการังลายกลีบดอกไม้ <i>Psammocora</i> sp.	40
ปะการังลายดอกไม้ <i>Pavona</i> sp.	42
ปะการังวงแหวน <i>Favia</i> spp.	44
ปะการังสมองร่องยาว <i>Platygyra</i> spp.	46
ปะการังสมองร่องใหญ่ <i>Symphyllia</i> spp.	48

สารบัญ

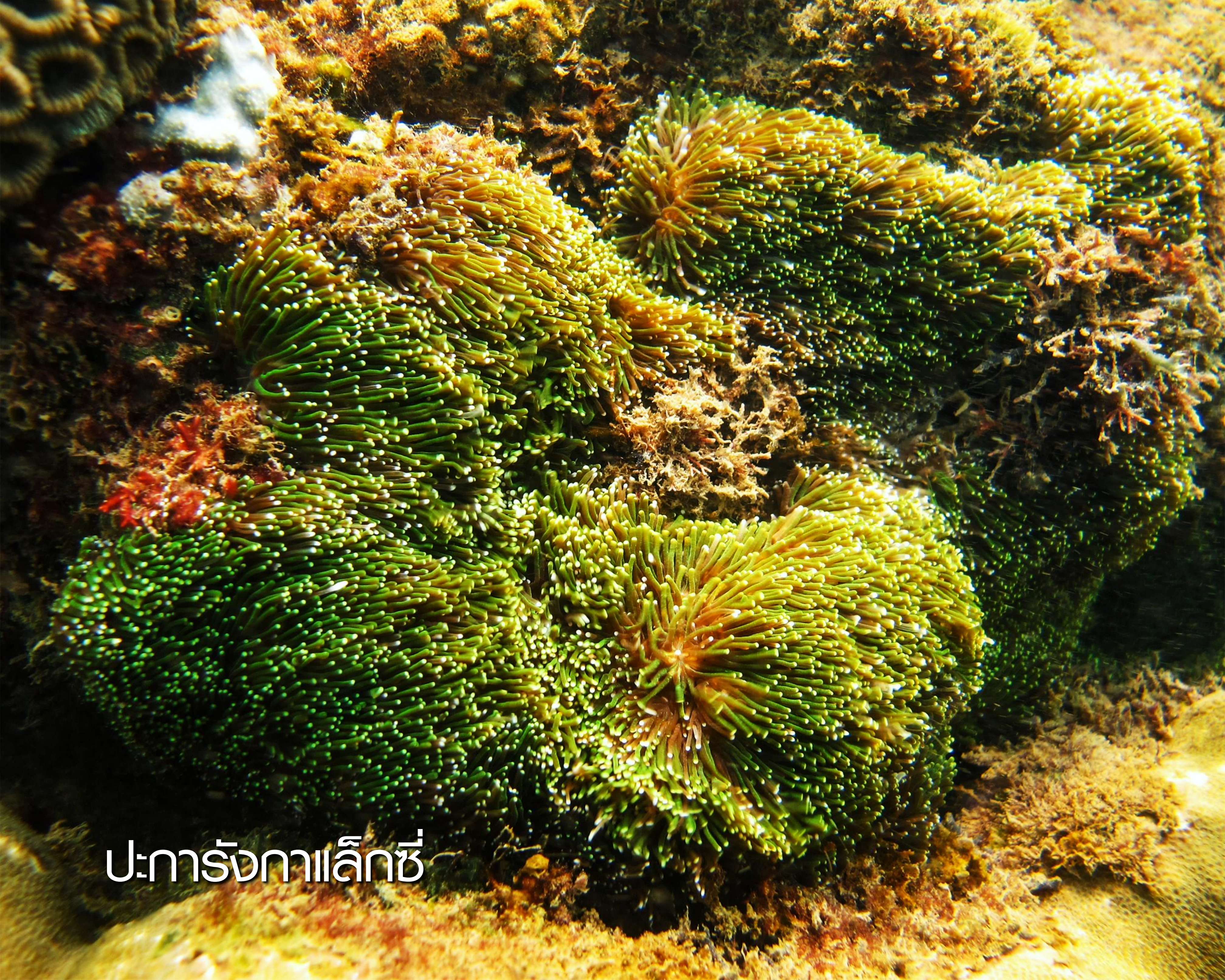
ปะการังหนามขนุน <i>Hydnophora</i> sp.	50	ปลาทุตสลาด <i>Plectropomus maculatus</i>	66	ปลาปิ่นแก้ว <i>Plotosus lineatus</i>	82
ปลากะพงข้างปาน <i>Lutjanus russellii</i>	52	ปลาค้างคาว <i>Platax orbicularis</i>	68	ปลาผีเสื้อปากยาว <i>Chelmon rostratus</i>	84
ปลากะพงแถบน้ำตาล <i>Lutjanus lemniscatus</i>	54	ปลาทูรายคอบขาว <i>Scolopsis vosmeri</i>	70	ปลาผีเสื้อแปดแถบ <i>Chaetodon octofasciatus</i>	86
ปลากะรังเมือกแถบดำ <i>Diploprion bifasciatum</i>	56	ปลาบูเกล็ดทราย <i>Istigobius decoratus</i>	72	ปลาแมงป่อง <i>Scorpaenopsis oxycephala</i>	88
ปลากะรังลายเส้นฟ้า <i>Cephalopholis formosa</i>	58	ปลาบูลูกดอกฟิลิปปินส์ <i>Parioglossus philippinus</i>	74	ปลาสลิดทะเลแถบขาว <i>Siganus javus</i>	90
ปลากะรังเสื้อครีบยาว <i>Epinephelus quoyanus</i>	60	ปลาปักเป้า <i>Arothron stellatus</i>	76	ปลาสลิดหินดำเล็ก <i>Pomacentrus cuneatus</i> (Juvenile)	92
ปลาการ์ตูนอานม้า <i>Amphiprion polymnus</i>	62	ปลาปักเป้ากล่อง <i>Ostracion cubicus</i>	78	ปลาอมไข่ <i>Cheilodipterus artus</i>	94
ปลาการ์ตูนอินเดียนแดงชมพู <i>Amphiprion perideraion</i>	64	ปลาปักเป้ากล่องสี่เหลี่ยมหัวโหนก <i>Ostracion rhinorhynchos</i>	80	ปลาอมไข่แถบสีทอง <i>Ostorhinchus cavitensis</i>	96

สารบัญ

ปลาอมไข่ลายห้าเส้น <i>Cheilodipterus quinquelineatus</i>	98	ตากปุ่มกลมดำ <i>Phyllidia nigra</i>	114	ปลิงดำ <i>Holothuria leucospilota</i>	130
ปลาอมไข่หางแดง <i>Ostorhinchus endekataenia</i>	100	ตากปุ่มขาวเหลือง <i>Phyllidia elegans</i>	116	ปลิงสร้อยไข่มุก <i>Synaptula</i> sp.	132
กัลปังหา <i>Subergorgia</i> sp.	102	ตากปุ่มชมพู <i>Phyllidiella pustulosa</i>	118	ปะการังอ่อนนิ้วมือ <i>Sinularia</i> sp.	134
กัลปังหา <i>Verrucella</i> sp.	104	ตากเปลือยขาวจุดดำ <i>Jorunna funebris</i>	120	ปูหิน <i>Thalamita</i> sp.	136
กุ้งดอกไม้ทะเล <i>Periclimenes brevicarpalis</i>	106	ตากเปลือยขาวจุดน้ำเงินเหลือง <i>Hypselodoris kanga</i>	122	ฟักไข่ของตากเปลือย <i>Jorunna funebris</i>	138
ดอกไม้ทะเล <i>Heteractis crispa</i>	108	ตากเปลือยไทรอน <i>Risbecia tryoni</i>	124	พรมทะเล <i>Palythoa tuberculosa</i>	140
ดาวขนนกหลากสี <i>Lamprometra palmata</i>	110	ตากเปลือยแม็กซีปุ่มม่วง <i>Mexichromis multituberculata</i>	126	พรมทะเล <i>Zoanthus</i> sp.	142
ดาวหมอนปากเข็ม <i>Culcita novaeguineae</i>	112	ตากเปลือยฮิปส์โลโดริสฟ้าจุดเหลือง <i>Hypselodoris infucata</i>	128	ฟองน้ำครก <i>Xestospongia testudinaria</i>	144

สารบัญ

ฟองน้ำเชือก <i>Clathria reinwardti</i>	146	หอยพัดปะการัง <i>Pedum spondyloideum</i>	162
ฟองน้ำฟังตัวสีเหลือง <i>Cliona celata</i>	148	หอยมือแมว <i>Tridacna crocea</i>	164
ฟองน้ำสีน้ำเงิน <i>Neopetrosia</i> sp. “blue”	150	หอยมือเสือ <i>Tridacna squamosa</i>	166
เม่นตำหนามยาว <i>Diadema setosum</i>	152	เห็ดขน <i>Rhodactis</i> sp.	168
หนอนตัวแบนสีดำจุดส้ม <i>Acanthozoon</i> sp.	154	เห็ดสนิม <i>Rhodactis</i> sp.	170
หนอนท่อ <i>Sabellastarte</i> sp.	156	เห็ดสองปาก <i>Rhodactis</i> sp.	172
หมึกกระดองลายเสือ <i>Sepia</i> sp.	158	ไอดรอยด์ <i>Lytocarpus philippinus</i>	174
หอยเบี้ย <i>Cypraea</i> sp.	160		

ปะการังทะเลลึก

ปะการังกาแล็กซี่ (Galaxy coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังกาแล็กซี่

ชื่อสามัญอังกฤษ : Galaxy coral

วงศ์ : Oculinidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Galaxea* sp.

ลักษณะ : โคลนเป็นแบบก้อน หรือแบบเคลือบหนา คอรอลไลต์ (corallite) เป็นรูปทรงกระบอกยกตัวสูงขึ้นมาลักษณะคล้ายหนามแหลม เนื่องจากแผ่นหินปูนที่กั้นในแนวรัศมี (septa) มีลักษณะยื่นออกมาคล้ายใบมีด

นิเวศวิทยา : พบได้ทั่วไปบริเวณแนวปะการังที่มีคลื่นไม่แรงมากนัก

ปะการังโขด

ปะการังโขด (Mountain coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังโขด

ชื่อสามัญอังกฤษ : Mountain coral

วงศ์ : Poritidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Porites* spp.

ลักษณะ : โคลนีเป็นรูปทรงก้อน หรือ
พื้นผิวเป็นเนินกลมมนเด่นชัด คอรอลไลต์
(corallite) มีขนาดเล็กมาก 0.5-1.5 มม.
มีผนัง (wall) ที่ชัดเจน

นิเวศวิทยา : พบได้ทั่วไปบริเวณแนว
ปะการังตั้งแต่ปะการังแนวราบ (reef flat) ไป
จนถึงปะการังแนวลาดชัน (reef slope) และ
เป็นชนิดเด่นในพื้นที่

ปะการังจาน

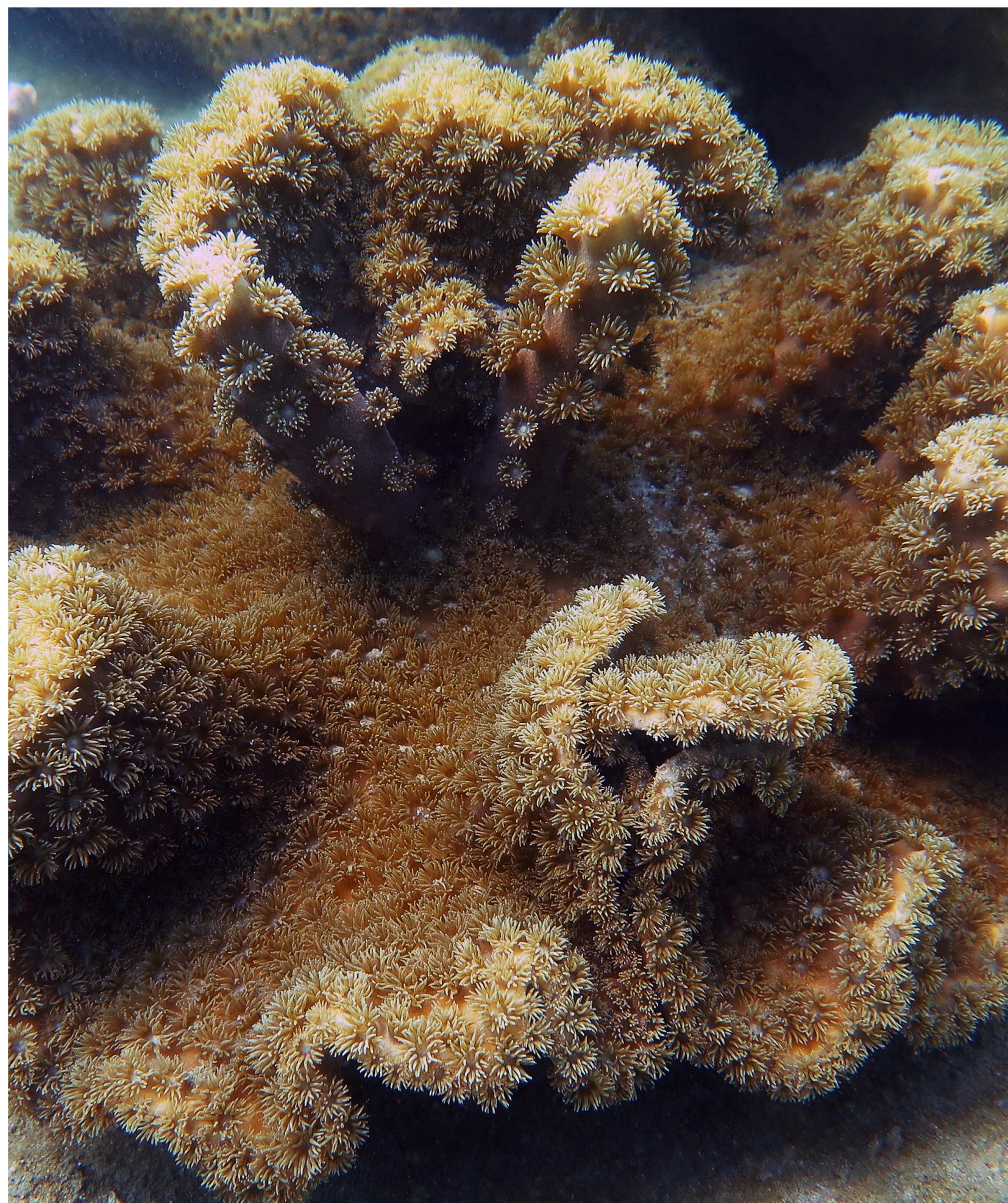
ปะการังจาน (Disc coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังจาน

ชื่อสามัญอังกฤษ : Disc coral

วงศ์ : Dendrophylliidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Turbinaria* sp.

ลักษณะ : โคลนเป็นแบบแผ่นหนารูปทรงคล้ายแจกัน คอรอลไลต์ (corallite) เป็นทรงกลม มีขนาด 2.5-6 มม. พื้นผิวที่ปกคลุมระหว่างคอรอลไลต์ (coenosarc) มีลักษณะเรียบ

นิเวศวิทยา : พบได้ทั่วไปบริเวณแนวปะการัง และอาจเป็นชนิดเด่นในพื้นที่บริเวณเขตน้ำตื้นที่น้ำมีความขุ่นและปะการังแนวลาดชัน (reef slope)

ปะการังช่องทาม

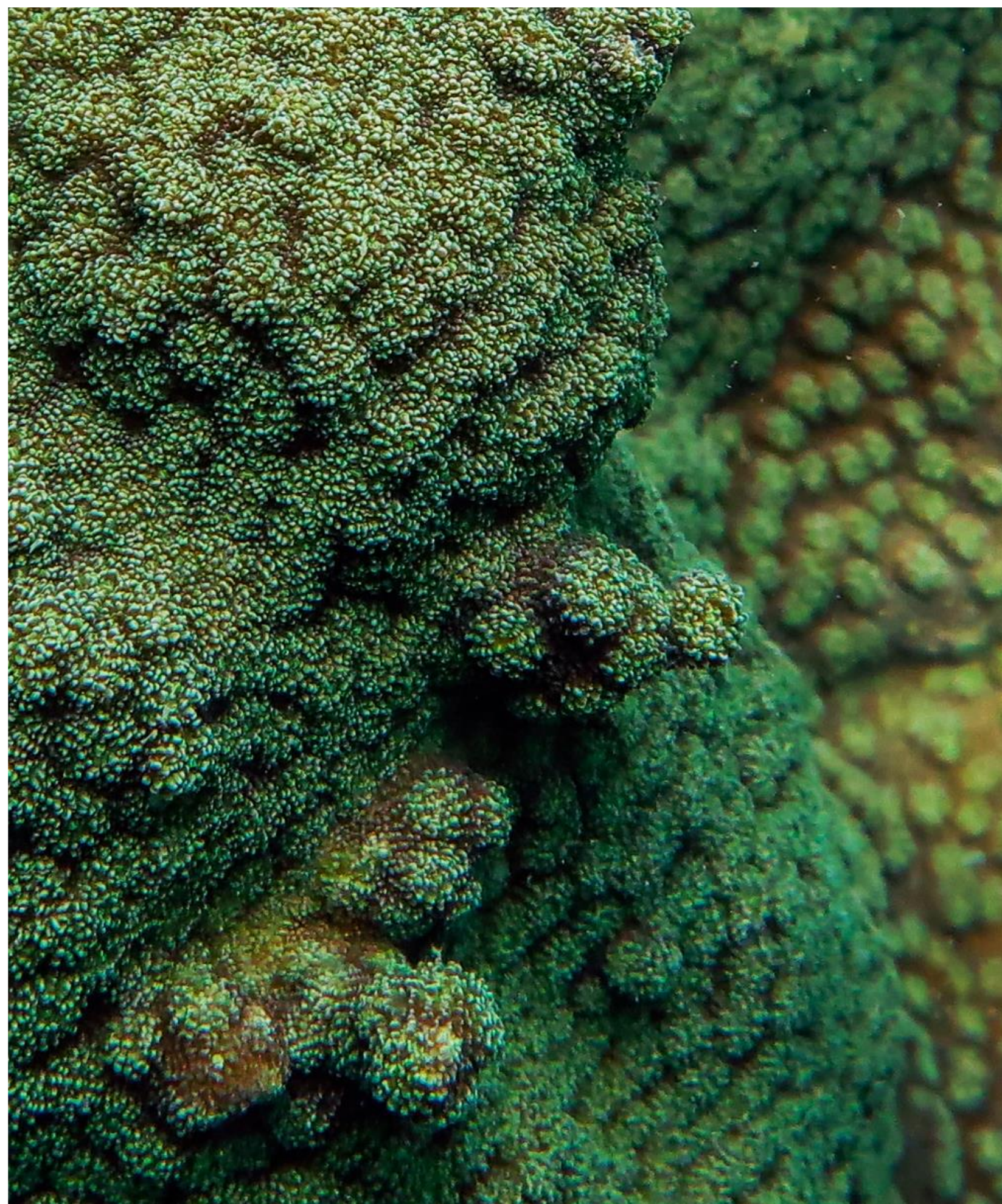
ปะการังช่องหนาม (Spiny pored coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังช่องหนาม

ชื่อสามัญอังกฤษ : Spiny pored coral

วงศ์ : Faviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Echinophora* sp.

ลักษณะ : โคลนเป็นแบบเคลือบหรือแผ่นบาง
คอร์รอลไลท์ (corallite) มีขนาด 3-8 มม.
พื้นผิวที่ปกคลุมบนคอร์รอลไลท์และระหว่างคอร์
รอลไลท์ (coenosarc) มีลักษณะคล้ายลูกบิด

นิเวศวิทยา : พบได้ทั่วไปบริเวณแนวปะการัง
และอาจเป็นชนิดเด่นในพื้นที่บริเวณแนว
ปะการังเขตน้ำตื้น

ปะการังช่องเหลี่ยม

ปะการังช่องเหลี่ยม (Larger star coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังช่องเหลี่ยม

ชื่อสามัญอังกฤษ : Larger star coral

วงศ์ : Faviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Favites* spp.

ลักษณะ : โคลนีเป็นรูปทรงก้อนหรือแบบเคลือบ คอรอลไลต์ (corallite) เป็นทรงกลมกึ่งเหลี่ยม คอรอลไลต์ที่อยู่ติดกันใช้ผนังร่วมกัน ไม่มีแผ่นหินปูนเรียงเป็นวงคล้ายมงกุฎตรงใกล้จุดศูนย์กลางของคอรอลไลต์ (paliform lobe)

นิเวศวิทยา : พบได้ทั่วไปบริเวณแนวปะการังตั้งแต่ปะการังแนวราบ (reef flat) ไปจนถึงปะการังแนวลาดชัน (reef slope)

ปะการังดอกไม้ทะเล

ปะการังดอกไม้ทะเล (Anemone coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังดอกไม้ทะเล

ชื่อสามัญอังกฤษ : Anemone coral

วงศ์ : Poritidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Goniopora* spp.

ลักษณะ : โคลนีเป็นแบบก้อน โพลิบ (polyp) มีลักษณะคล้ายดอกไม้ยืดยาวออกมา และมีหลอดจำนวน 24 หลอด ยื่นออกมาทั้งช่วงเวลากลางวันและกลางคืน

นิเวศวิทยา : พบได้ทั่วไปบริเวณแนวปะการัง โดยเฉพาะบริเวณที่น้ำมีความขุ่น

ปะการังดอกเห็ด

ปะการังดอกเห็ด (Mushroom coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังดอกเห็ด

ชื่อสามัญอังกฤษ : Mushroom coral

วงศ์ : Fungiidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Ctenactis* sp.

ลักษณะ : อาศัยอยู่แบบเดี่ยว (solitary) โพลิป (Polyp) มีรูปทรงเรียวยาว ขนาดมากถึง 30 ซม. และมีร่องตามแนวแกนยาว มีปากอยู่ตรงกลางด้านบน แผ่นหินปูนที่กั้นในแนวรัศมี (septa) มีลักษณะคล้ายฟันเลื่อยขนาดใหญ่

นิเวศวิทยา : พบได้ทั่วไปบริเวณปะการังแนวลาดชัน (reef slope)

ปะการังดอกเห็ด

ปะการังดอกเห็ด (Mushroom coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังดอกเห็ด

ชื่อสามัญอังกฤษ : Mushroom coral

วงศ์ : Fungiidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Fungia* spp.

ลักษณะ : อาศัยอยู่แบบเดี่ยว (solitary) ยกเว้นเมื่ออยู่ในช่วงระยะของการเจริญ โพลิบ (Polyp) เป็นทรงกลม วงรี หรือรียาว ยาวเล็กน้อย มีขนาด 30 ซม. มีปากคล้าย รอยตัดเป็นทางยาวอยู่ตรงกลาง

นิเวศวิทยา : พบได้ทั่วไปบริเวณปะการังแนวลาดชัน (reef slope)

ปะการังดาวช่องเหลี่ยม

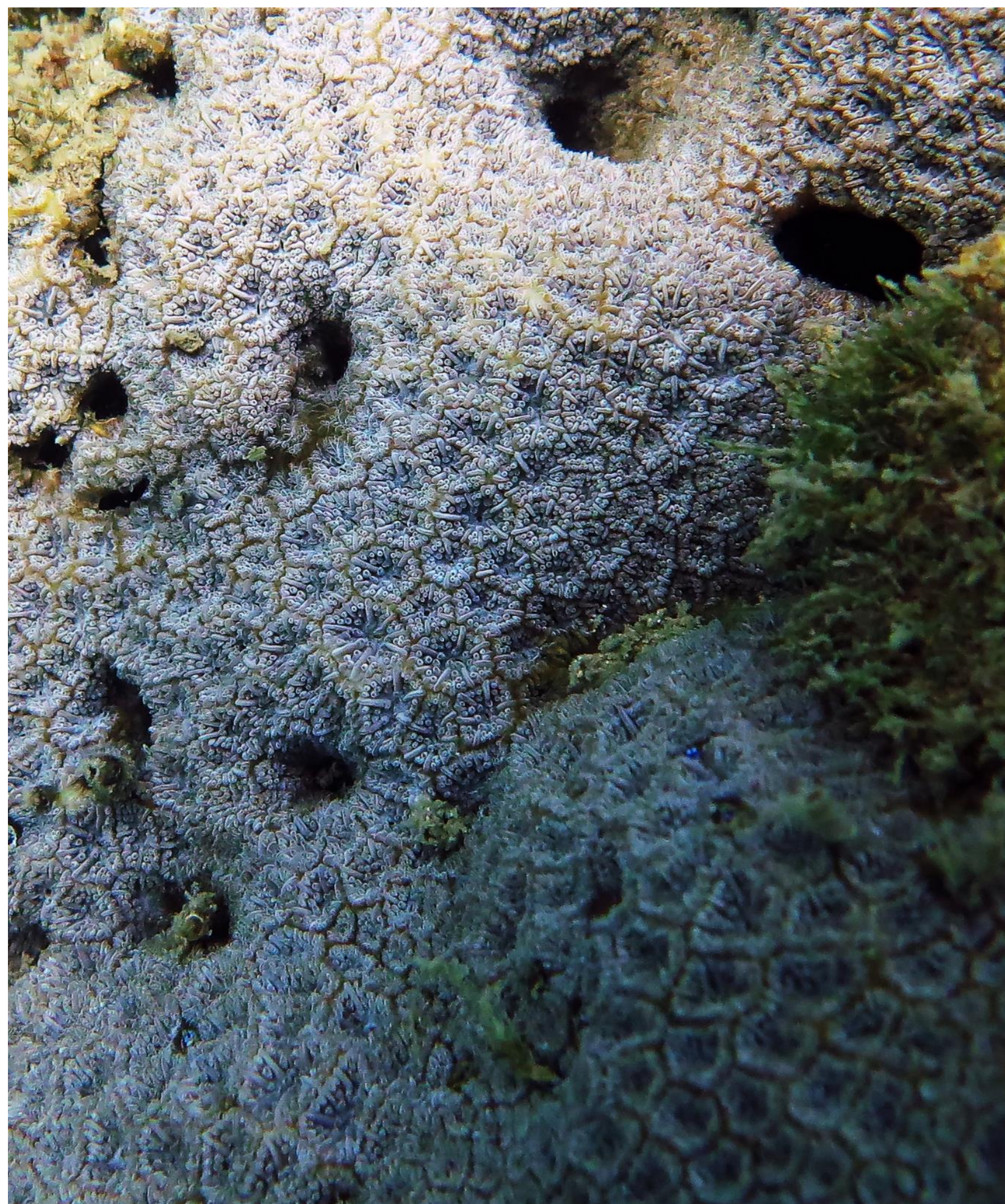
ปะการังดาวช่องเหลี่ยม (Star coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังดาวช่องเหลี่ยม

ชื่อสามัญอังกฤษ : Star coral

วงศ์ : Faviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Leptastrea* spp.

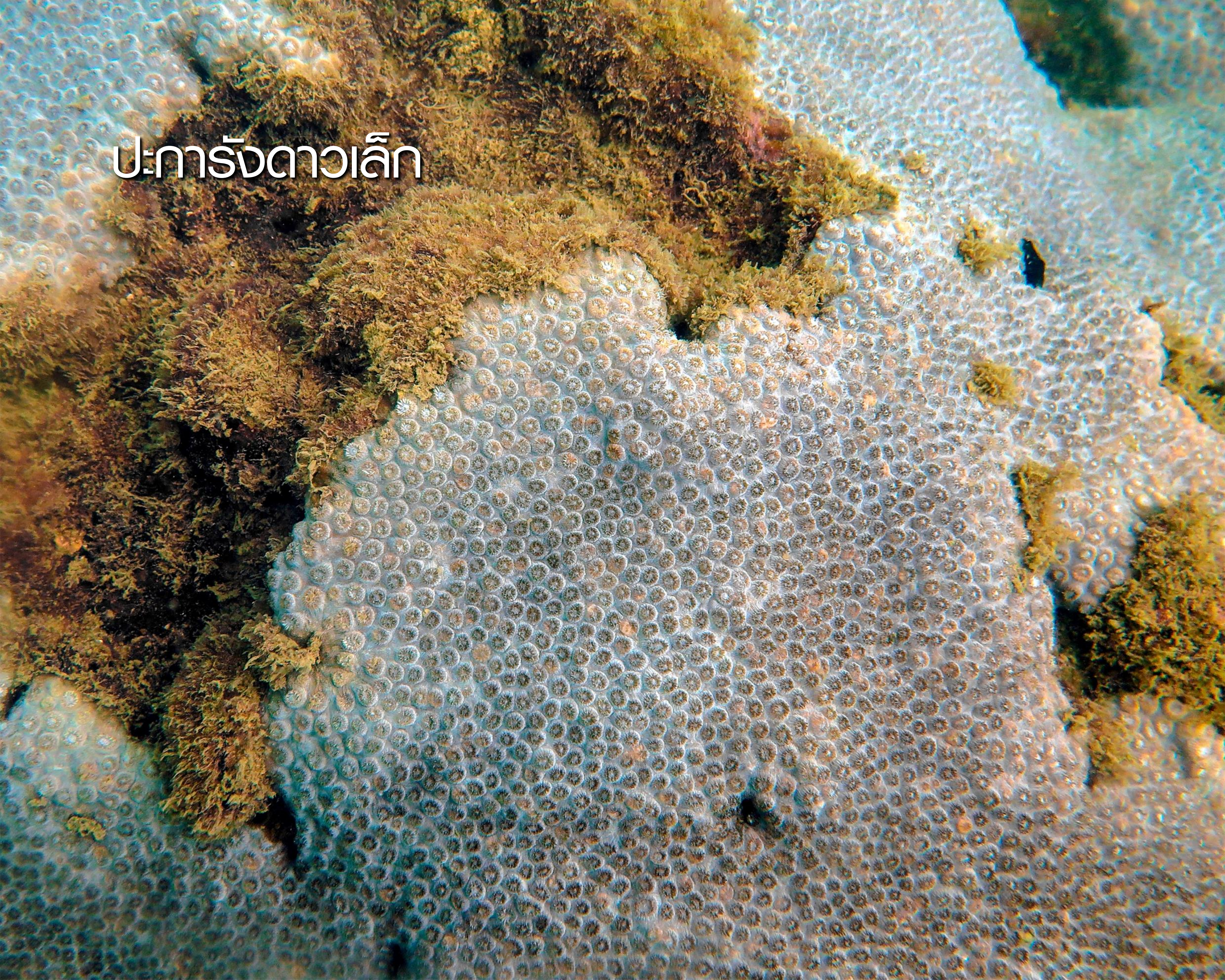

ลักษณะ : โคลนีเป็นรูปทรงก้อนหรือแบบเคลือบ คอรอลไลต์ (corallite) มีขนาด 3-5 มม. แผ่นหินปูนที่เรียงในแนวรัศมีภายในแต่ละช่องคอรอลไลต์ลำดับที่ 1 (Primary septa) มีขนาดใหญ่และหนา

นิเวศวิทยา : พบได้ทั่วไปบริเวณแนวปะการังตั้งแต่ปะการังแนวราบ (reef flat) ไปจนถึงปะการังแนวลาดชัน (reef slope)

ปะการังดาวเล็ก

ปะการังดาวเล็ก (Lesser knob coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังดาวเล็ก

ชื่อสามัญอังกฤษ : Lesser knob coral

วงศ์ : Faviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Cyphastrea* sp.

ลักษณะ : คอรอลไลต์ (corallite) เป็นรูปทรงกรวยต่ำ ขนาด 2-3 มม. คอสต้า (costae) จำกัดขอบเขตอยู่ที่พนักด้านนอกของคอรอลไลต์ พื้นผิวที่ปกคลุมระหว่างคอรอลไลต์ (coenosarc) มีลักษณะคล้ายลูกบิด

นิเวศวิทยา : พบได้ทั่วไปบริเวณแนวปะการังตั้งแต่ปะการังแนวราบ (reef flat) ไปจนถึงปะการังแนวลาดชัน (reef slope)

ปะการังดาวเหลี่ยม

ปะการังดาวเหลี่ยม (False pillow coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังดาวเหลี่ยม

ชื่อสามัญอังกฤษ : False pillow coral

วงศ์ : Siderastreidae

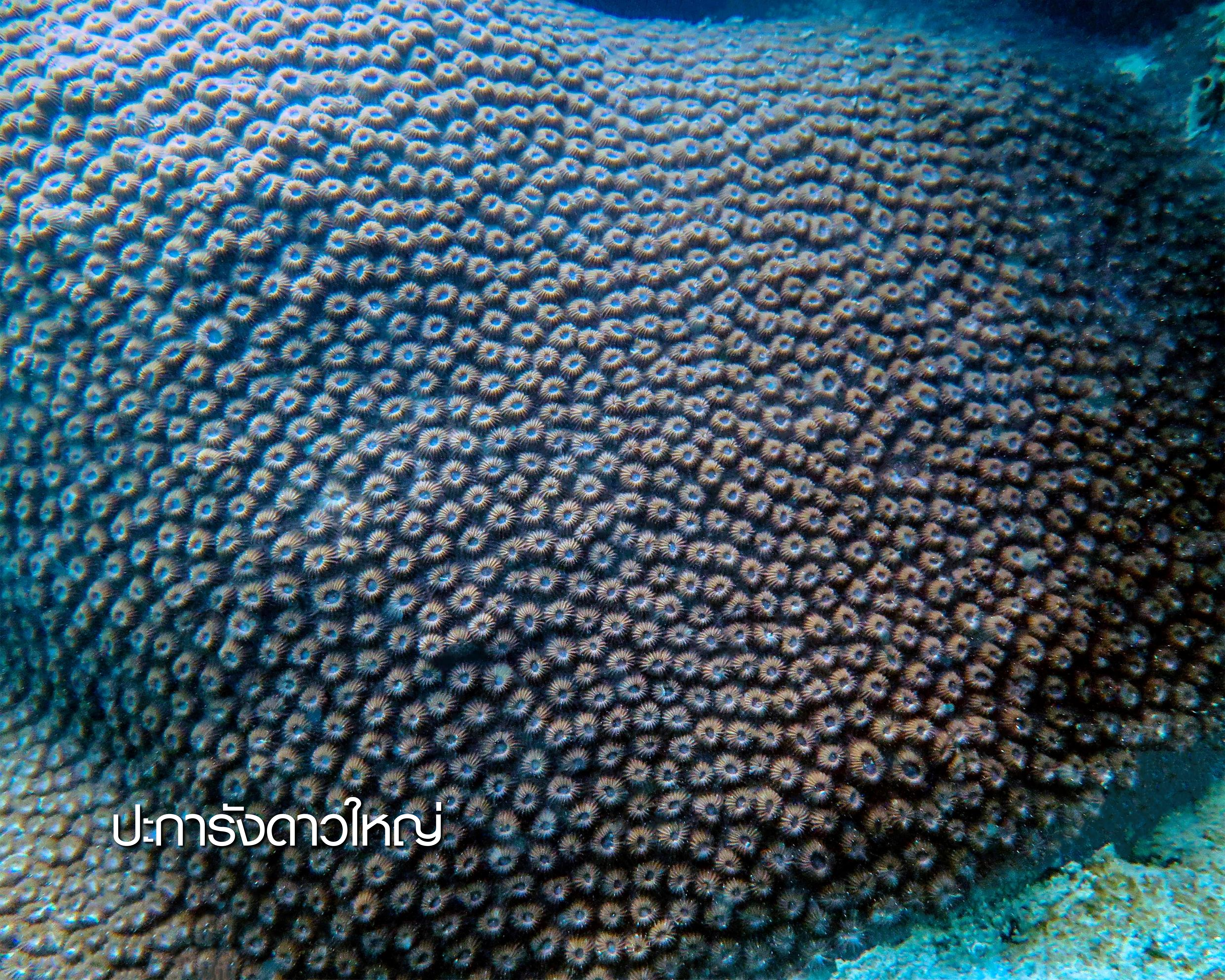
ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Pseudosiderastrea* sp.

ลักษณะ : โคลนีเป็นแบบเคลือบ คอรอลไลต์ (corallite) เป็นทรงกลมกึ่งเหลี่ยม คอรอลไลต์ที่อยู่ติดกันใช้ผนังร่วมกัน มีขนาด 3-6 มม. ผนัง (wall) ของคอรอลไลต์มีสีขาวที่เด่นชัด แพนหินปูนที่กั้นในแนวรัศมี (septa) มีระยะห่างเท่าๆ กัน

นิเวศวิทยา : พบได้น้อยบริเวณแนวปะการังเขตน้ำตื้นมาก และขึ้นยึดติดอยู่บนพื้นผิวที่เป็นหิน

ปะการังดาวไทย

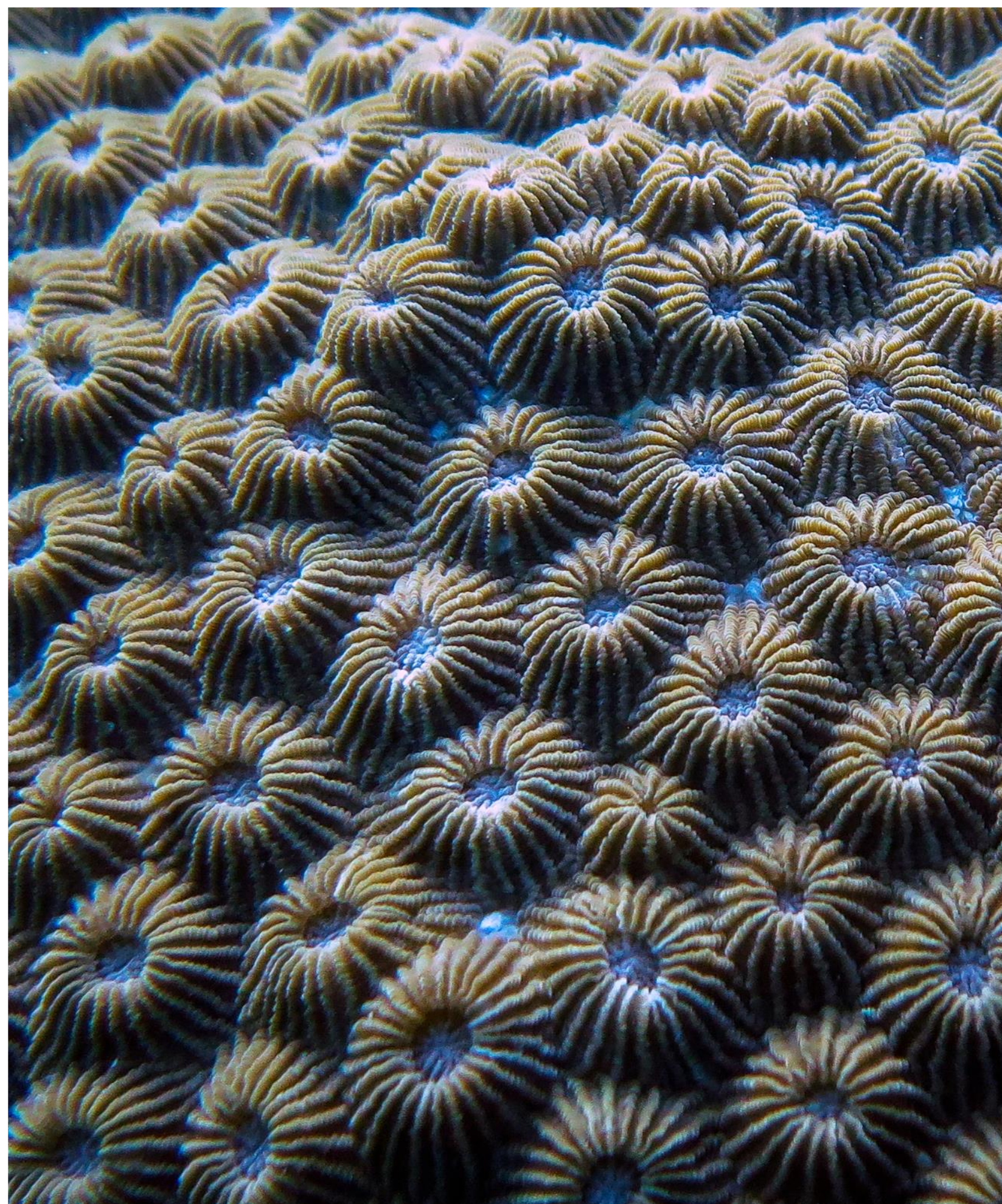
ปะการังดาวใหญ่ (Double-star coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังดาวใหญ่

ชื่อสามัญอังกฤษ : Double-star coral

วงศ์ : Faviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Diploastrea heliopora*

ลักษณะ : โคลนีเป็นแบบก้อนที่มีขนาดใหญ่
คอร์ลไลต์ (corallite) มีขนาด 8-10 มม.
เป็นรูปทรงกรวยต่ำและมีพนักหนา

นิเวศวิทยา : พบได้ทั่วไปบริเวณแนวปะการัง
ทั้งบริเวณที่มีสภาพพื้นที่เป็นด้านที่รับคลื่น
ลมมากกว่า (exposure) และที่มีสภาพพื้นที่
เป็นด้านที่รับคลื่นลมน้อยกว่า (shelter)

ปะการังถ้วยสมอง

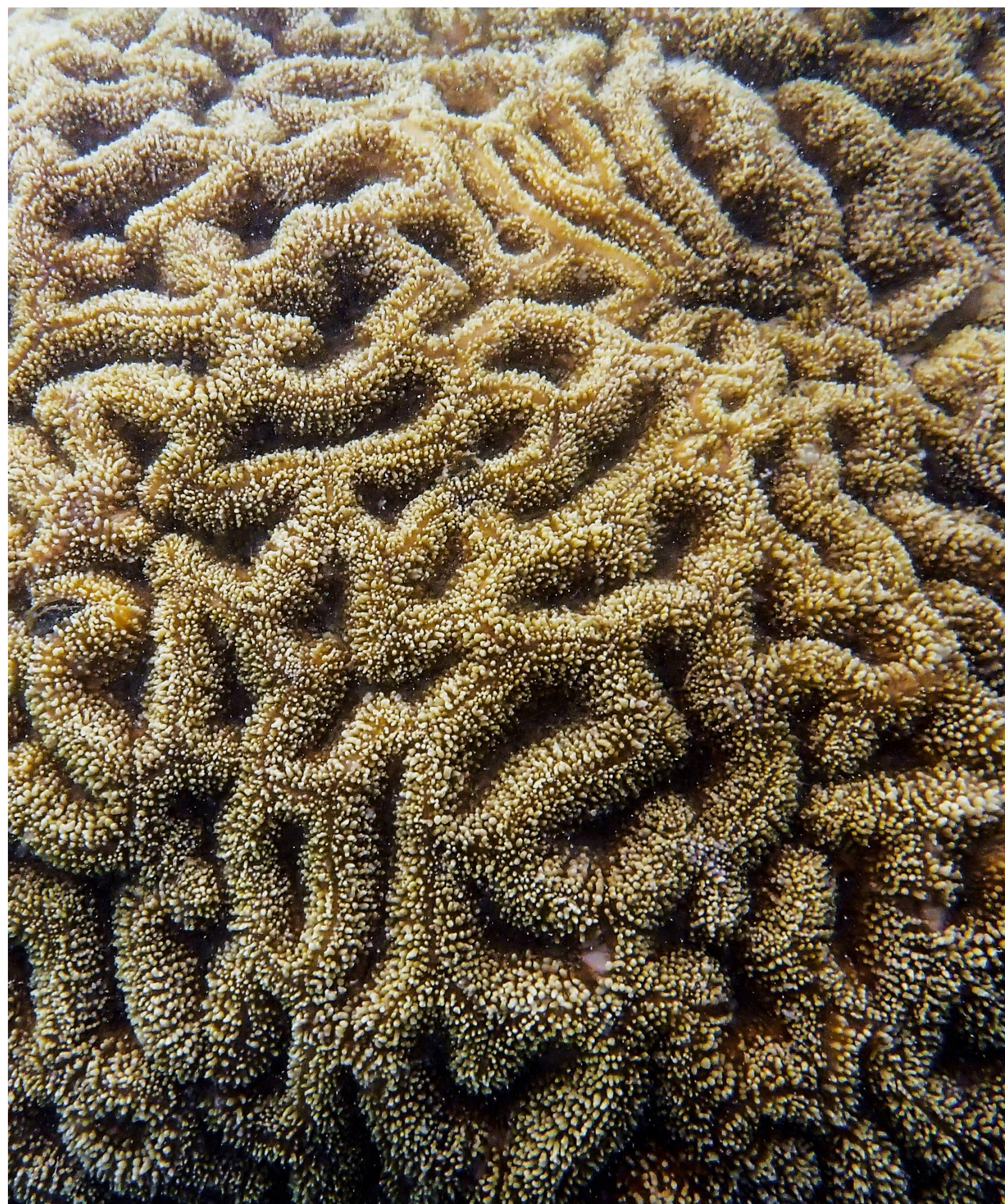
ปะการังถ้วยสมอง (Lobed cup coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังถ้วยสมอง

ชื่อสามัญอังกฤษ : Lobed cup coral

วงศ์ : Mussidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Lobophyllia* sp.

ลักษณะ : โคลนเป็นแบบก้อน คอรอลไลต์ (corallite) เป็นร่องสันและมีการแบ่งแยกของผนัง (wall) ขนาดกว้าง 15-40 มม. แพนหินปูนที่กั้นในแนวรัศมี (septa) หยาบและใหญ่ มีซี่แหลมคมยกตัวขึ้นสูง สามารถมองเห็นได้ผ่านเนื้อเยื่อของปะการัง โพลิบ (Polyp) มีลักษณะเนื้อเยื่อคล้ายพรม ซึ่งอาจปกปิดผนังของคอรอลไลต์ที่แยกกันเมื่อเกิดการขยายตัว

นิเวศวิทยา : พบได้ทั่วไปบริเวณส่วนบนของปะการังแนวลาดชัน (upper reef slope)

ปะการังใบหิน

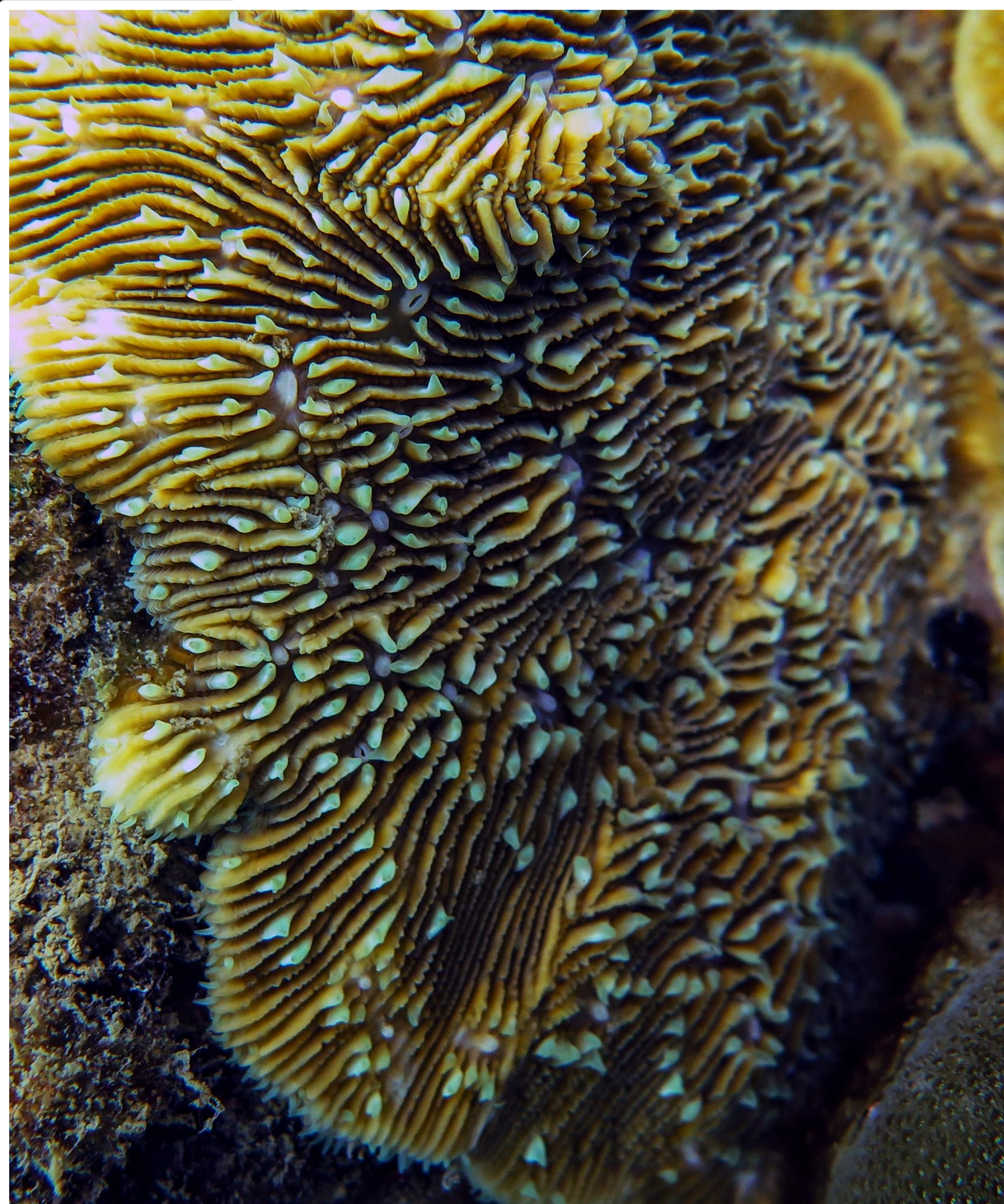
ปะการังใบหิน (Stone leaf coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังใบหิน

ชื่อสามัญอังกฤษ : Stone leaf coral

วงศ์ : Fungiidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Lithophyllon undulatum*

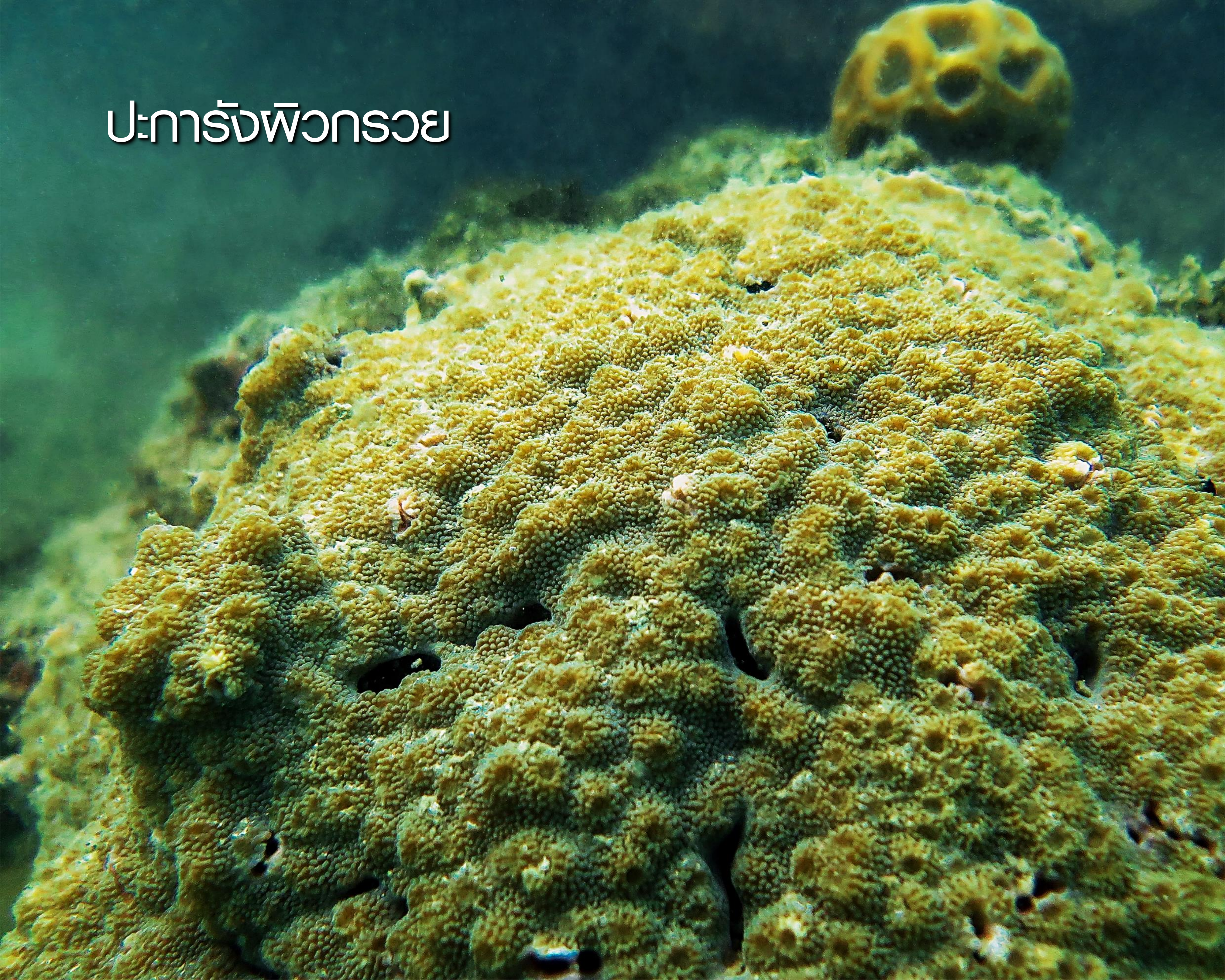

ลักษณะ : โคลนเป็นแบบเคลือบหรือแผ่นบาง บริเวณขอบเป็นลอน คอรอลไลต์ (corallite) มีขนาด 3-4 มม. ลักษณะคล้ายเส้นแรงในสนามแม่เหล็ก (septo-costae) เชื่อมต่อและแผ่ออกเป็นรูปพัดบริเวณขอบของโคลน โพลิป (polyp) บริเวณปากมีสีอ่อน

นิเวศวิทยา : พบได้น้อยบริเวณแนวปะการัง

ปะการังฟองรอย

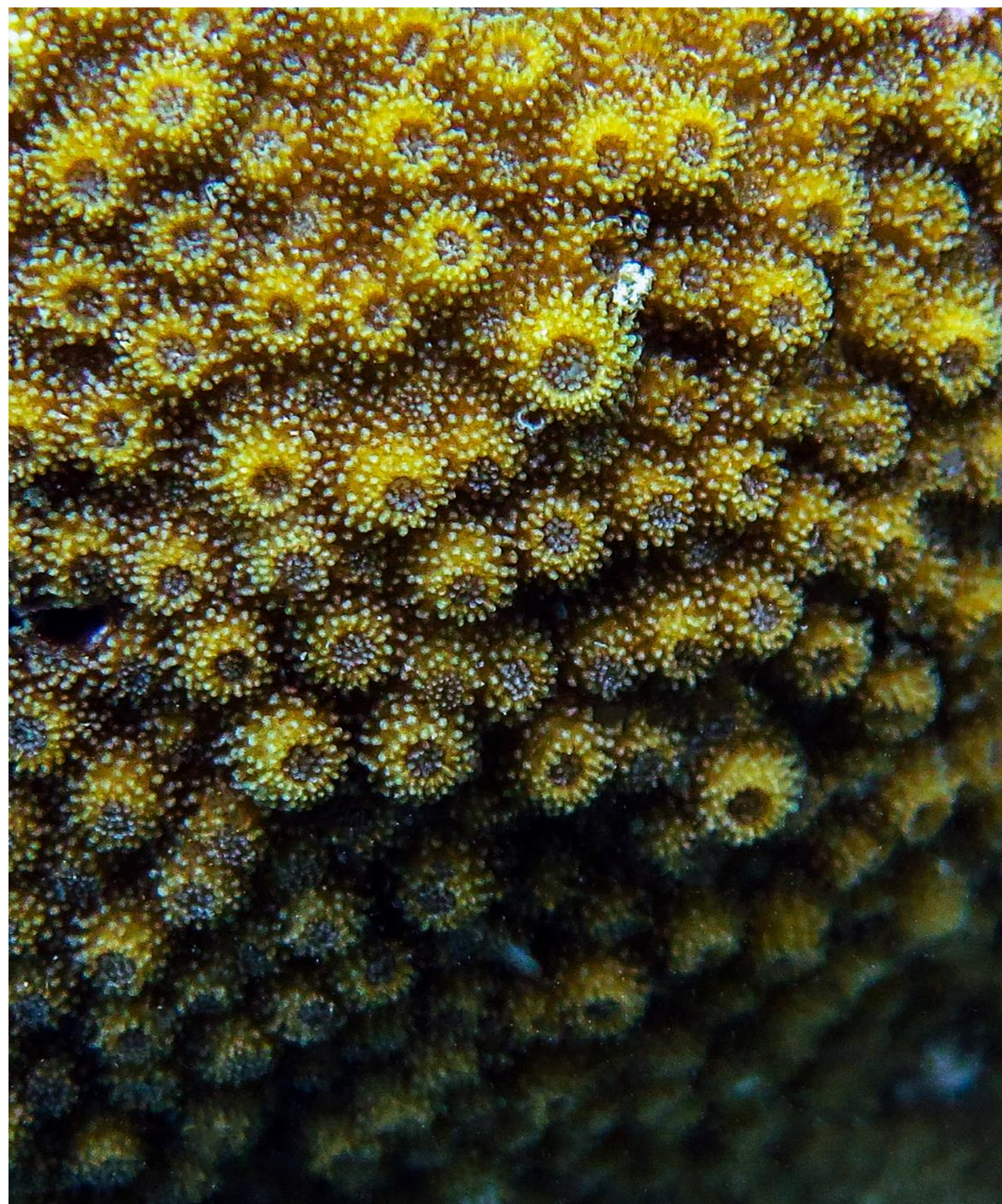
ปะการังพีวกรวย (Conical face coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังพีวกรวย

ชื่อสามัญอังกฤษ : Conical face coral

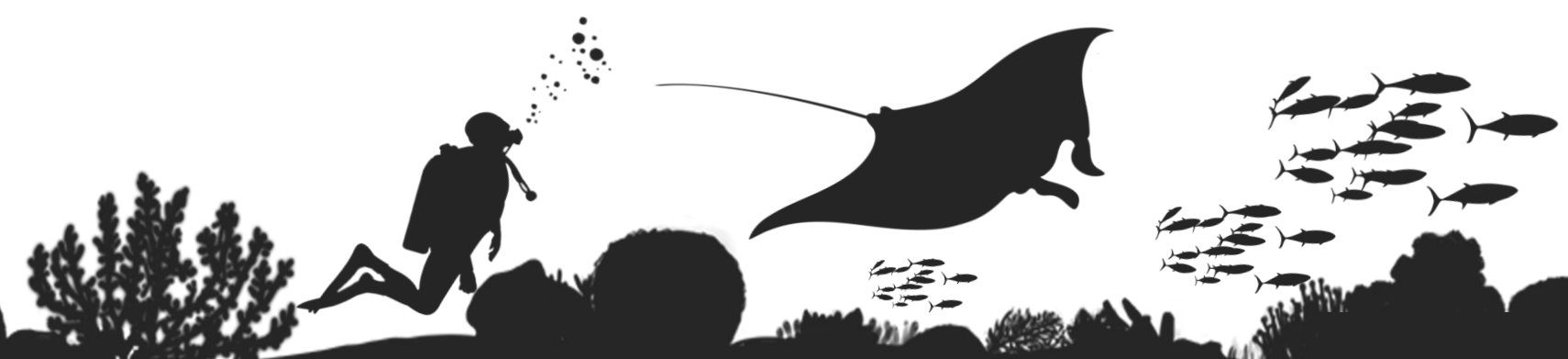
วงศ์ : Acroporidae

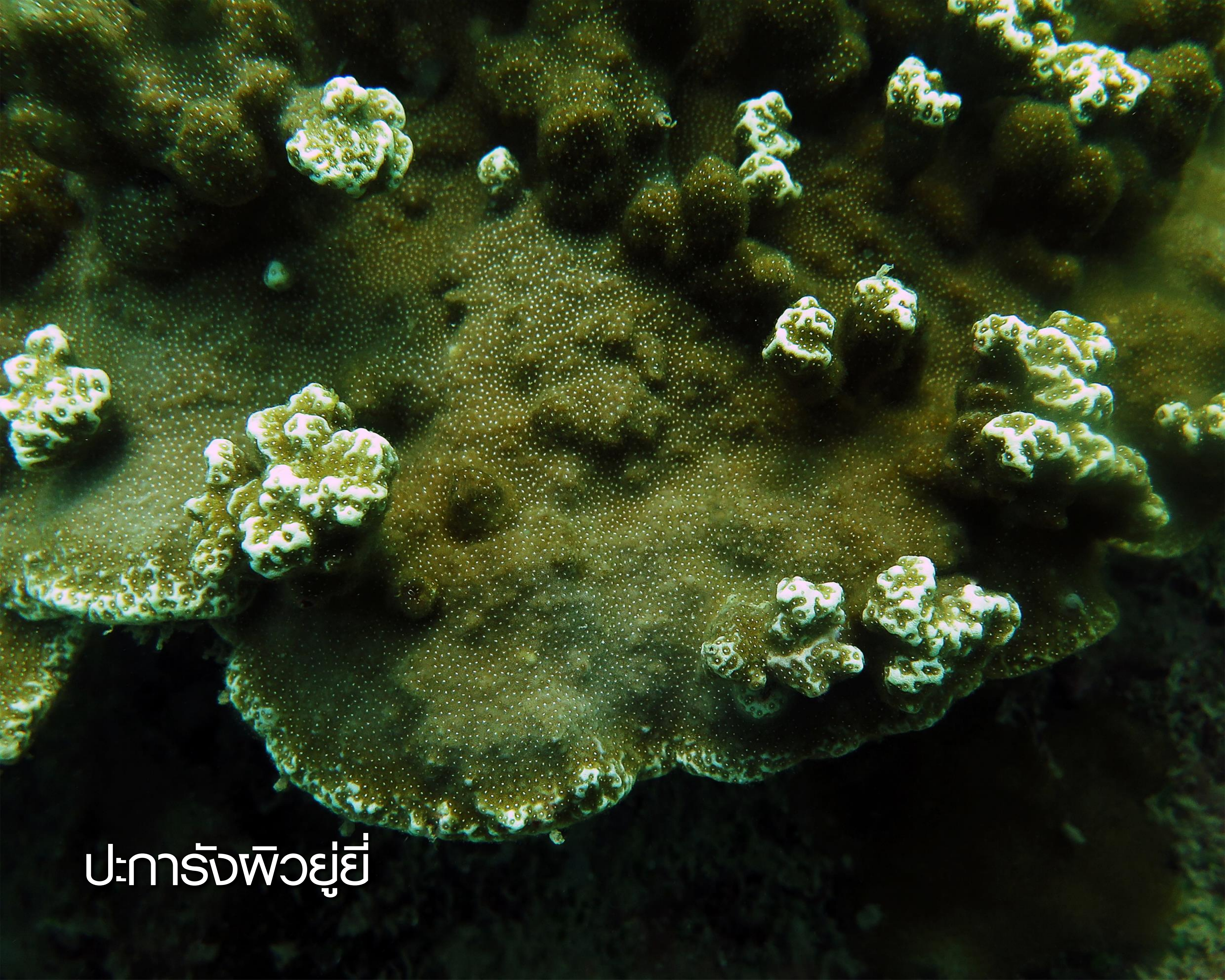
ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Astreopora* sp.

ลักษณะ : คอรอลไลต์ (corallite) มีขนาด 1.5-4 มม. เป็นรูปทรงกรวย และมีความสูงไม่เท่ากัน พนัก (wall) มีลักษณะขรุขระ คล้ายหินามละเอียดยเรียงรายบนพนักของคอรอลไลต์

นิเวศวิทยา : พบได้น้อยบริเวณแนวปะการังเขตน้ำตื้น

ปะการังฟิวยูยี

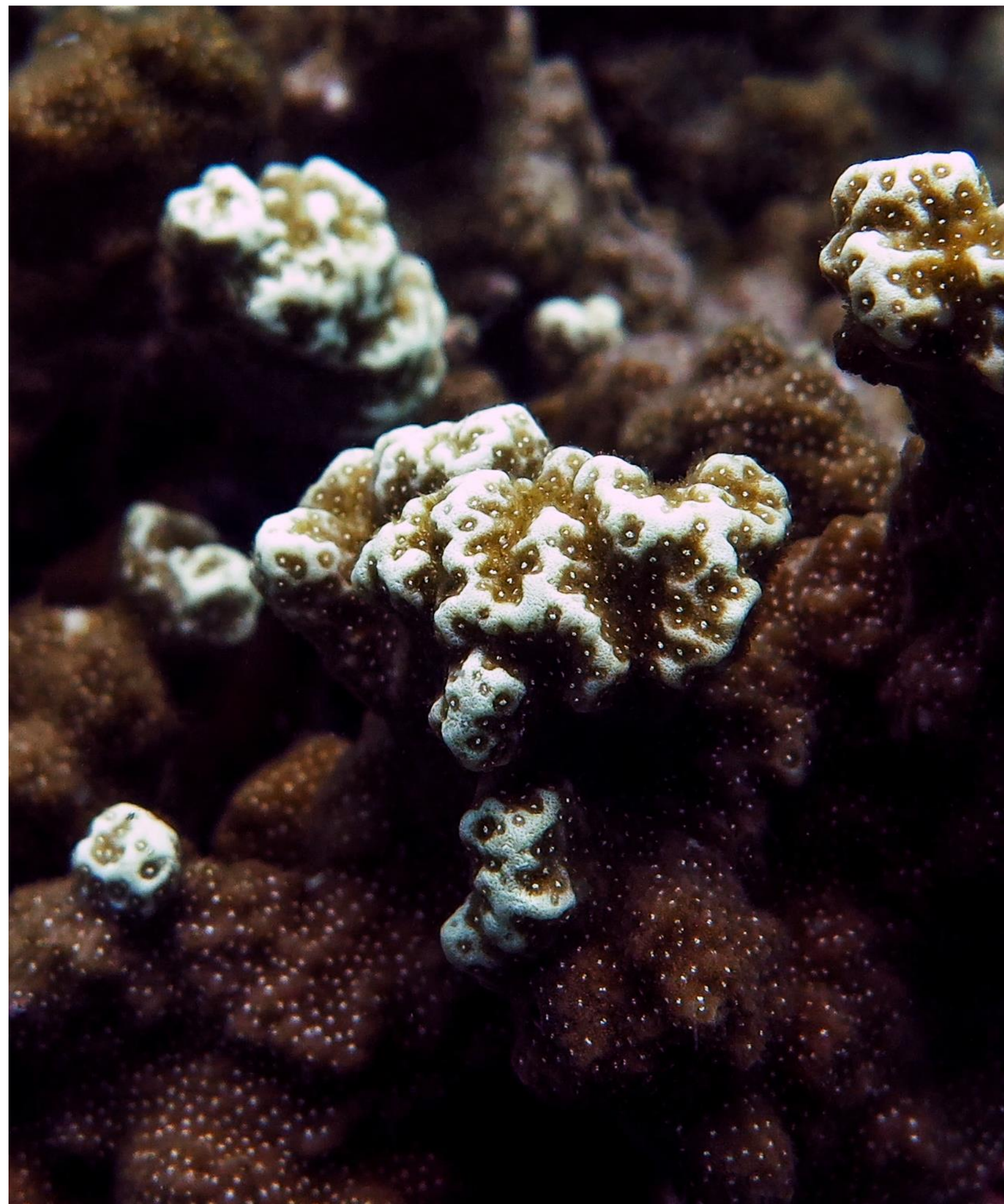
ปะการังพิวูยี่ (Wrinkle coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังพิวูยี่

ชื่อสามัญอังกฤษ : Wrinkle coral

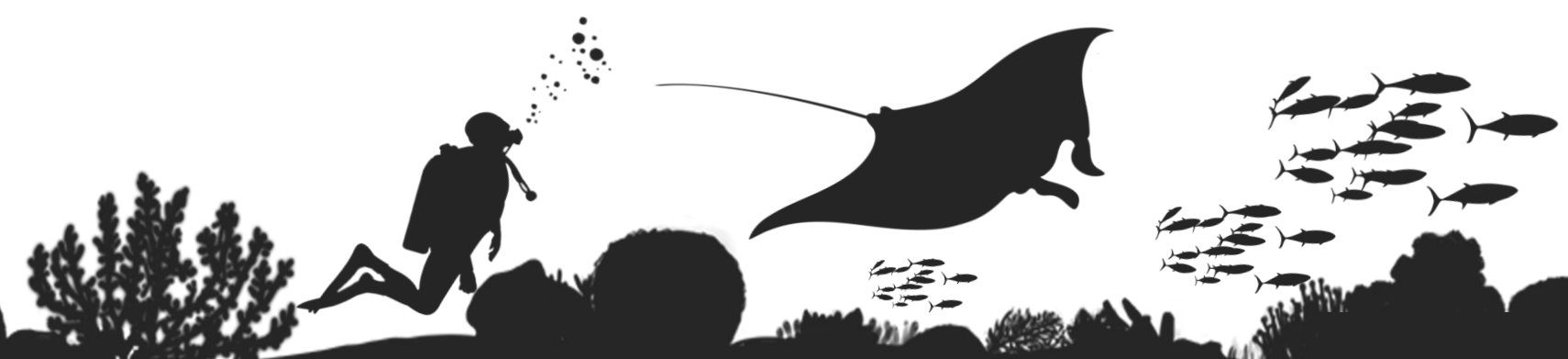
วงศ์ : Poritidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Porites rus*

ลักษณะ : โคลนเป็นแบบกึ่งก้อนหรือแบบเคลือบที่มีแท่งหนามบิดเบี้ยวยื่นขึ้นมา คอรอลไลต์ (corallite) มีขนาดเล็กมาก 0.5-1.5 มม. มีผนัง (wall) ที่ชัดเจน

นิเวศวิทยา : พบได้ทั่วไปบริเวณแนวปะการัง และอาจเป็นชนิดเด่นในพื้นที่บริเวณแนวปะการังเขตน้ำตื้น

ปะการังแฟนปลาวี

ปะการังแพนปลวไฟ (Lettuce coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังแพนปลวไฟ

ชื่อสามัญอังกฤษ : Lettuce coral

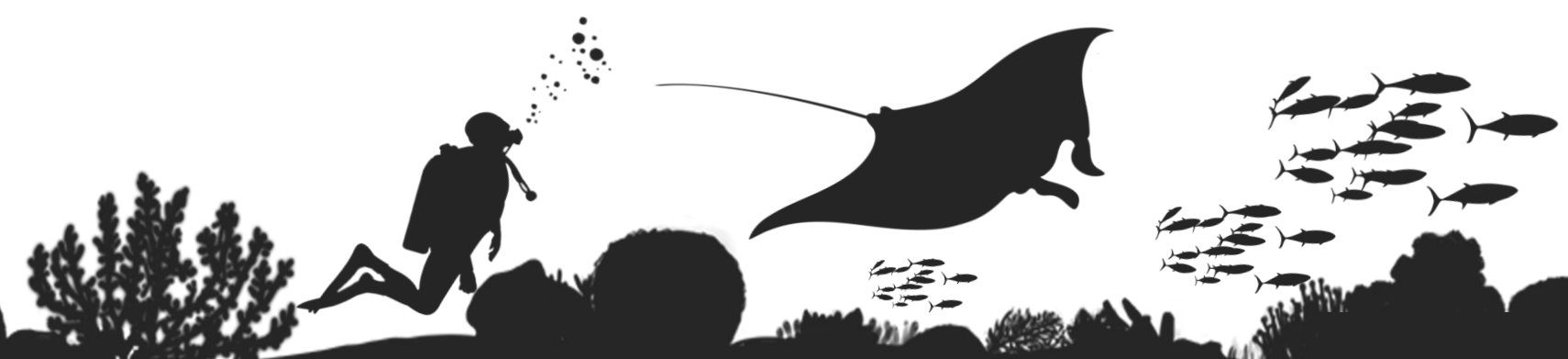
วงศ์ : Pectiniidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Pecten* sp.

ลักษณะ : โคลนีเป็นแบบแผ่นหนา มีร่องเว้าลึกและมีพนักเป็นยอดสูงต่อเนื่องกัน คอรอลไลต์ (corallite) มองเห็นได้ยาก จมตัวแทรกอยู่ภายในร่อง แพนหินปูนที่กั้นในแนวรัศมี (septa) มีระยะที่กว้างตามแนวด้านข้างของร่อง

นิเวศวิทยา : พบได้ทั่วไปบริเวณแนวปะการัง ตั้งแต่ปะการังแนวราบ (reef flat) ไปจนถึงปะการังแนวลาดชัน (reef slope) ที่น้ำมีความขุ่น

ปะการังม้าลาย

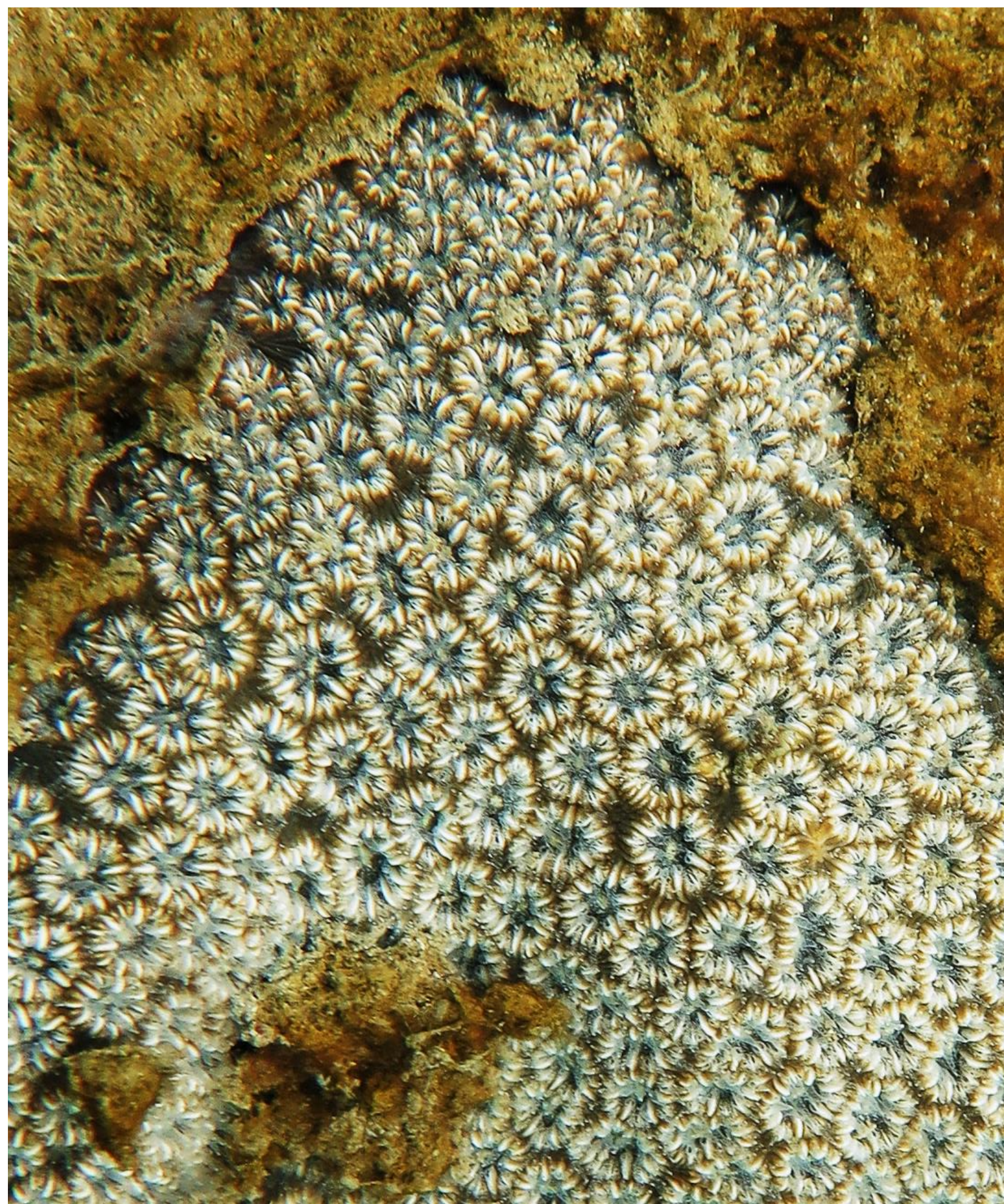
ปะการังม้าลาย (Zebra coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังม้าลาย

ชื่อสามัญอังกฤษ : Zebra coral

วงศ์ : Faviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Oulastrea crispata*

ลักษณะ : โคลนเป็นแบบเคลือบ คอรอลไลท์ (corallite) มีลักษณะคล้ายปะการังสกุล *Montastrea* sp. ขนาดเล็ก โดยมีขนาดสม่ำเสมอและบีบอัดกันอย่างใกล้ชิด แผ่นหินปูนที่เรียงในแนวรัศมีภายในแต่ละช่องคอรอลไลท์ (septa) มีลักษณะยาวและสลับกัน

นิเวศวิทยา : พบได้น้อยและพบเฉพาะบริเวณแนวปะการังที่น้ำมีความขุ่น ซึ่งขึ้นปกคลุมอยู่บนก้อนหิน

ปะการังรังผึ้ง

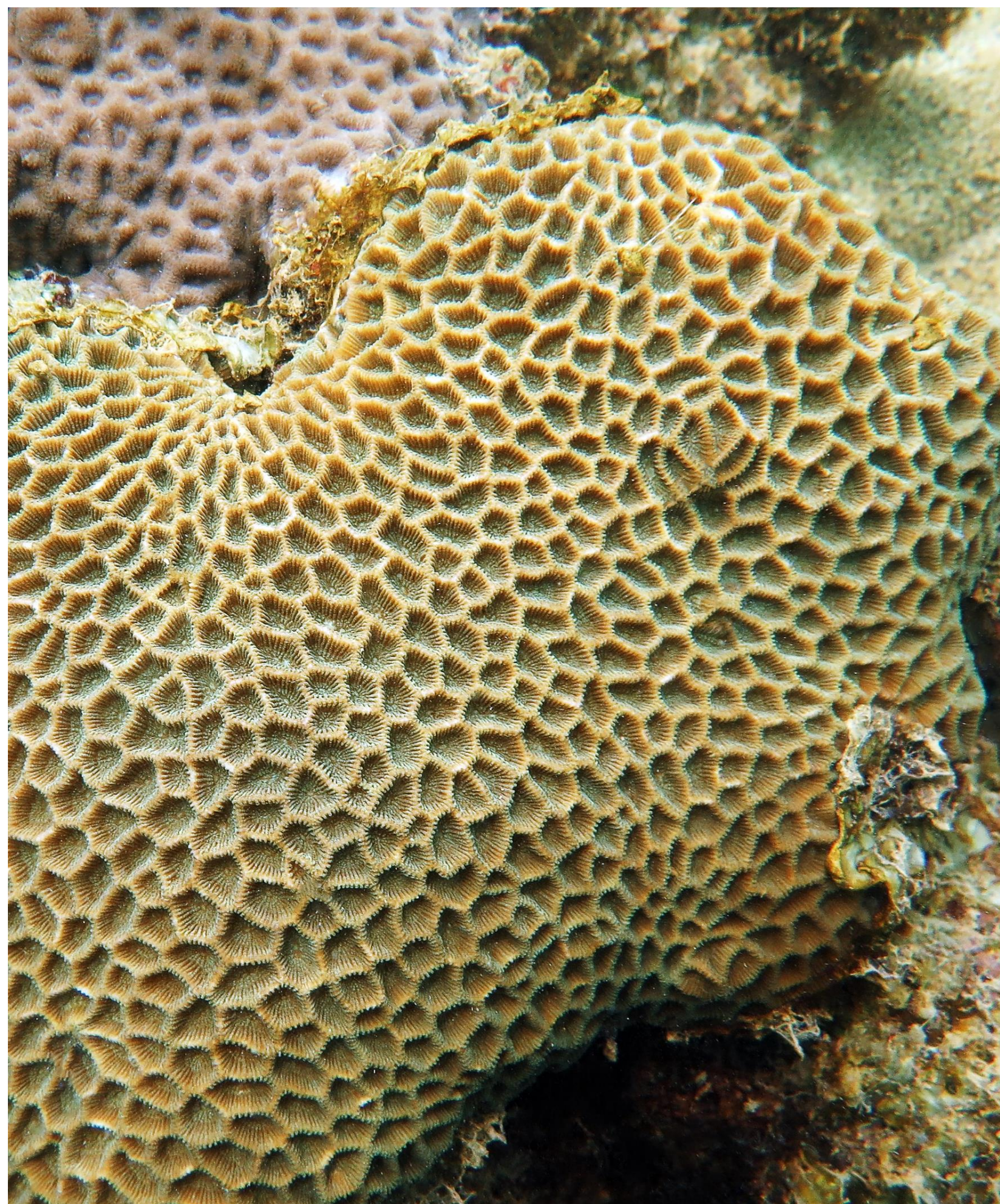
ปะการังรังผึ้ง (Honey comb coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังรังผึ้ง

ชื่อสามัญอังกฤษ : Honey comb coral

วงศ์ : Faviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Goniastrea* spp.

ลักษณะ : โคลนีเป็นรูปทรงก้อน คอรอลไลต์ (corallite) เป็นทรงเหลี่ยมหรือกึ่งร่องยาว มีขนาด 6-15 มม. คอรอลไลต์ที่อยู่ติดกันใช้ผนังร่วมกัน แพนหินปูนที่เรียงในแนวรัศมีภายในแต่ละช่องคอรอลไลต์ (septa) มีระเบียบ และมีแพนหินปูนเรียงเป็นวงคล้ายมงกุฎตรงใกล้จุดศูนย์กลางของคอรอลไลต์ (paliform lobe)

นิเวศวิทยา : พบได้ทั่วไปบริเวณแนวปะการังที่น้ำมีความขุ่น และอาจเป็นชนิดเด่นในพื้นที่

ปะการังลายกليبดอกไม้

ปะการังลายกليبดอกไม้ (Petal-like coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังลายกليبดอกไม้

ชื่อสามัญอังกฤษ : Petal-like coral

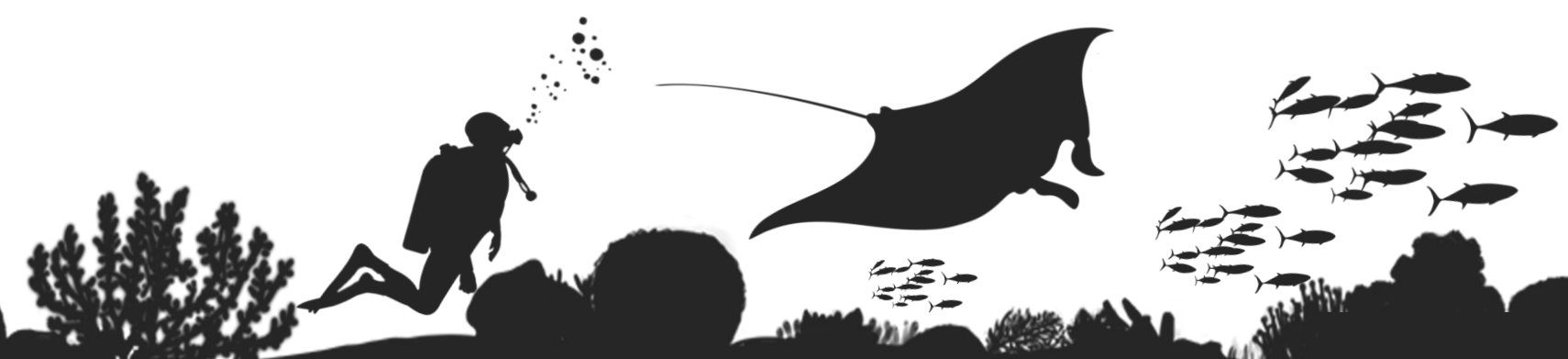
วงศ์ : Siderastreidae

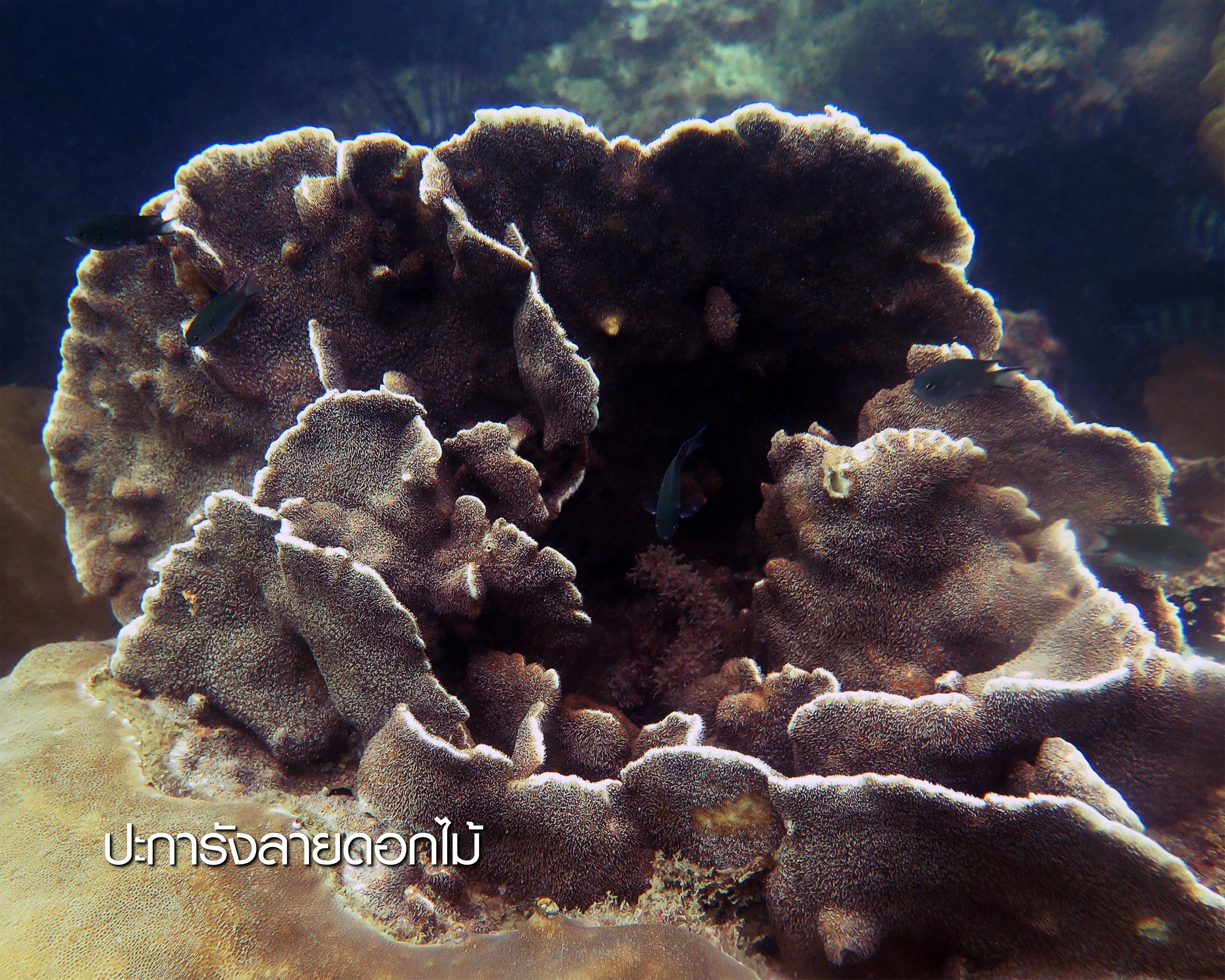
ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Psammocora* sp.

ลักษณะ : โคลนีเป็นแบบเคลือบ คอรอลไลต์ (corallite) มีขนาดเล็กมากถึง 1 มม. ลักษณะคล้ายเส้นแรงในสนามแม่เหล็ก (septo-costae) เชื่อมต่อระหว่างคอรอลไลต์ โดยเกาะกลุ่มอยู่ภายในร่องยาวที่ต้นระหว่างแนวสัน และไม่มีผนัง (wall)

นิเวศวิทยา : พบได้ทั่วไปบริเวณแนวปะการังตั้งแต่ปะการังแนวราบ (reef flat) ไปจนถึงปะการังแนวลาดชัน (reef slope)

ปะการังลายดอกไม้

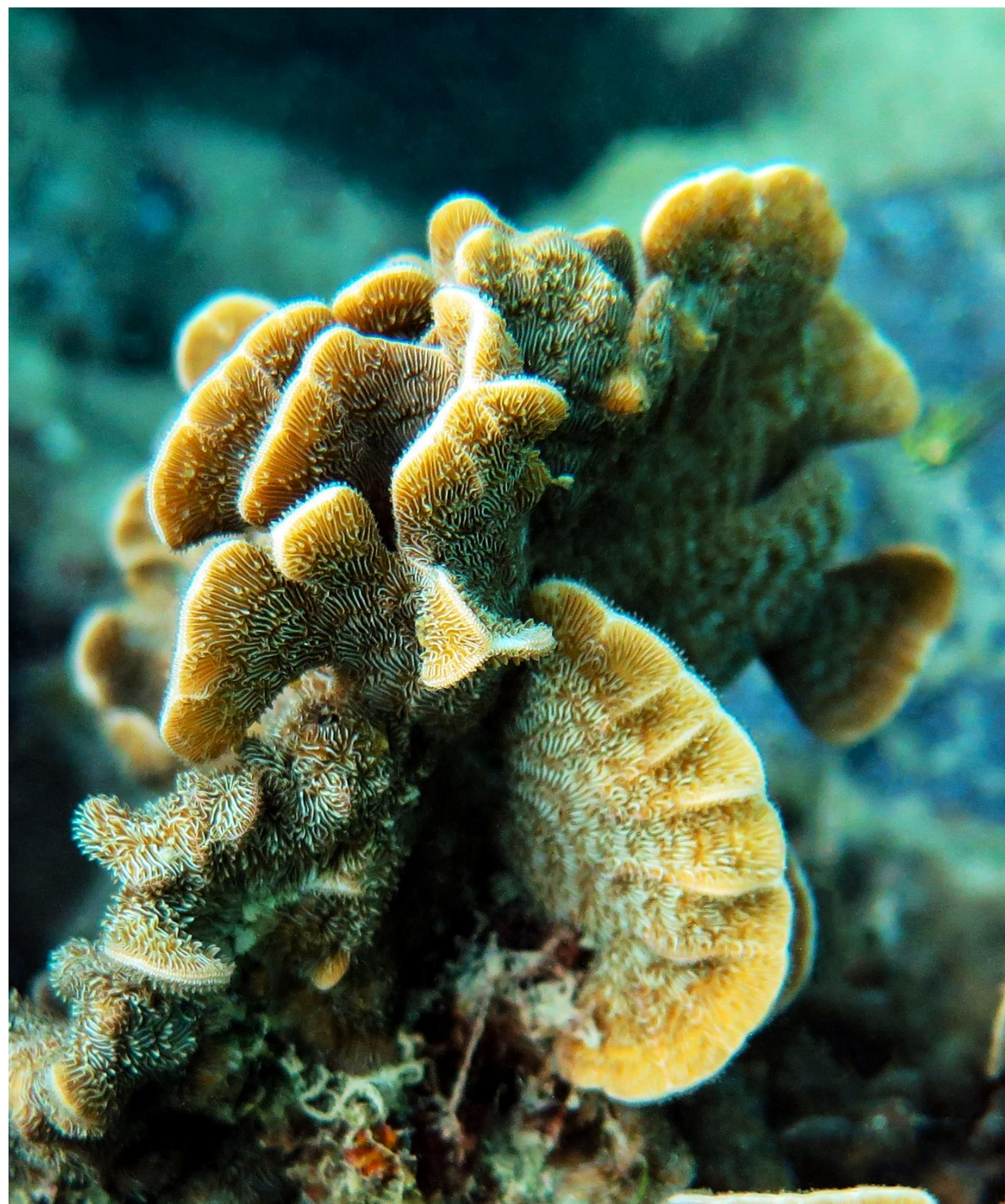
ปะการังลายดอกไม้ (Flower coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังลายดอกไม้

ชื่อสามัญอังกฤษ : Flower coral

วงศ์ : Agariciidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Pavona* sp.

ลักษณะ : โคลนเป็นแบบแผ่นตั้งในแนวตั้ง
คอร์ลไลท์ (corallite) มีขนาด 2-5 มม.
ลักษณะคล้ายเส้นแรงในสนามแม่เหล็ก
(septo-costae) เชื่อมต่อกัน

นิเวศวิทยา : พบได้ทั่วไปบริเวณแนวปะการัง
ตั้งแต่ปะการังแนวราบ (reef flat) ไปจนถึง
ปะการังแนวลาดชัน (reef slope)

ปะการังวงแหวน

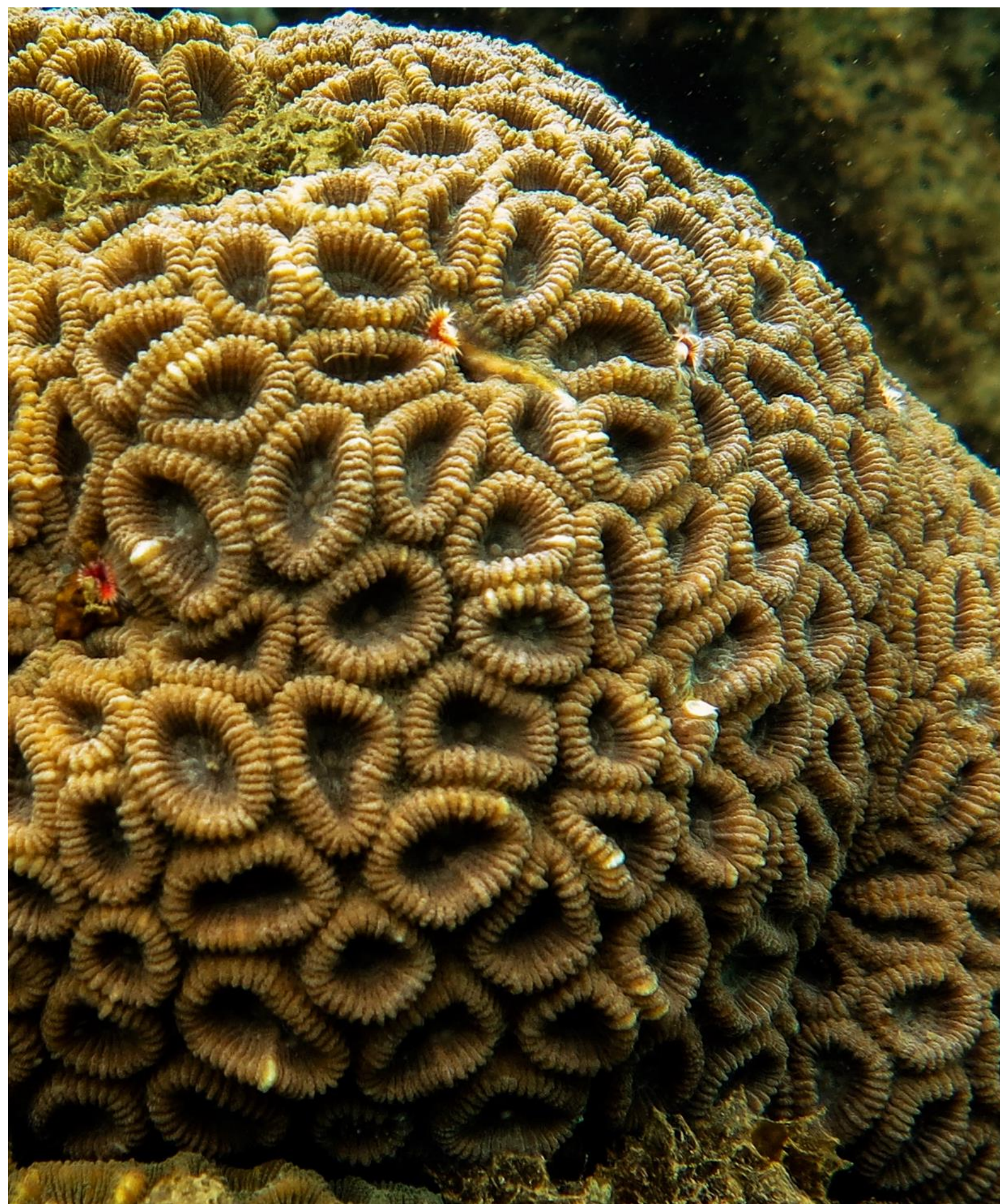
ปะการังวงแหวน (Ring coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังวงแหวน

ชื่อสามัญอังกฤษ : Ring coral

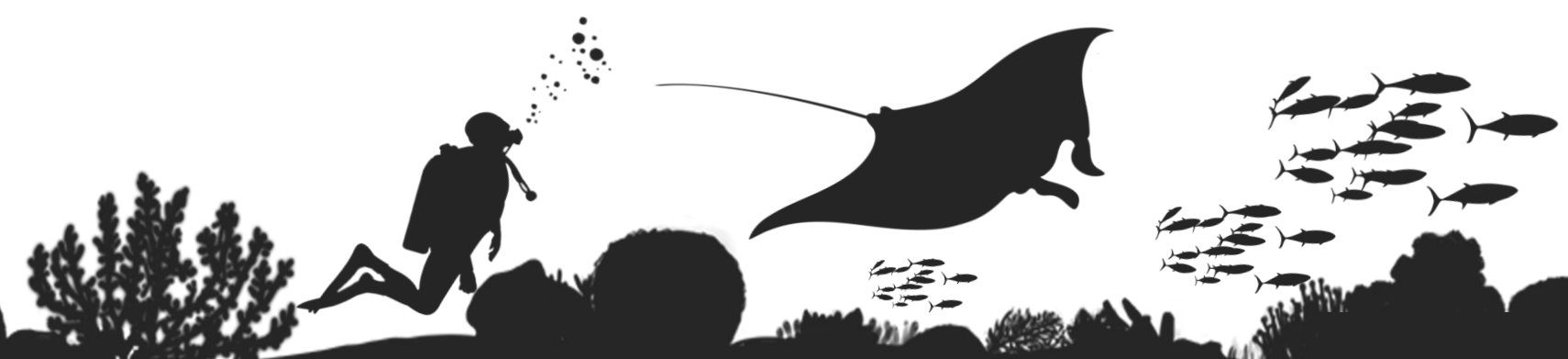
วงศ์ : Faviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Favia* spp.

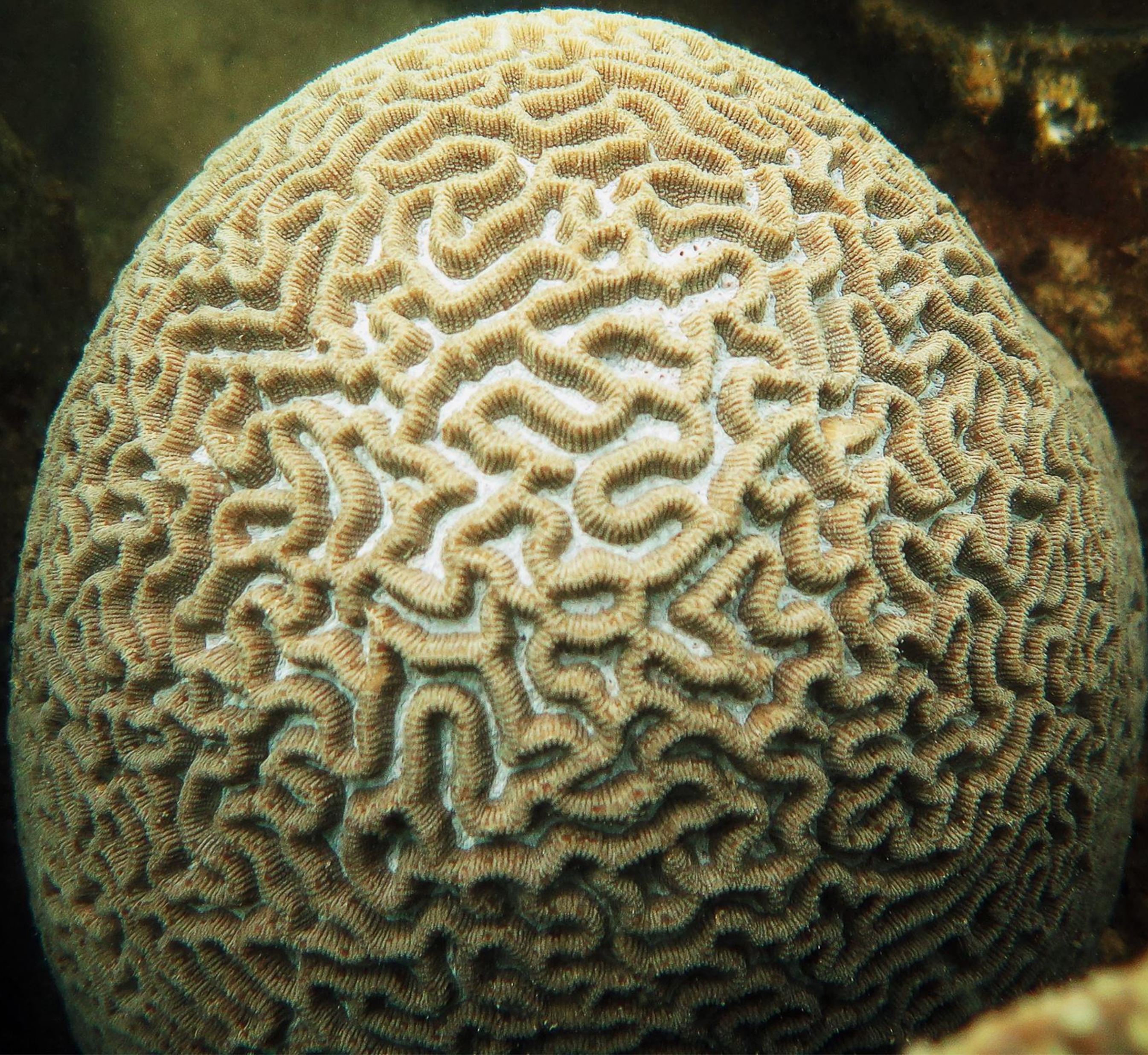

ลักษณะ : โคลนเป็นรูปทรงก้อน คอรอลไลต์ (corallite) เป็นรูปทรงกระบอก มีขนาด 8-20 มม. พนักของแต่ละคอรอลไลต์ไม่ใช้ร่วมกัน ลักษณะของการแบ่งตัวแบบแตกหน่อ (budding) มีการแบ่งตัวภายในพนักของคอรอลไลต์เดิม (intra-tentacular budding)

นิเวศวิทยา : พบได้ทั่วไปบริเวณแนวปะการัง และอาจเป็นชนิดเด่นในพื้นที่บริเวณปะการังแนวราบ (reef flat)

ปะการังสมองร่องยาว

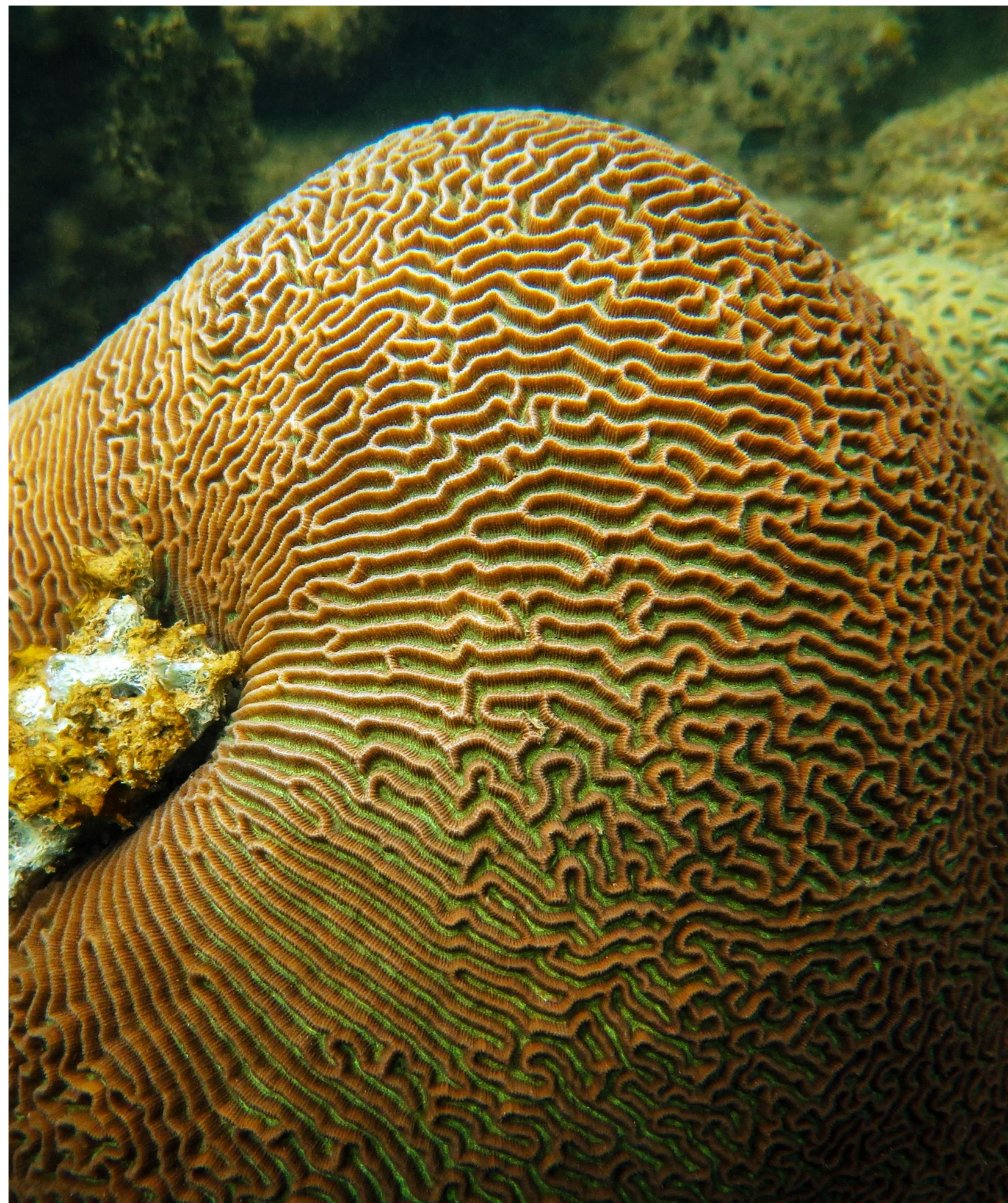
ปะการังสมองร่องยาว (Brain coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังสมองร่องยาว

ชื่อสามัญอังกฤษ : Brain coral

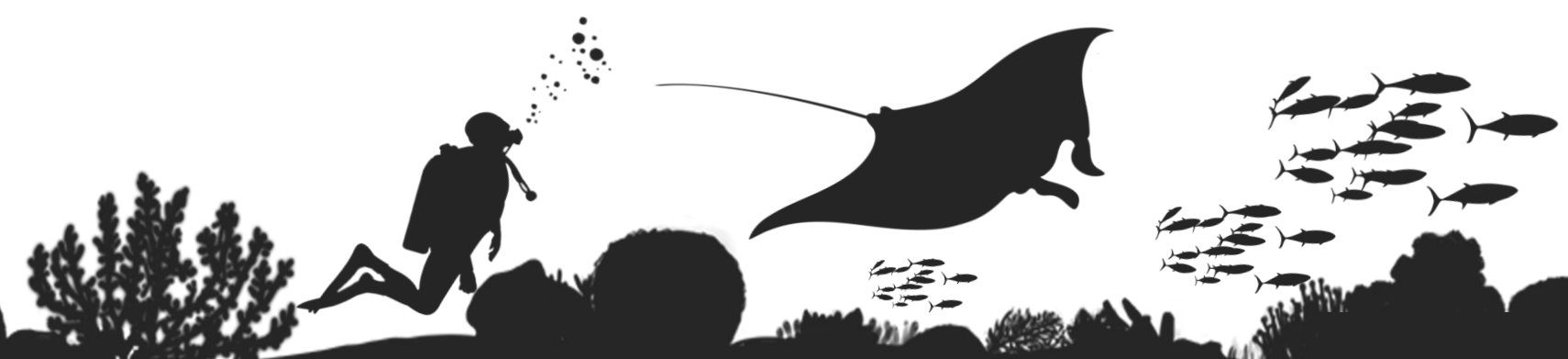
วงศ์ : Faviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Platygyra* spp.

ลักษณะ : โคลนีเป็นรูปทรงก้อน คอรอลไลต์ (corallite) เป็นร่องยาวหรือสันคล้ายสมอง ขนาดกว้าง 4-10 มม. แพนหินปูนที่เรียงในแนวรัศมีภายในแต่ละช่องคอรอลไลต์ (septa) และผนัง (wall) อาจจะเรียบมีระเบียบหรือขรุขระไม่มีระเบียบ

นิเวศวิทยา : พบได้ทั่วไปบริเวณแนวปะการัง โดยเฉพาะบริเวณปะการังแนวราบ (reef flat)

ปะการังสมองร่องใหญ่

ปะการังสมองร่องใหญ่ (Large brain coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังสมองร่องใหญ่

ชื่อสามัญอังกฤษ : Large brain coral

วงศ์ : Mussidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Symphyllia* spp.

ลักษณะ : โคลนีเป็นแบบก้อน หรือแบบเคลือบหนา คอรอลไลต์ (corallite) เป็นร่องขนาดใหญ่ กว้าง 15-35 มม. ตามแนวด้านบนของผนัง (wall) ก่อตัวเป็นร่อง ผนังหินปูนที่กั้นในแนวรัศมี (septa) มีซี่แหลมขนาดใหญ่ สามารถมองเห็นได้ ฟันเนื้อเยื่อของปะการัง โพลิป (Polyp) มีลักษณะเนื้อเยื่อคล้ายพรสม

นิเวศวิทยา : พบได้ทั่วไปบริเวณส่วนบนของปะการังแนวลาดชัน (upper reef slope)

ปะการังหนามขนุน

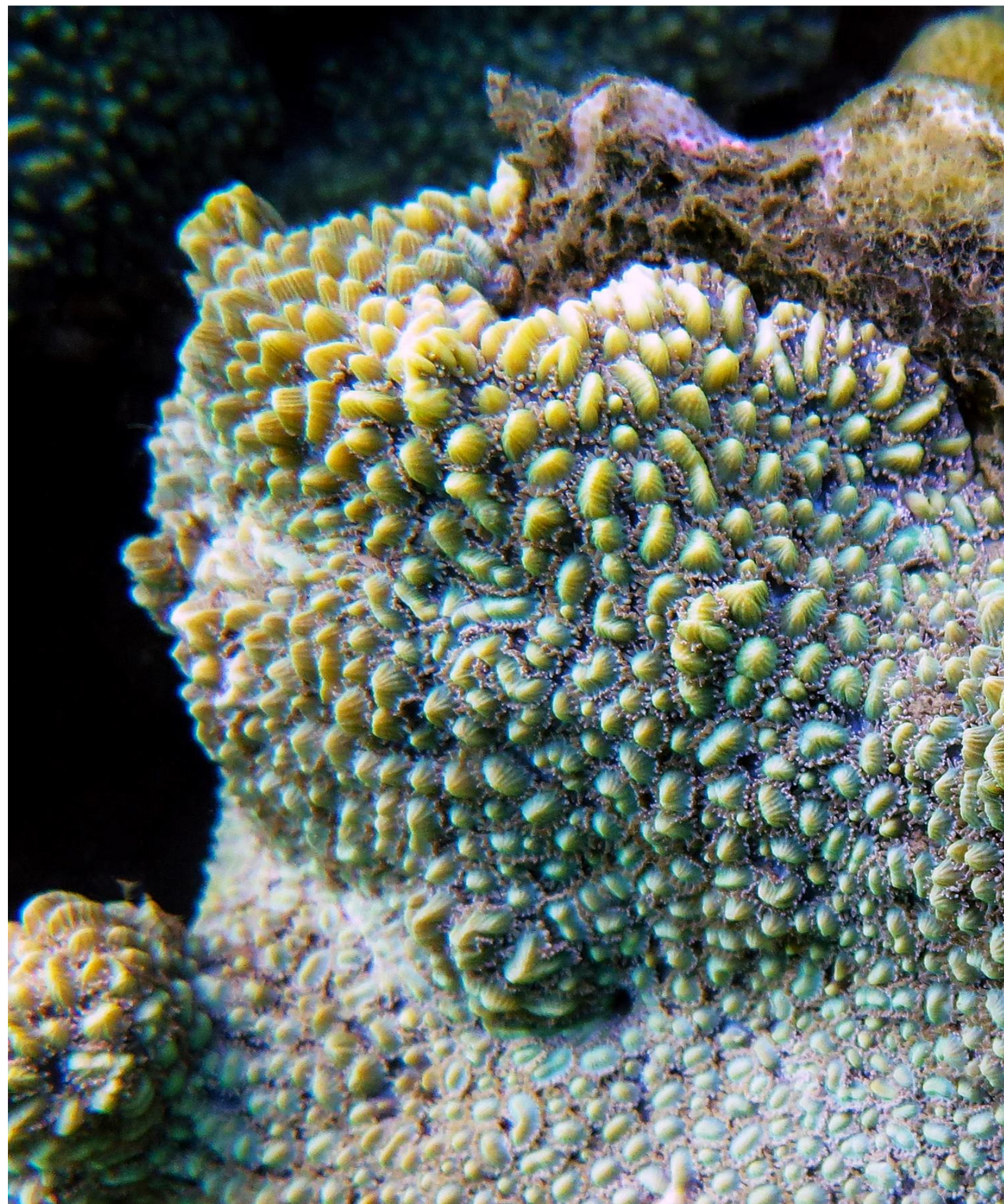
ปะการังหนามขนุน (Jack fruit spined coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังหนามขนุน

ชื่อสามัญอังกฤษ : Jack fruit spined coral

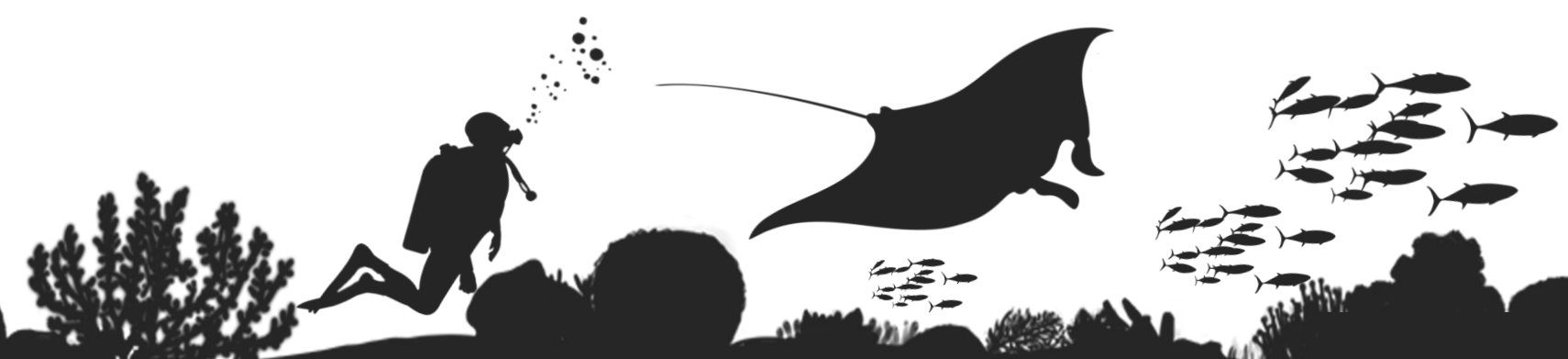
วงศ์ : Merulinidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Hydnophora* sp.

ลักษณะ : โคลนีเป็นแบบก้อน คอรอลไลต์ (corallite) มีขนาด 2-3 มม. จมตัวแทรกอยู่ระหว่างพื้นผิวที่มีลักษณะนูนเป็นรูปกรวยเด่นชัด คล้ายหนามขนุน

นิเวศวิทยา : พบได้น้อยบริเวณแนวปะการังตั้งแต่ปะการังแนวราบ (reef flat) ไปจนถึงปะการังแนวลาดชัน (reef slope)

ปลากระพงข้างป้าน

ปลากะพงข้างปาน (Russell's snapper)

ชื่อสามัญไทย : ปลากะพงข้างปาน

ชื่อสามัญอังกฤษ : Russell's snapper

วงศ์ : Lutjanidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Lutjanus russellii*

ลักษณะสิ่งมีชีวิต : ลำตัวค่อนข้างยาวเพรียว จะงอยปากค่อนข้างยาว นัยน์ตาโตอยู่ชิดกับแนวสันหัว มีฟันเขี้ยวบนขากรรไกรบนและล่าง ครีบหางตัดตรงหรือเว้าเล็กน้อย บริเวณหลังและลำตัวส่วนบนมีสีน้ำตาล ส่วนท้องมีสีขาว ครีบท้องและครีบก้นสีเหลือง ฐานครีบอกมีสีดำ บนเส้นข้างลำตัวส่วนท้ายมีจุดสีดำเหมือนปาน 1 จุด

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่เดี่ยว ๆ หรือเป็นกลุ่ม บริเวณชายฝั่งทะเล แนวปะการัง ปากแม่น้ำและด้านนอกของแนวปะการังจนถึงระดับความลึก 80 เมตร

ปลากระพงแดงบนน้ำตล

ปลากะพงแถบน้ำตาล (Darktail Snapper)

ชื่อสามัญไทย : ปลากะพงแถบน้ำตาล

ชื่อสามัญอังกฤษ : Darktail Snapper

วงศ์ : Lutjanidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Lutjanus lemniscatus*

ลักษณะสิ่งมีชีวิต : ลำตัวแบนข้าง ปากกว้าง ขากรรไกรยาวถึงขอบตา ลำตัวมีสีเทาถึงน้ำตาล ครีบหลังสีน้ำตาลเข้มถึงดำและครีบกหางมีขอบสีขาว ครีบหางตัดตรงหรือเว้าเล็กน้อย มีแถบสีดำ-น้ำตาลพาดกลางลำตัวตั้งแต่ปลายจมูกถึงโคนหาง

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่ที่บริเวณชายฝั่งทะเล แนวปะการัง ปากแม่น้ำและด้านนอกของแนวปะการังตั้งแต่ระดับความลึก 3 - 5 เมตร

ปลากระรังมือกแถบดำ

ปลากะรังเมือกแถบดำ (Barred soapfish)

ชื่อสามัญไทย : ปลากะรังเมือกแถบดำ

ชื่อสามัญอังกฤษ : Barred soapfish

วงศ์ : Serranidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Diploprion bifasciatum*

ลักษณะสิ่งมีชีวิต : ลำตัวแบน ปากกว้าง ขากรรไกรยาวถึงแนวทึ่งกลางตา ครีบหลังเป็น รอยเว้าลึก ปลายครีบหลัง ครีบก้นและครีบท้อง กลม ตลอดลำตัวมีสีเหลืองสด มีแถบสีดำ 2 แถบ พาดขวางลำตัว แถบแรกพาดผ่านตา แถบที่สอง พาดผ่านครีบหลังพาดกลางลำตัวไปยังท้องและ ขั้วครีบก้น ขอบครีบท้องมีสีน้ำตาล

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่บริเวณแนวปะการังที่ ตะกอนพื้นทะเลค่อนข้างละเอียด โดยมักซ่อนอยู่ ตามซอกหลืบของกองหินและโพรงหินใต้น้ำ

ปลากะรังลายเส้นฟ้า

ปลากะรังลายเส้นฟ้า (Bluelined hind)

ชื่อสามัญไทย : ปลากะรังลายเส้นฟ้า

ชื่อสามัญอังกฤษ : Bluelined hind

วงศ์ : Serranidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Cephalopholis formosa*

ลักษณะสิ่งมีชีวิต : ลำตัวป้อม ขากรรไกรบนยาวเลยบริเวณแนวหลังตา ส่วนปลายของแผ่นปิดเหงือกบริเวณส่วนท้ายมีหนามแบน ๆ จำนวน 3 อัน ครีบหางกลมมน ลำตัวมีสีน้ำตาลเข้ม มีแถบสีฟ้าเล็ก ๆ พาดตามแนวนอนบนหัว ลำตัว และครีบต่าง ๆ

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่เดี่ยว ๆ บริเวณแนวปะการังที่ไม่ค่อยสมบูรณ์ และมีปริมาณตะกอนในมวลน้ำค่อนข้างสูง มักพบอยู่ตามซอกปะการัง หรือโพรงหินใต้น้ำ

ปลากะรังเสือครีบน้ำยาว

ปลากะรังเลื้อยครีดยาว (Longfin grouper)

ชื่อสามัญไทย : ปลากะรังเลื้อยครีดยาว

ชื่อสามัญอังกฤษ : Longfin grouper

วงศ์ : Serranidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Epinephelus quoyanus*

ลักษณะ : ลำตัวแบนด้านข้าง ขากรรไกรบนยาวเลยแนวหลังตา พื้นลำตัวมีสีขาว มีแต้มสีน้ำตาลแดงรูปหกเหลี่ยมขนาดใหญ่ประอยู่ทั่วไปจากหัวจนถึงหาง บริเวณใต้คอมีแถบสีน้ำตาลแดงจำนวน 2 แถบ พาดขวางไปถึงบริเวณส่วนฐานของครีบอก

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่เดี่ยว ๆ บริเวณแนวปะการังริมชายฝั่งทะเลที่มีตะกอนละเอียดปริมาณค่อนข้างสูง

ปลาการ์ตูนอานม้า

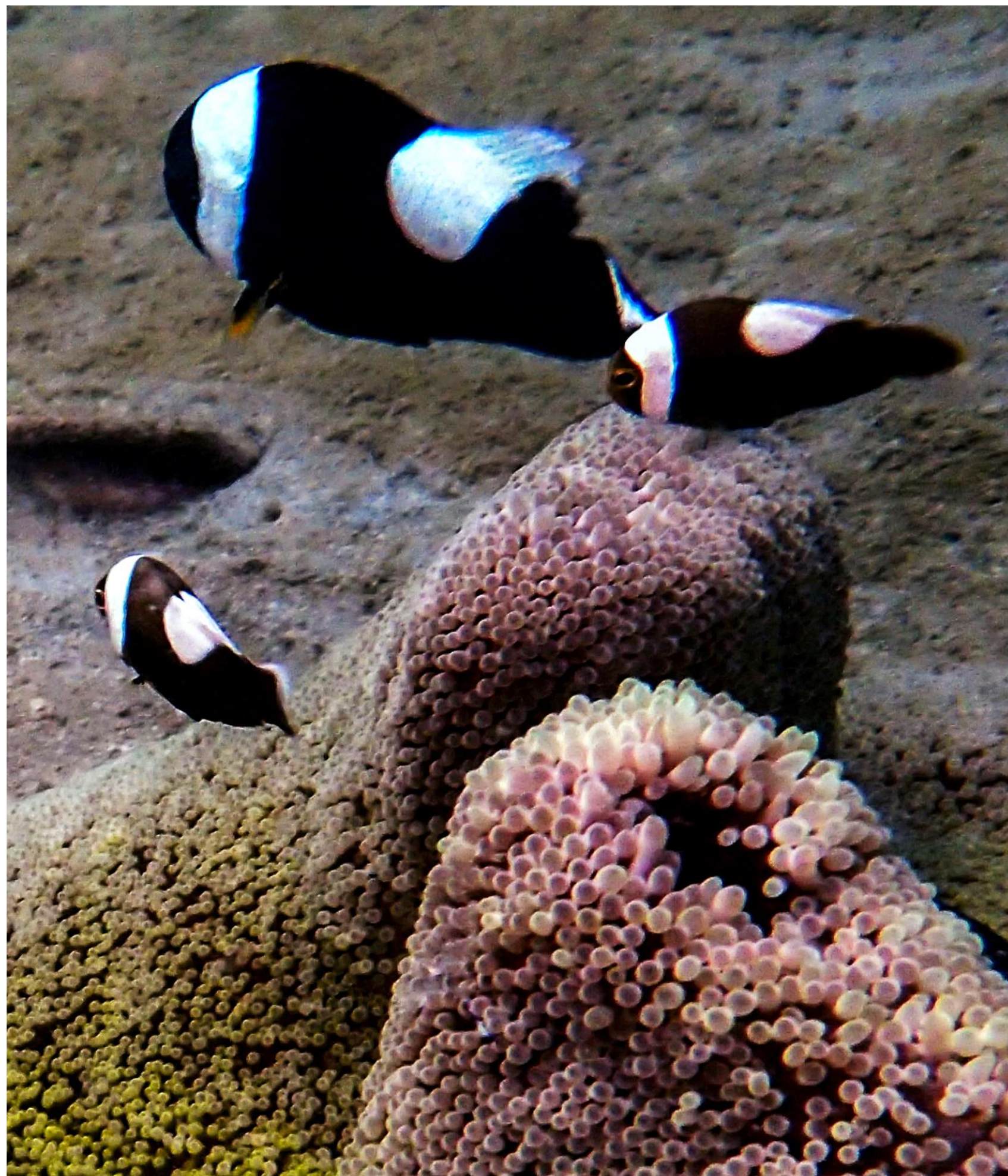
ปลาการ์ตูนอานม้า (Saddleback clownfish)

ชื่อสามัญไทย : ปลาการ์ตูนอานม้า

ชื่อสามัญอังกฤษ : Saddleback clownfish

วงศ์ : Pomacentridae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Amphiprion polymnus*

ลักษณะ : ลำตัวเรียวยาวและแบนข้าง แนวสันหลังโค้งกว่าทางด้านท้อง ครีบอกแผ่กว้าง ครีบหางมีขนาดใหญ่โค้งมน พื้นผิวลำตัวมีสีดำ บริเวณขอบปากมีสีขาว มีแถบสีขาวพาดตามขวางผ่านด้านหลัง ๓-๕ แถบ บริเวณกลางหลังด้านบนและครีบหลังตอนท้ายมีสีขาว ขอบครีบหางมีสีขาว ครีบอกมีสีเหลือง

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่กับดอกไม้ทะเลในสกุล Stichodactyla ที่อาศัยอยู่บริเวณพื้นที่ชายใกล้ ๆ แนวปะการัง

ปลาการ์ตูนอินเดียนแดง

ปลาการ์ตูนอินเดียนแดงชมพู (Pink anemonefish)

ชื่อสามัญไทย : ปลาการ์ตูนอินเดียนแดงชมพู

วงศ์ : Pomacentridae

ชื่อสามัญอังกฤษ : Pink anemonefish

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Amphiprion perideraion*

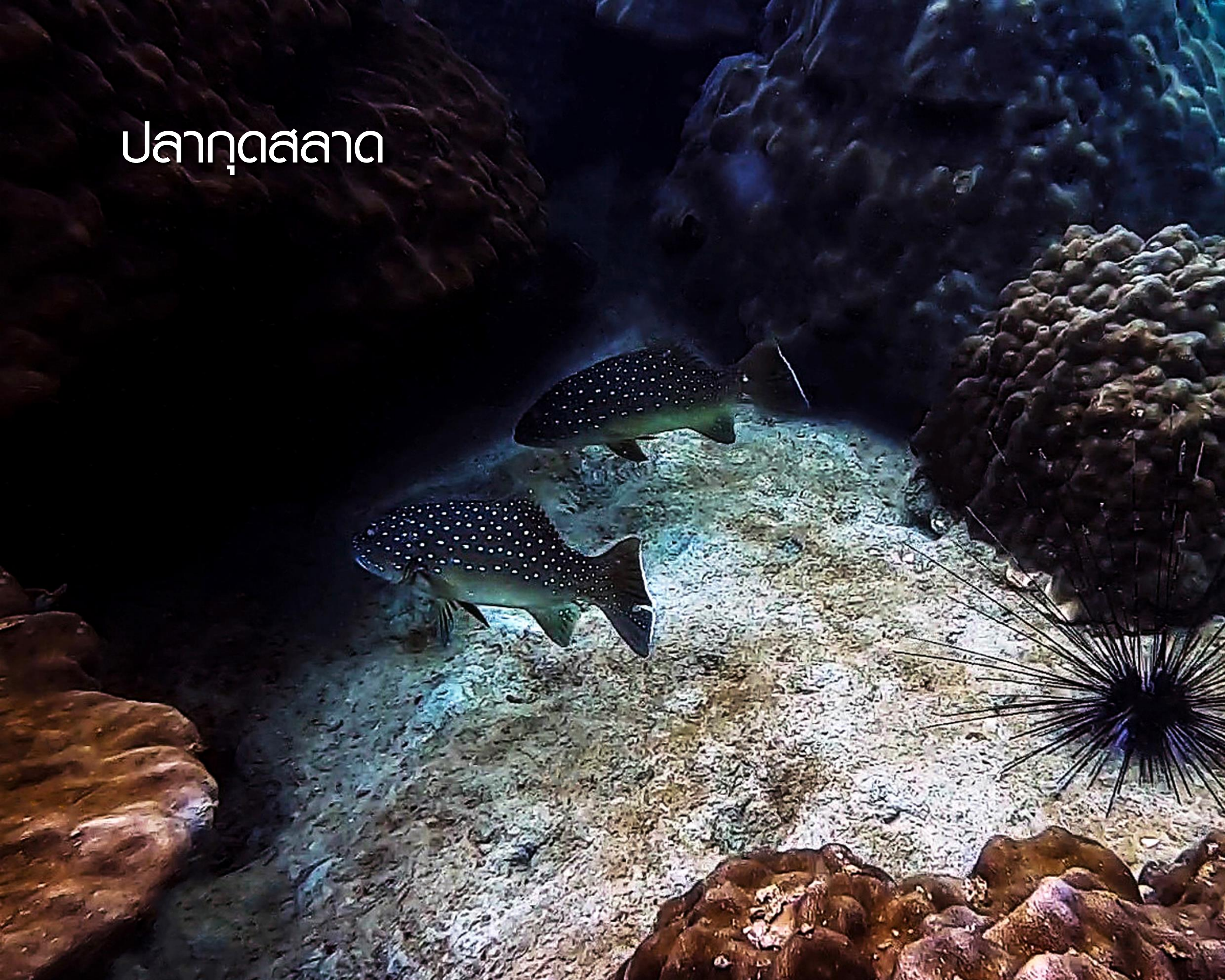

ลักษณะสิ่งมีชีวิต : ลำตัวแบนข้าง ด้านบนโค้งจากหัวไปถึงโคนหาง ครีบหลังทั้งสองตอนเชื่อมต่อกันตลอดพื้นผิว ลำตัวมีสีชมพูอมส้ม มีแถบสีขาวพาดตามขวางผ่านแผ่นปิดเหงือก 1 แถบ บริเวณหลังมีแถบสีขาวพาดตามความยาวลำตัว จากระหว่างตาจรดโคนหาง

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่ในแนวปะการังและอาศัยอยู่กับดอกไม้ทะเลชนิด *Heteractis magnifica* บางครั้งจะอาศัยอยู่กับดอกไม้ทะเล ชนิดอื่นอีก 3 ชนิด คือ *Heteractis crispa*, *Mactodactyls doreenis* และ *Stichodactyla gigantea* มักพบตัวโตเต็มวัย 1 คู่ และลูกปลาหลาย ๆ ตัวอยู่ในดอกไม้ทะเลหนึ่งพุ่ม

ปลาจุดสีขาว

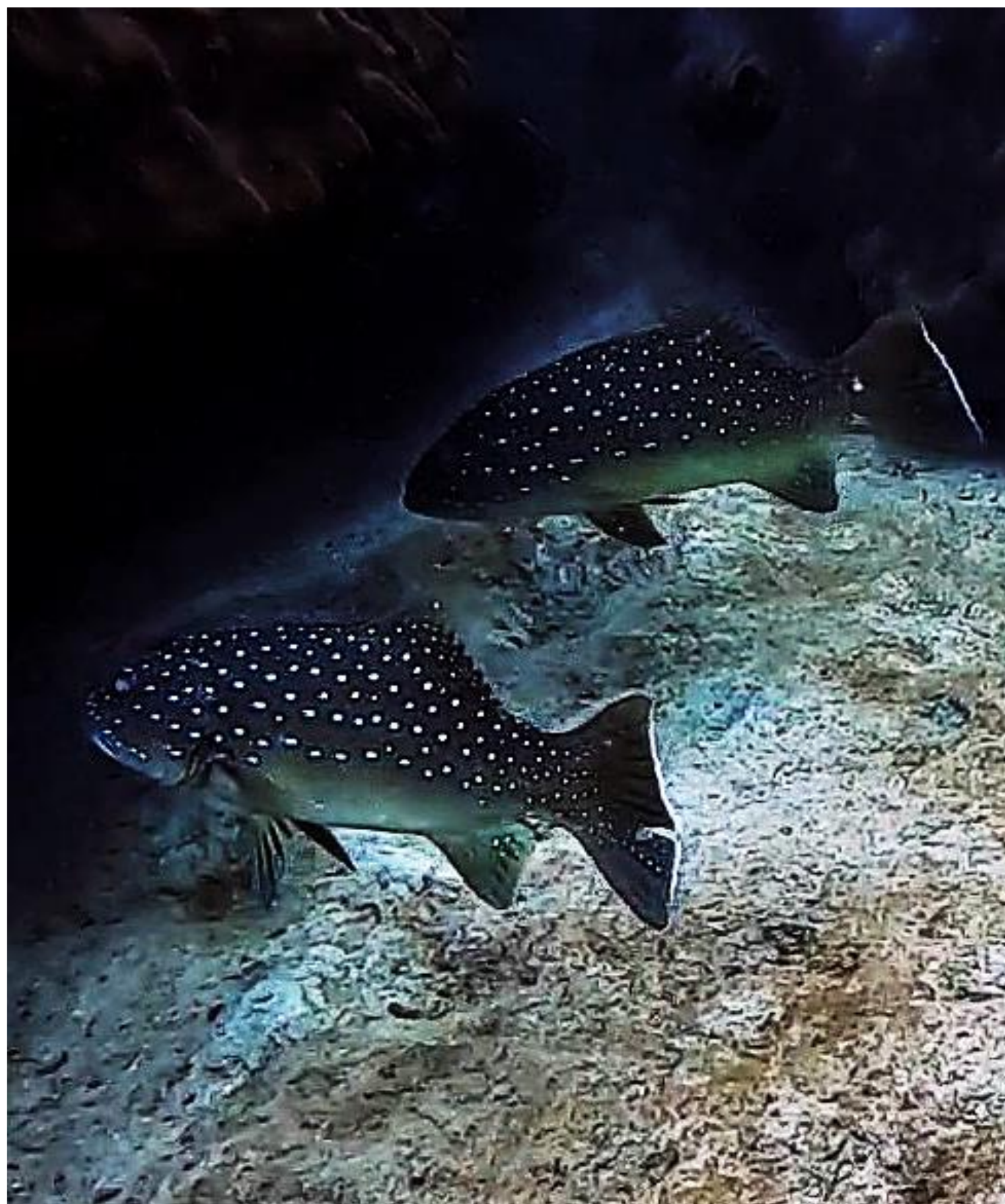
ปลาจุดสลาด (Spotted coral grouper)

ชื่อสามัญไทย : ปลาจุดสลาด

ชื่อสามัญอังกฤษ : Spotted coral grouper

วงศ์ : Serranidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Plectropomus maculatus*

ลักษณะ : ลำตัวค่อนข้างยาว แบนข้าง บิมนตา ขนาดปานกลาง ปากกว้างและเฉียงขึ้น ลำตัวและ ครีบต่าง ๆ มีสีน้ำตาลปนแดงหรือน้ำตาลอม เขียว มีจุดสีน้ำเงินกระจายอยู่ทั่วตัว โดยจุดสีบน หัวจะเรียวยาวกว่าบริเวณอื่น ๆ ปลายหางมีสีน้ำเงิน รอบดวงตามีวงแหวนสีน้ำเงิน

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่ตามแนวปะการังที่ระดับ น้ำลึกตั้งแต่ 5-50 เมตร โดยมักจะหลบซ่อนอยู่ ใต้โขดหินหรือปะการังโขด

ปลาข้างขาว

ปลาข้างคาว (Orbicular batfish)

ชื่อสามัญไทย : ปลาข้างคาว

ชื่อสามัญอังกฤษ : Orbicular batfish

วงศ์ : Ephippidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Platax orbicularis*

ลักษณะ : ลำตัวแบนข้าง ป้อมสั้น พื้นลำตัวมีสีเทาปนน้ำตาลอ่อน มีแถบหนาสีน้ำตาลปนเหลืองพาดขวางลำตัวจำนวน 3 แถบ และมีจุดสีดำขนาดเล็กกระจายอยู่บริเวณลำตัวส่วนท้าย ครีบท้องมีสีดำ ขอบครีบหลัง ครีบกันและครีบกันมีสีน้ำตาลดำ

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่เดี่ยว ๆ หรือเป็นกลุ่มบริเวณเขตน้ำตื้นตามแนวชายฝั่ง แนวปะการัง หรือปากแม่น้ำที่มีแหล่งกำบัง

ปลาทรายคอบาง

ปลาทรายคอบขาว (Whitecheek monnoble bream)

ชื่อสามัญไทย : ปลาทรายคอบขาว

ชื่อสามัญอังกฤษ : Whitecheek monnoble bream

วงศ์ : Nemipteridae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Scolopsis vosmeri*

(Juvenile)

ลักษณะ : ลำตัวป้อมและกว้างแบนข้าง บริเวณใต้ตามีหนาม 1 อัน ลำตัวมีสีน้ำตาลอมม่วง กลางเกล็ดทุกเกล็ดมีจุดสีดำ ด้านหลังตามีแถบสีขาวขนาดใหญ่พาดผ่านบริเวณแผ่นปิดเหงือกถึงบริเวณท้ายทอย

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่เดี่ยว ๆ หรือเป็นกลุ่มขนาดเล็กตามพื้นทราย และหากปะการังบริเวณแนวปะการังริมฝั่ง และทะเลสาบน้ำเค็ม

ปลาบู่เกล็ดทราย

ปลาบู่เกล็ดทราย (Decorated goby)

ชื่อสามัญไทย : ปลาบู่เกล็ดทราย

ชื่อสามัญอังกฤษ : Decorated goby

วงศ์ : Gobiidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Istigobius decoratus*

ลักษณะ : ลำตัวทรงกระบอก เรียวยาว พื้นผิวลำตัวมีสีขาวหรือน้ำตาลอ่อน มีเส้นสีน้ำตาลจาง ๆ ขนาดสั้น ๆ ประอยู่ตลอด ส่วนหัว ลำตัว และครีบกกลางลำตัวมีจุดสีน้ำตาลเข้ม เรียงเป็นแถวตามความยาวตัวสลับกับจุดสีขาว

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่เดี่ยว ๆ ตามพื้นทราย บริเวณลากูน และขอบด้านนอกของแนวปะการัง จนถึงระดับความลึก 25 เมตร

ปลาบู่ลูกดอกฟิลิปปินส์

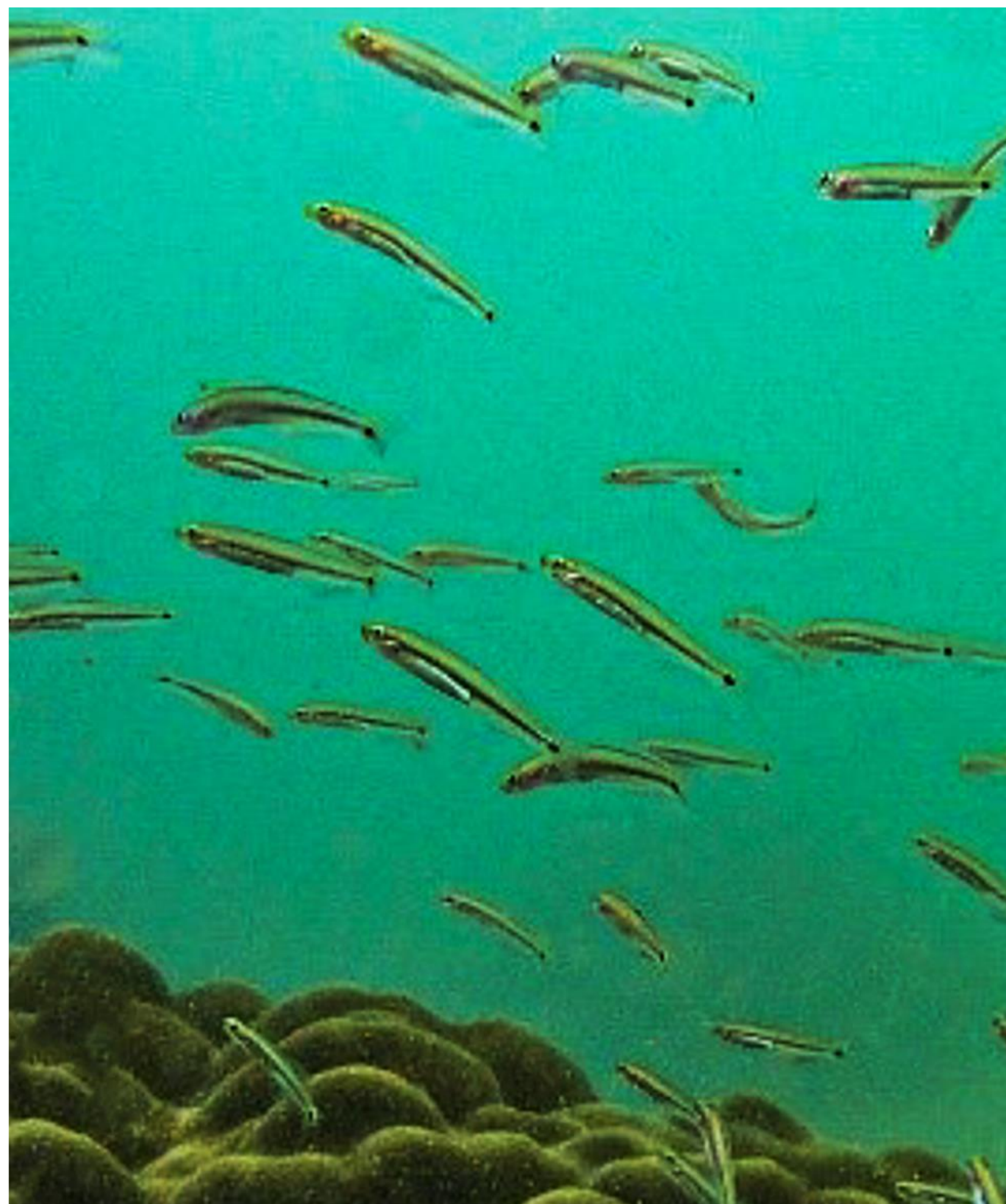
ปลาบู๋ลูกดอกฟิลิปปินส์ (Philippine Dartfish)

ชื่อสามัญไทย : ปลาบู๋ลูกดอกฟิลิปปินส์

ชื่อสามัญอังกฤษ : Philippine Dartfish

วงศ์ : Microdesmidae

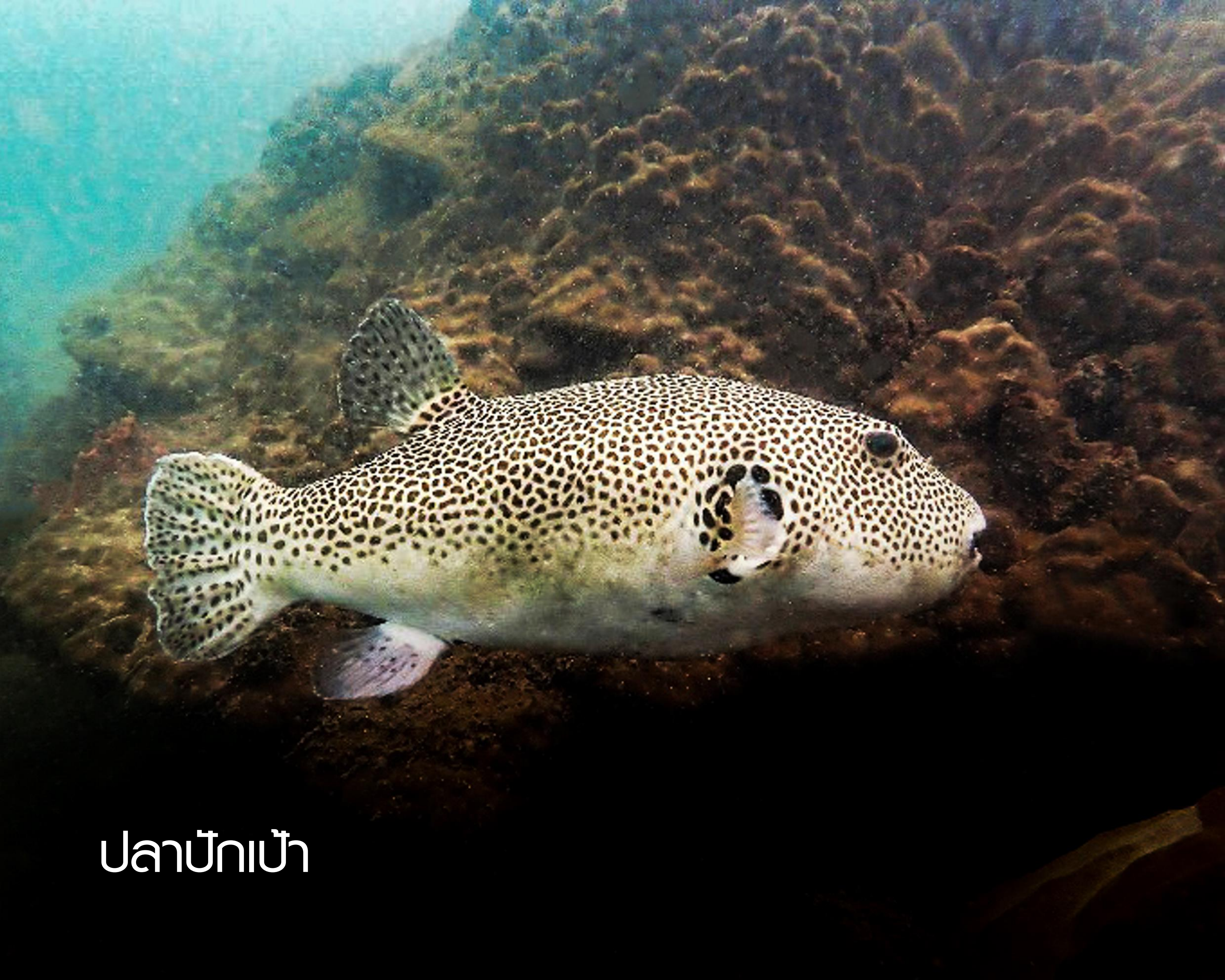
ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Parioglossus philippinus*

ลักษณะ : ลำตัวกลม เรียวยาว หัวเล็ก ตากลมโต ปากกว้าง ขากรรไกรล่างยาวกว่าขากรรไกรบน ครีบอกใส ครีบท้องยาวเกือบถึงรูกัน อยู่หลังแนวครีบอก ครีบหลังสองอันอยู่ต่อกัน ครีบกันอยู่ในแนวเดียวกับครีบหลังอันที่สอง และมีขนาดเท่ากัน คอดหางใหญ่ ครีบหางปลายตัดตรง ลำตัวใสมีแถบสีดำพาดตามแนวกลางลำตัวถึงหาง โดยมีแต้มสีเหลืองอยู่ด้านบน บริเวณส่วนหัวและท้องเห็นเป็นสีเงิน

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่บริเวณแนวลาดของแนวปะการัง ใกล้ปะการังโขดอยู่รวมเป็นฝูงขนาดใหญ่

ปลาปักเป้า

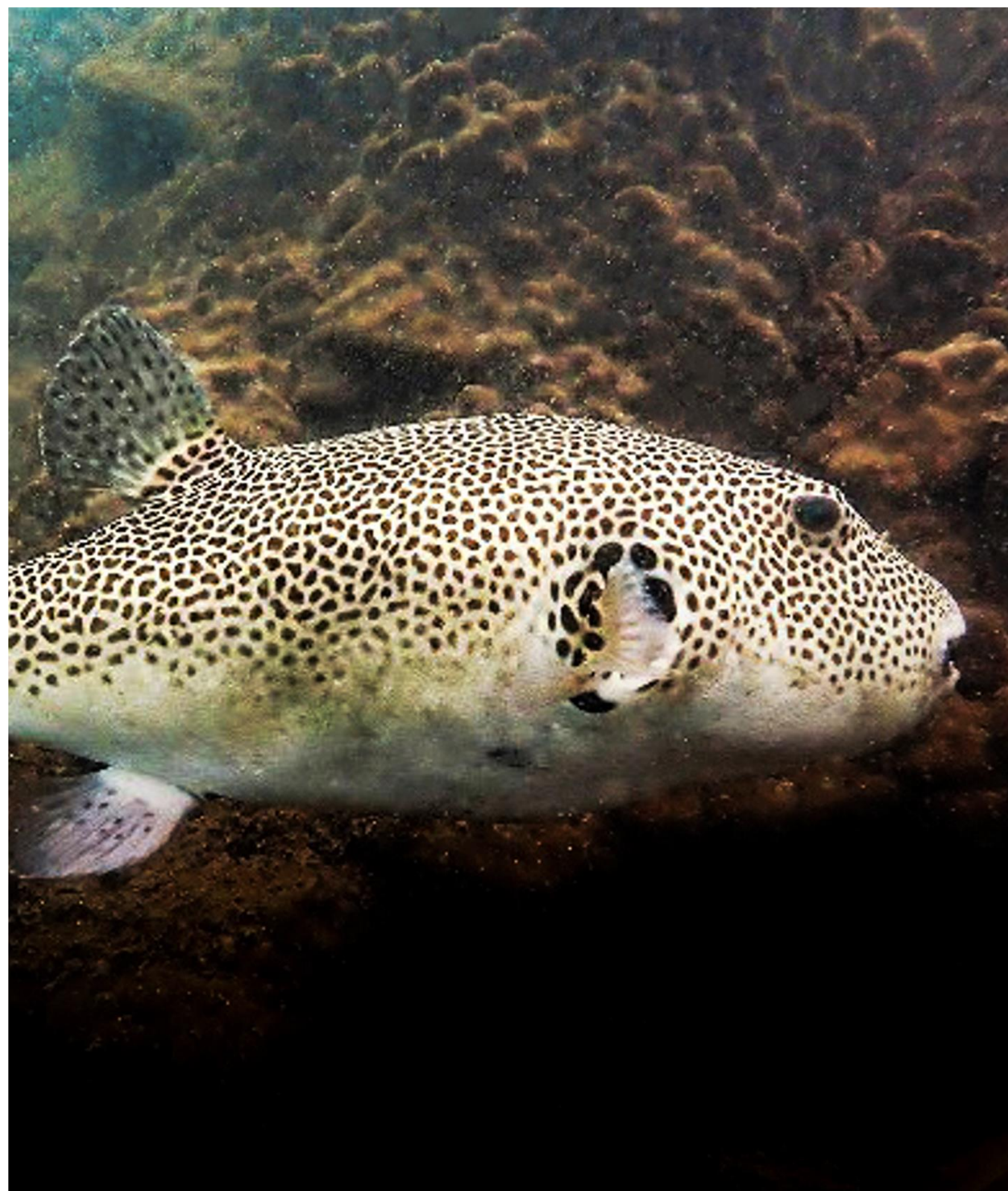
ปลาปักเป้า (Starry toadfish)

ชื่อสามัญไทย : ปลาปักเป้า

ชื่อสามัญอังกฤษ : Starry toadfish

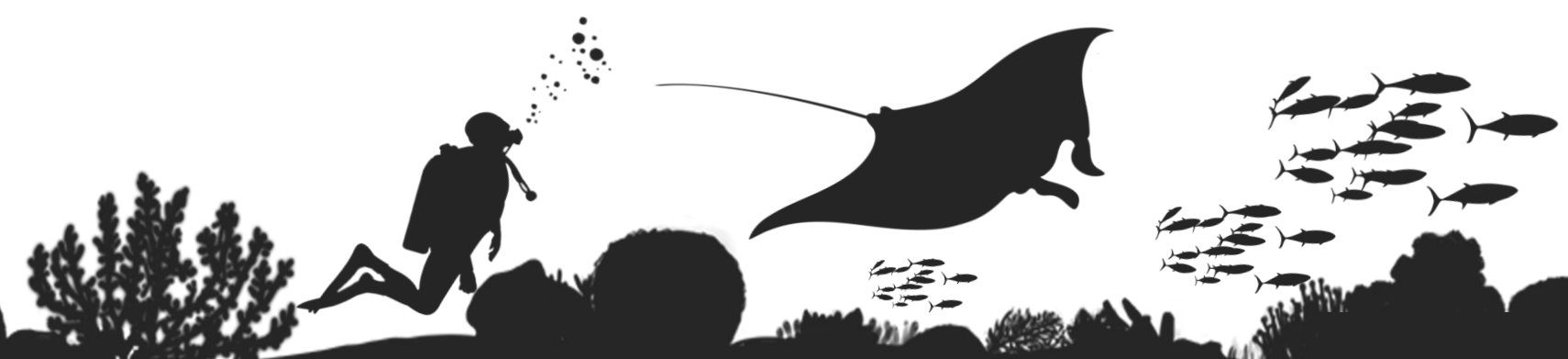
วงศ์ : Tetraodontidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Arothron stellatus*

ลักษณะสิ่งมีชีวิต : ลำตัวป้อมยาว จมูกเป็นท่อนกลมสั้น ตากลม ปลายครีบหลังและครีบก้นมน หัวลำตัวเรียบไม่มีหนาม ครีบกางตัดตรงหรือมน ลำตัวมีสีขาว มีจุดสีดำขนาดเล็กกระจายอยู่ตลอดลำตัว หัวและครีบบริเวณฐานครีบอกมีจุดสีดำขนาดใหญ่

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่ในน้ำกร่อยและน้ำทะเล บริเวณริมฝั่งทะเลและบริเวณแนวปะการังที่พื้นท้องทะเลเป็นทราย

ปลาปักเป้ากล่อง

ปลาปักเป้ากล่อง (Yellow boxfish)

ชื่อสามัญไทย : ปลาปักเป้ากล่อง

ชื่อสามัญอังกฤษ : Yellow boxfish

วงศ์ : Ostraciidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Ostracion cubicus*

ลักษณะ : ลำตัวรูปเหลี่ยมคล้ายกล่องที่ประกอบด้วยแผ่นกระดูกรูปหกเหลี่ยม ปลาวัยเด็กมีรูปร่างเหมือนกล่อง ลำตัวมีสีเหลืองเข้มและมีจุดสีดำกระจายอยู่ทั่ว ปลาโตเต็มวัยมีลำตัวยืดยาวขึ้น ทั่วตัวมีสีน้ำตาลอมเหลือง จุดสีดำเปลี่ยนเป็นจุดสีขาวอมฟ้ามีวงสีดำล้อมรอบ

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่เดี่ยว ๆ ในแนวปะการังหรือกองหินใต้น้ำ พบบ่อยบริเวณที่เป็นโพรงหินหรือถ้ำ

ปลาปักเป้ากลองสี่เหลี่ยมหัวโหนก

ปลาปักเป้ากล่องสี่เหลี่ยมหัวโหนก (Horn-nosed boxfish)

ชื่อสามัญไทย : ปลาปักเป้ากล่องสี่เหลี่ยมหัวโหนก

ชื่อสามัญอังกฤษ : Horn-nosed boxfish

วงศ์ : Tetraodontidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Ostracion rhinorhynchos*

ลักษณะ : ลักษณะลำตัวเป็นแผ่นกระดูกประกอบรูปเป็นกล่อง ในปลาขนาดใหญ่จะงอยปากจะยื่นออกมาชัดเจน คอดหางยาว ครีบหางมน ลำตัวสีซีวปนเทา ด้านท้องสีขาว

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่ในน้ำทะเล บริเวณริมฝั่งทะเลและบริเวณแนวปะการังที่พื้นท้องทะเลเป็นทราย พบได้ไม่บ่อยนัก

ปลาป่นแก้ว

ปลาปิ่นแก้ว (Striped eel carfish)

ชื่อสามัญไทย : ปลาปิ่นแก้ว

ชื่อสามัญอังกฤษ : Striped eel carfish

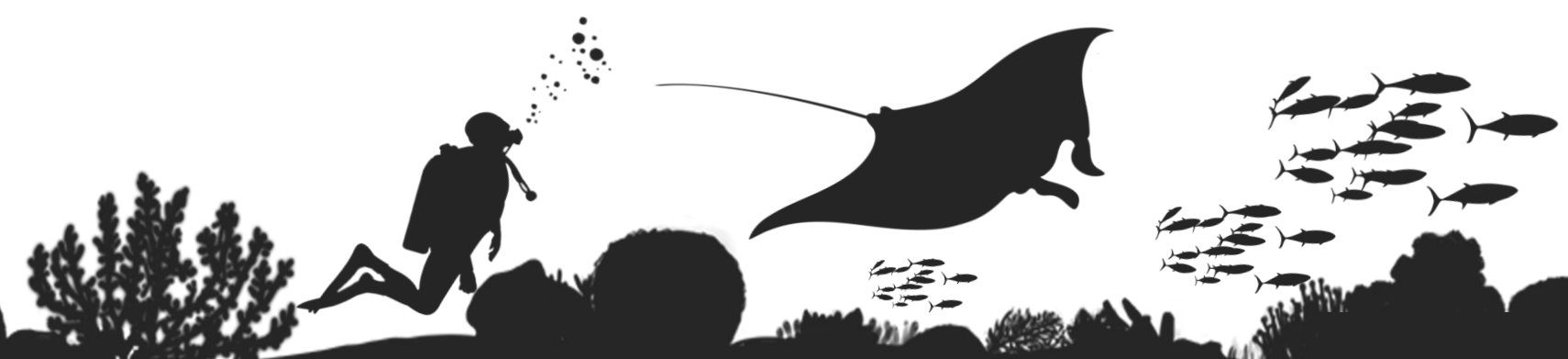
วงศ์ : Plotosidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Plotosus lineatus*

ลักษณะ : มีลักษณะลำตัวเรียวยาว ด้านข้างแบน ส่วนหัวแบนลง มีหนวด 4 คู่ ครีบหลังและครีบอก มีก้านครีบแข็ง (เจี้ยง) มีลักษณะเป็นฟันเลื่อย ไม่มี ครีบไขมัน ลำตัวไม่มีเกล็ด ครีบหลังอันที่สอง ครีบกันและครีบหางติดต่อกัน ด้านหลังลำตัวมีลำดำบนน้ำตาล ด้านท้องมีสีขาว ปลาขนาดเล็กจะมีแถบสีขาวบนเหลือง 3 แถบพาดไปตามยาวลำตัว

แหล่งที่พบ : แพร่กระจายทั่วอ่าวไทย พบได้ในน้ำกร่อยบริเวณปากแม่น้ำ และน้ำทะเลบริเวณชายฝั่ง

ปลาผีเสื้อปากยาว

ปลาผีเสื้อปากยาว (Copperband butterflyfish)

ชื่อสามัญไทย : ปลาผีเสื้อปากยาว

ชื่อสามัญอังกฤษ : Copperband butterflyfish

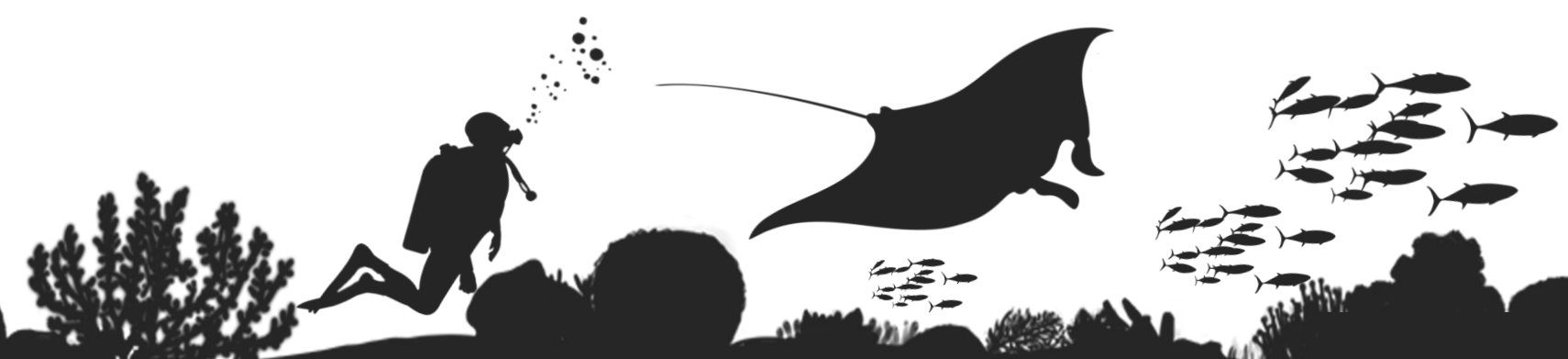
วงศ์ : Chaetodontidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Chelmon rostratus*

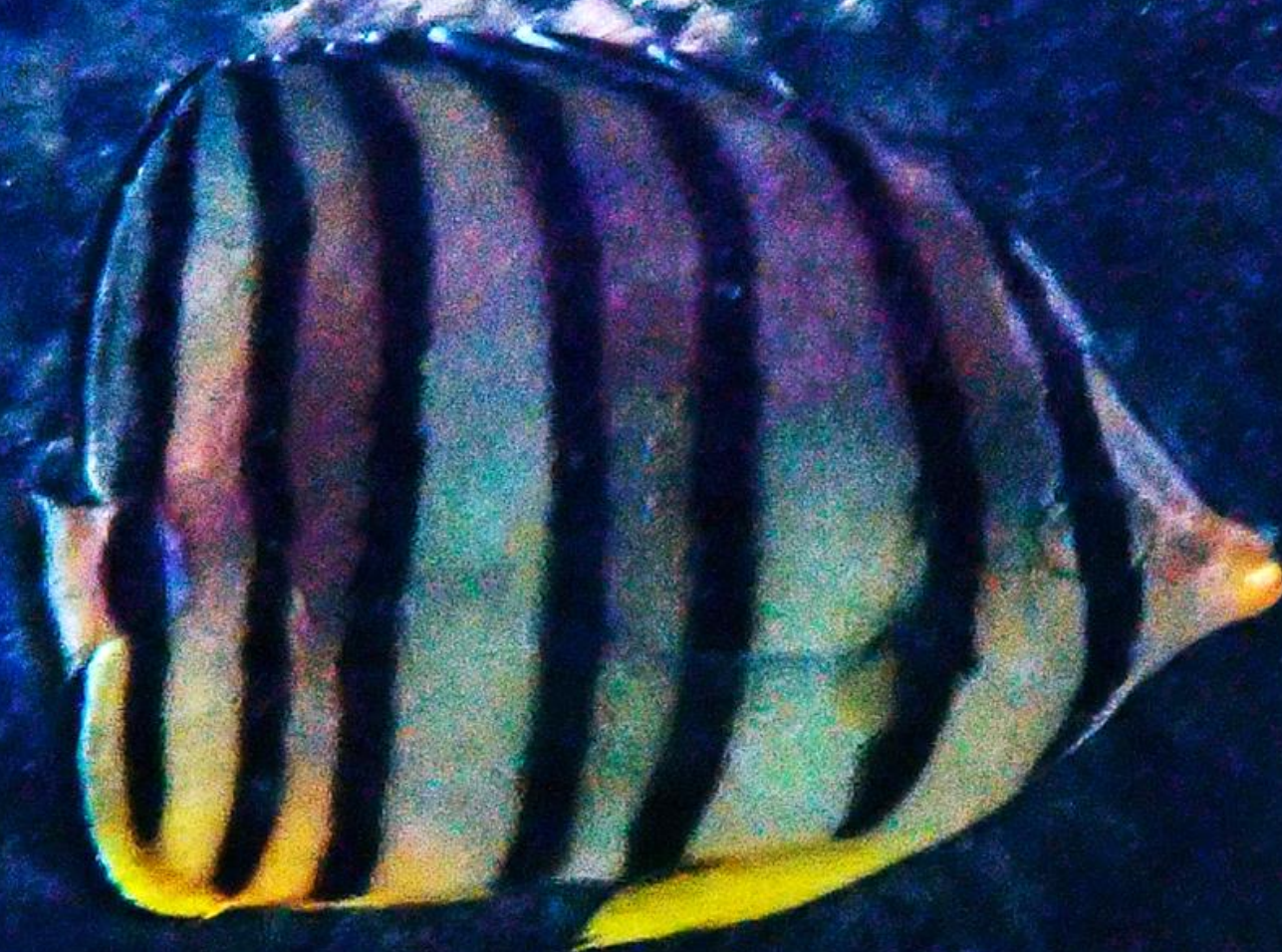

ลักษณะสิ่งมีชีวิต : ลำตัวแบนข้างรูปสี่เหลี่ยม ปากยื่นยาวออกเป็นท่อ ก้านครีบกันมีขนาดใหญ่ และแข็ง พื้นผิวลำตัวมีสีขาวอมเหลือง มีแถบสีเหลืองจำนวน 4-5 แถบ พาดขวางลำตัว แถบแรกพาดผ่านตาจรดหาง แถบสุดท้ายอยู่บริเวณท้ายลำตัว มีแต้มสีดำกลมขอบสีขาวที่ท้ายครีบ หลังบริเวณคอดหางมีแถบสีดำพาดขวาง

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่ทั่วไปตามแนวปะการัง มักพบว่ายอยู่เป็นคู่ มีอาณาเขตในการหาอาหาร เป็นของตัวเอง

ปลาผีเสื้อแปดแถบ

ปลาผีเสื้อแปดแถบ (Eightband butterflyfish)

ชื่อสามัญไทย : ปลาผีเสื้อแปดแถบ

ชื่อสามัญอังกฤษ : Eightband butterflyfish

วงศ์ : Chaetodontidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Chaetodon octofasciatus*

ลักษณะ : ลำตัวกลม แบนข้าง จะงอยปากสั้น ก้านครีบกันมีขนาดใหญ่และแข็ง โดยมีก้านครีบแข็งอันที่สองยาวที่สุด ลำตัวมีสีเหลืองปนเขียว มีแถบสีน้ำตาลไหม้ 8 แถบ พาดขวางลำตัว แถบแรกพาดผ่านตาจรดบริเวณครีบอก ครีบท้องและครีบกันมีสีเหลือง ครีบหางสีขาว

แหล่งที่พบ : มักพบอยู่เป็นคู่ หรือฝูงขนาดเล็ก ไม่เกิน 3-4 ตัว บริเวณแนวปะการังที่มีความอุดมสมบูรณ์

ปลาอมงป่อง

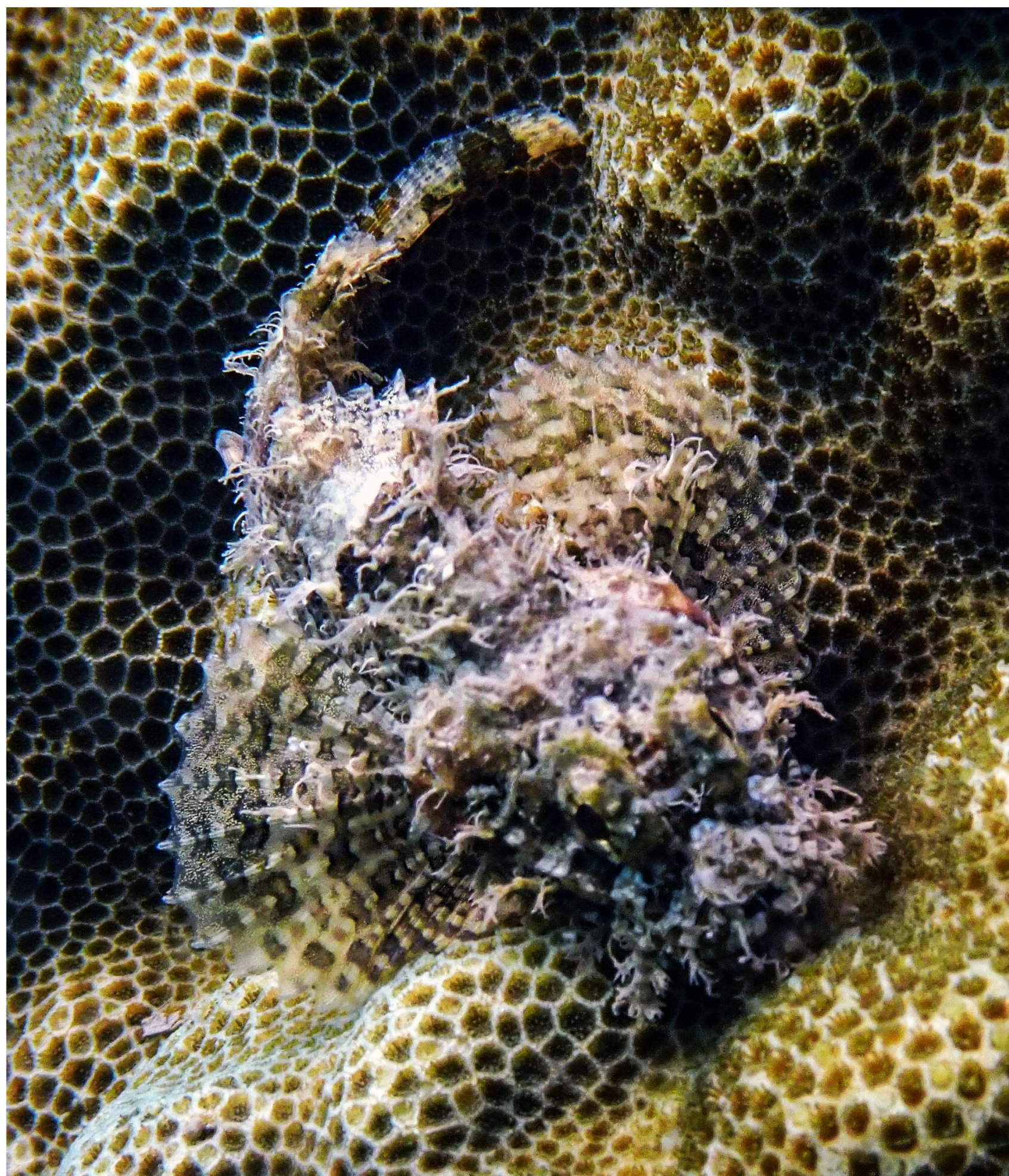
ปลาแมงป่อง (Scorpionfish)

ชื่อสามัญไทย : ปลาแมงป่อง

ชื่อสามัญอังกฤษ : Scorpionfish

วงศ์ : Scorpaenidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Scorpaenopsis oxycephala*

ลักษณะ : ลำตัวหนา แบนข้าง ครีบอกมีขนาดใหญ่และหนา จะงอยปากค่อนข้างยาว ส่วนหัวมีกระดูกหนามากแหลมอยู่ทั่วไป ครีบหลังเป็นแบบตอนเดียวมีร่องบากระหว่างส่วนที่เป็นก้านครีบแข็งและก้านครีบอ่อน มีต่อมพิษบริเวณโคนครีบแข็ง บริเวณหัว ลำตัวและครีบ มีขนปกคลุม โดยเฉพาะบริเวณหัวซึ่งมีมากกว่าบริเวณอื่น สีของตัวมีหลากหลายสีแต่ส่วนใหญ่มีสีน้ำตาลแดง

แหล่งที่พบ : เป็นปลาที่พรางตัวอยู่กับก้อนหินในบริเวณหาดหินหรือแนวปะการังที่ระดับความลึก 1-35 เมตร กินปลาและสัตว์น้ำขนาดเล็กเป็นอาหาร

ปลาขีดทะเลแถบขาว

ปลาเสียดทะเลแถบขาว (Streaked spinefoot)

ชื่อสามัญไทย : ปลาเสียดทะเลแถบขาว

ชื่อสามัญอังกฤษ : Streaked spinefoot

วงศ์ : Siganidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Siganus javus*

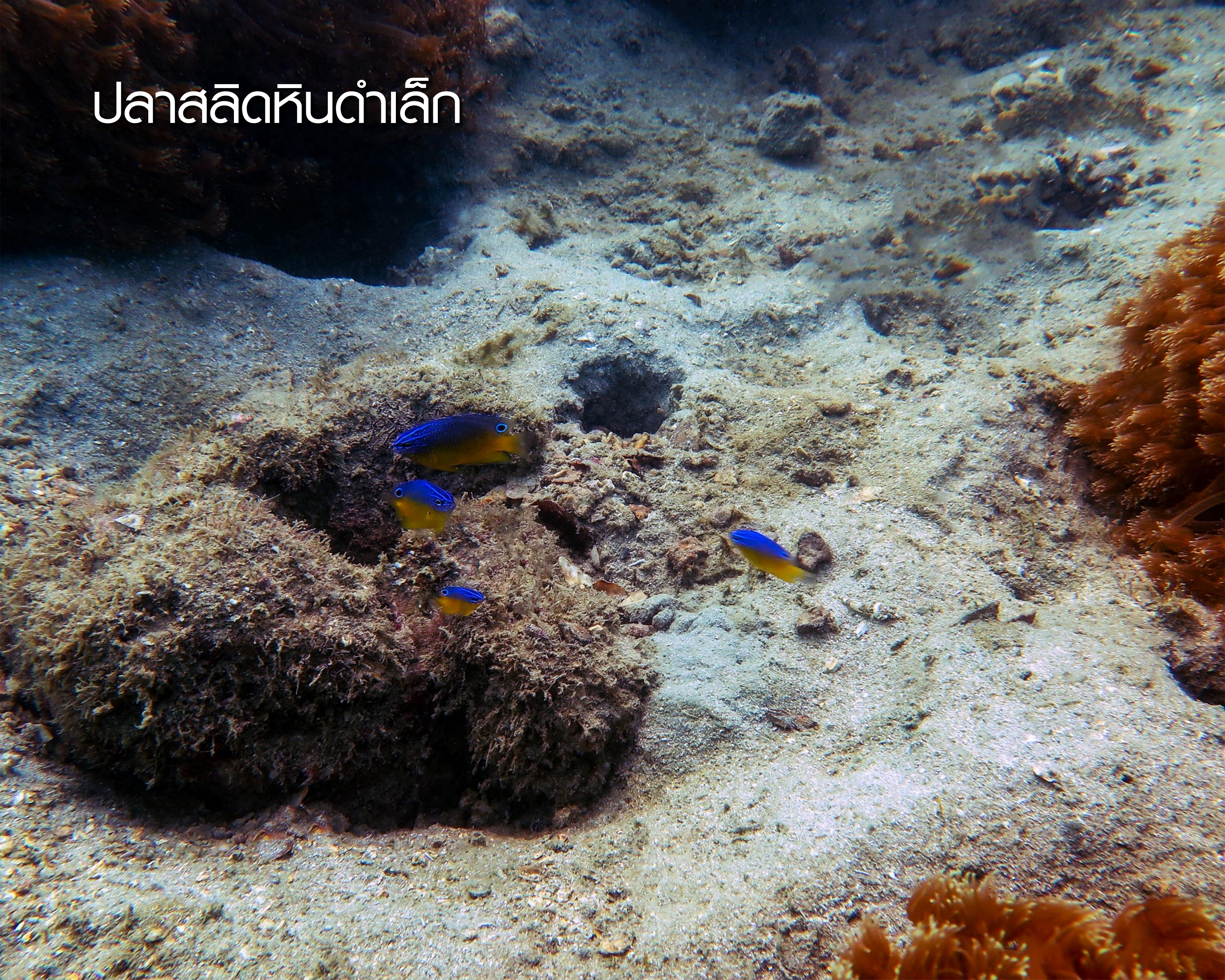

ลักษณะ : ลำตัวรูปวงรี แบนด้านข้าง ส่วนบนของหัวนูนเล็กน้อย ริมฝีปากหนา ครีบหางเว้าเล็กน้อย พื้นผิวลำตัวด้านบนมีสีม่วงอมดำและค่อยจางลงมาเป็นสีเทา ข้างลำตัวส่วนบนมีจุดขาวประทั่วไป ส่วนล่างมีลายสีขาวพาดตามความยาวตัว ครีบหางมีสีอมดำ ส่วนครีบอื่น ๆ มีสีเหลืองอ่อน

แหล่งที่พบ : มักพบอยู่เป็นกลุ่มบริเวณแนวปะการังและกองหินใต้น้ำที่มีสาหร่ายปกคลุม ชายฝั่งทะเลหรือบริเวณปากแม่น้ำ

ปลาสิงห์ดำเล็ก

ปลาเส็ดห็นด่ำเล็ล (Wedgespot damsel)

เชื่อสำมัตลไทย : ปลาเส็ดห็นด่ำเล็ล

เชื่อสำมัตลอังกฤช : Wedgespot damsel

วงค์ : Pomacentridae

เชื่อวิทยศศศตร : *Pomacentrus cuneatus* (Juvenile)

ลัคษณ: : ลำตวัป้อมลัน ครีบหลังทังสองตอนเชื่อมต้อกันตลอด ครีบหางมนและว้าตรงกลาง พินพิวลำตวัมีสีเทาอมน้ำเงิน ขอบเกล็ดมีสีดำ ปลายก้านครีบแข็งของครีบหลังมีสีน้ำเงิน บริเวณฐานครีบอกมีจุดสีดำเหนือครีบอก บริเวณ จุดเริ่มต้นเส้นข้างลำตวัมีจุดสีดำ 1 จุด

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่เดี่ยว ๆ หรือเป็นกลุ่มขนาดเล็กบริเวณแนวปะการัง รวมถึงบริเวณที่น้ำค่อนข้างขุ่นและพื้นเป็นทราย

ปลาอมไข่

ปลาอมไข่ (Wolf cardinalfish)

ชื่อสามัญไทย : ปลาอมไข่

ชื่อสามัญอังกฤษ : Wolf cardinalfish

วงศ์ : Apogonidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Cheilodipterus artus*

ลักษณะสิ่งมีชีวิต : ลำตัวเรียวยาว ปากกว้าง ขากรรไกรบนยาวเลียบขอบตา ลำตัวสีเงินใส มีเส้นสีน้ำตาล-แดงพาดตามความยาวลำตัว จำนวน 8 เส้น ปลาโตเต็มวัยบริเวณโคนหางจะมีสีดำ ส่วนปลาที่ยังไม่โตเต็มวัยบริเวณโคนหางจะมีสีเหลือง และมีจุดสีดำ 1 จุด

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่มตามแนวปะการัง บริเวณระหว่างกิ่งของปะการังเขากวาง หรือตามถ้ำใต้น้ำ

ปลาอมไข่แถบสีทอง

ปลาอมไข่แถบสีทอง (Whiteline Cardinalfish)

ชื่อสามัญไทย : ปลาอมไข่แถบสีทอง

ชื่อสามัญอังกฤษ : Whiteline Cardinalfish

วงศ์ : Apogonidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Ostorhinchus cavitensis*

ลักษณะ : ลำตัวใสขุ่น รูปกระสวย ครีบหลังสองอัน ตาโต ปากกว้าง ส่วนหัวตอนปลายงมูกถึงหลัง ตามีแถบสีเทาเข้มผ่านตาดำไปเล็กน้อยก่อนเปลี่ยนเป็นสีเหลือง 1 แถบ พาดผ่านกลางลำตัวถึงคอดหาง ซึ่งมีจุดสีดำอยู่ตรงกลางเหนือแถบสีเหลืองมีเส้นสีทอง 1 เส้น ยาวจากปลายงมูกถึงครีบหลังอันที่สอง ครีบต่าง ๆ สีส้ม

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่ขอบนอกของแนวปะการัง พบเป็นกลุ่มขนาดเล็กอยู่ตามขอบปะการัง ซอกหลืบ หรือถ้ำ

A photograph of four yellow-striped snappers (Lutjanus fulvus) swimming in a clear blue ocean. The fish are positioned diagonally across the frame, from the bottom left towards the top right. They have a yellow head with a black spot, a yellow stripe running through the eye, and several dark vertical stripes along their body. The background features a large, brown, textured coral reef structure. The water is a deep blue, and the lighting is bright, suggesting a sunny day.

ปลาอมไข่ลายห้าเส้น

ปลาอมไข่ลายห้าเส้น (Five-lined cardinalfish)

ชื่อสามัญไทย : ปลาอมไข่ลายห้าเส้น

ชื่อสามัญอังกฤษ : Five-lined cardinalfish

วงศ์ : Apogonidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Cheilodipterus quinquelineatus*

ลักษณะสิ่งมีชีวิต : ลำตัวเรียวยาว ปากกว้าง ขากรรไกรบนยาวเลยขอบตา ลำตัวสีเงินใส มีเส้นสีดำพาดตามความยาวลำตัวจำนวน 5 เส้น ปลาโตเต็มวัยบริเวณโคนหางจะมีสีเหลือง และมีจุดสีดำ 1 จุด ส่วนปลาที่ยังไม่โตเต็มวัยจะมีจุดสีขาวขนาดเล็ก บริเวณด้านหลังของครีบหลังอันที่สอง

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่เดี่ยว ๆ หรืออยู่เป็นกลุ่มบริเวณแนวปะการัง ชายฝั่งทะเลหรือบริเวณทะเลสาบน้ำเค็ม

ปลาหมอสีหางแดง

ปลาอมไข่หางแดง (Candystripe Cardinalfish)

ชื่อสามัญไทย : ปลาอมไข่หางแดง

ชื่อสามัญอังกฤษ : Candystripe Cardinalfish

วงศ์ : Apogonidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Ostorhinchus endekataenia*

ลักษณะ : ลำตัวใสขุ่น รูปกระสวย มีครีบหลังสองอัน ตาโต ปากกว้าง ลำตัวมีแถบสีดำ 6 แถบ โดยบริเวณปลายจมูกถึงหลังตามีสีเข้มกว่าลำตัว บริเวณคอดหางมีจุดสีดำขนาดใหญ่ โดยตอนปลายจมูกถึงหลังตาแถบเป็นสีเงิน ส่วนหัวสีเข้มกว่าลำตัว

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่ขอบนอกของแนวปะการัง พบเป็นกลุ่มขนาดเล็กอยู่ตามกอปะการัง ซอกหลืบ หรือถ้ำ

กาลปังทา

กัลปังหา (Gorgonian, Sea fan)

ชื่อสามัญไทย : กัลปังหา

ชื่อสามัญอังกฤษ : Gorgonian, Sea fan

วงศ์ : Subergorgiidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Subergorgia* sp.

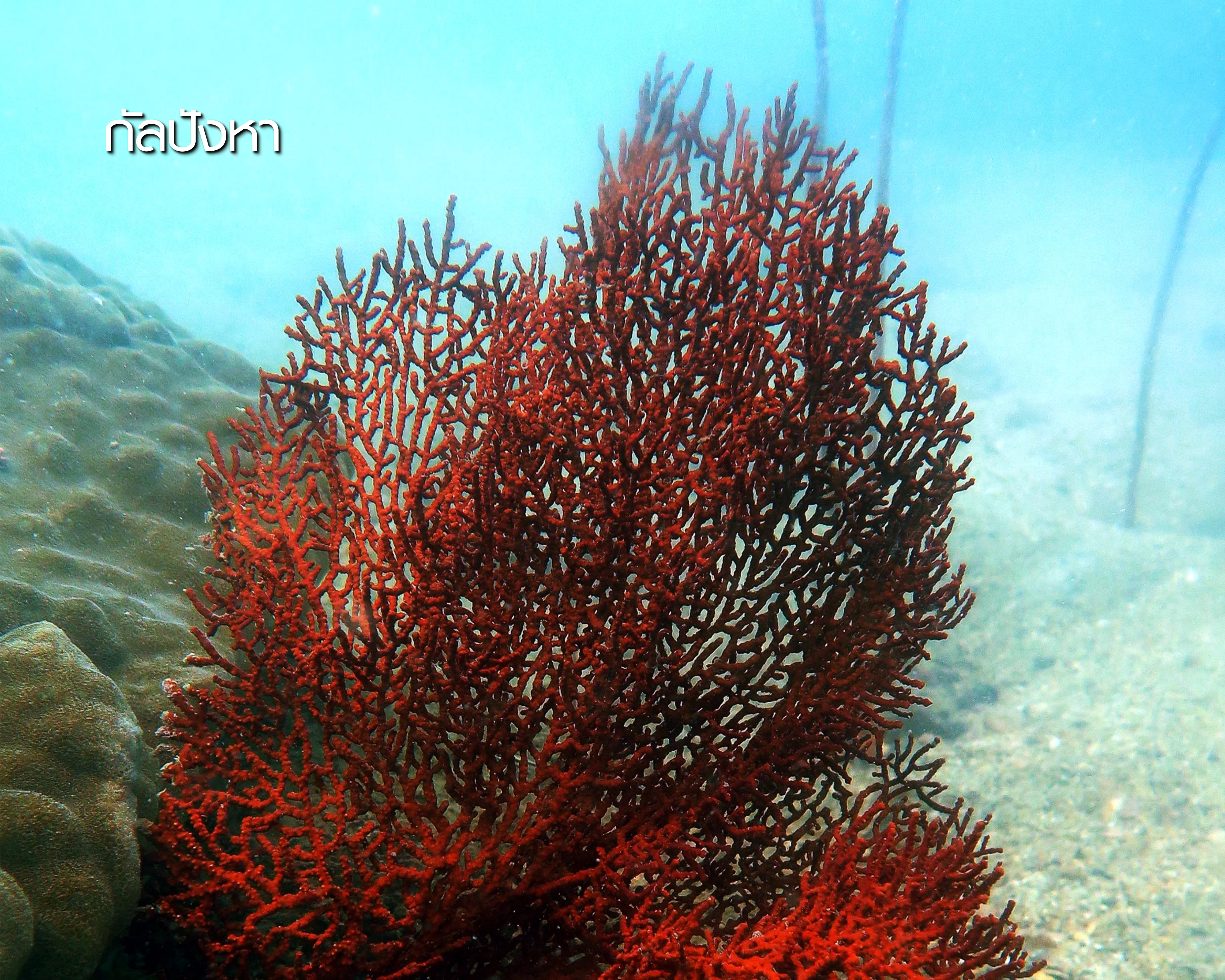

ลักษณะ : โคลนมีสีแดง สีแดงเข้ม สีน้ำตาล หรือสีม่วงอมแดง ขนที่โพลิบมีสีขาว ขนาดของโคลนมีความกว้าง 34-70 ซม. มีลักษณะแตกกิ่งหนาแน่นเป็นพุ่มในระนาบเดียวกัน ไม่ติดกันเป็นร่างแห มีร่องแคบๆ ด้านหลังของกิ่ง จัดอยู่ในกลุ่มไม่มีสาหร่ายซูแซนเทลลี

แหล่งที่พบ : พบที่ระดับความลึก 4-13 ม. ในบริเวณที่น้ำค่อนข้างขุ่นมีตะกอนปกคลุมโคลนมาก

กัลปังหา

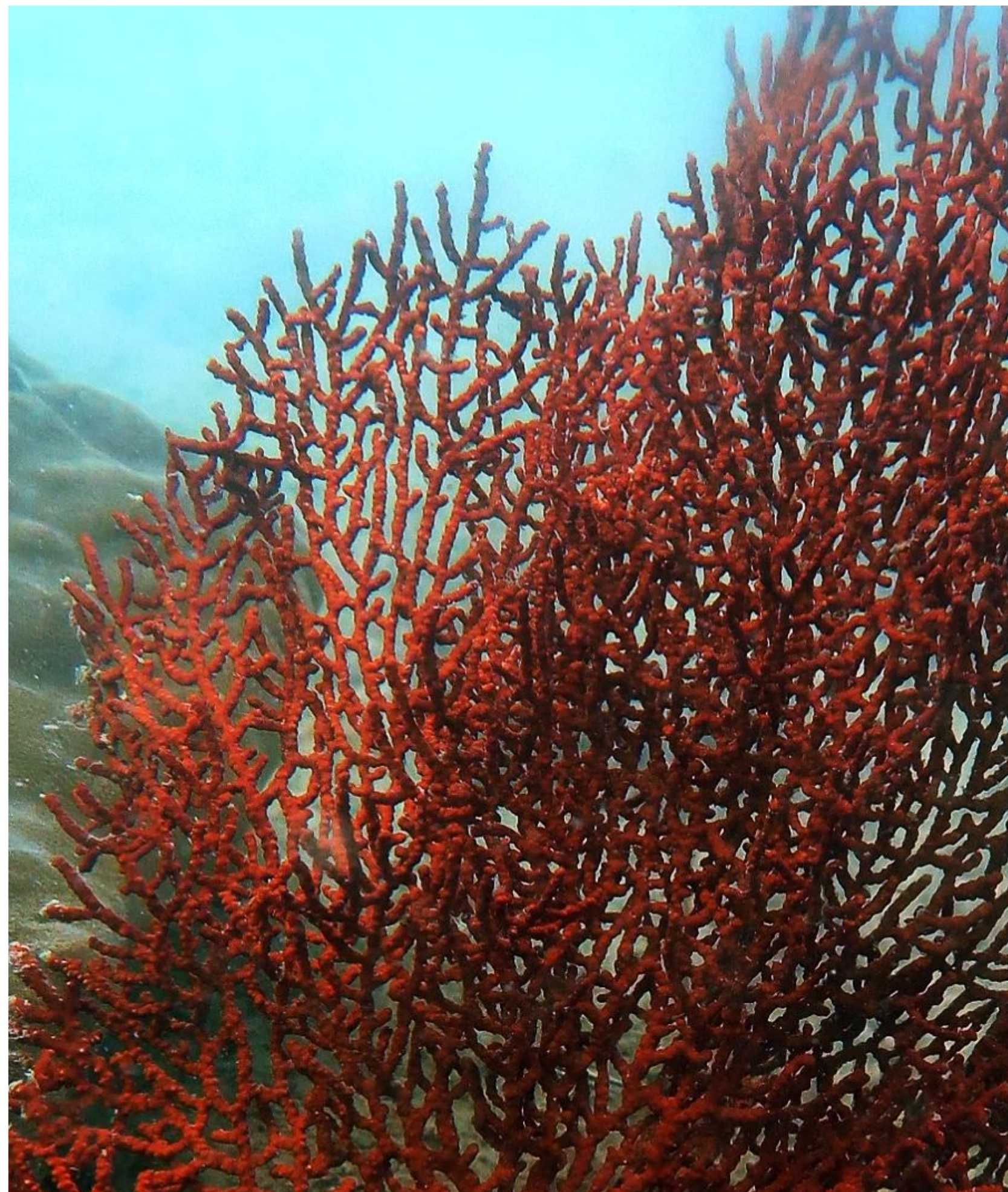
กัลปังหา (Gorgonian, Sea fan)

ชื่อสามัญไทย : กัลปังหา

ชื่อสามัญอังกฤษ : Gorgonian, Sea fan

วงศ์ : Ellisellidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Verrucella* sp.

ลักษณะ : โคลนีมีการแตกกิ่งออกเป็นตาข่าย
สานเป็นร่างแหแน่นหนา มีสีแดงหรือสีน้ำตาลแดง
โพลิบมีสีขาวหรือสีส้ม

แหล่งที่พบ : บริเวณที่มีกระแสน้ำค่อนข้างแรง
มีตะกอนแขวนลอยสูง

ក្នុងពេលម៉្លេះ

กุ้งดอกไม้ทะเล (White spot anemone shrimp)

ชื่อสามัญไทย : กุ้งดอกไม้ทะเล

ชื่อสามัญอังกฤษ : White spot anemone shrimp

วงศ์ : Palaemonidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Periclimenes brevicarpalis*

ลักษณะ : ลำตัวโปร่งใส มีจุดสีขาวกระจายทั่วไป และมีแถบสีขาวเห็นชัดในส่วนหัว กลางลำตัว และแพนหาง ที่ปลายแพนหางมีจุดสีส้มล้อมรอบด้วยจุดสีดำ 5 จุด ขาเดินคู่ที่ 2 เปลี่ยนรูปร่างไปเป็นก้ามเพื่อใช้สำหรับจับอาหาร

แหล่งที่พบ : พบได้ทั่วไปตามแนวปะการังตามซอกหิน และทะเลแถบอินโด-แปซิฟิกเรื่อยไปจนถึงประเทศ ออสเตรเลีย

ดอกไม้ทะเล

ดอกไม้ทะเล (leathery sea anemone)

ชื่อสามัญไทย : ดอกไม้ทะเล

ชื่อสามัญอังกฤษ : leathery sea anemone

วงศ์ : Stichodactylidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Heteractis crisp*

ลักษณะ : เส้นผ่านศูนย์กลางขนาด 20-30 ซม. เมื่อขยายเต็มที่จะมีหนวดยาว ลักษณะเรียวยาวแหลม บริเวณปลายเป็นสีม่วงหรือน้ำเงิน บริเวณส่วนฐานมีสีเทา

แหล่งที่พบ : พบอยู่บนปะการังโขด หรือโขดหิน มักพบปลาการ์ตูนส้มขาว (*Amphiprion ocellaris*) หรือปลาการ์ตูนอินเดียนแดง (*Amphiprion perideraion*) อาศัยอยู่

ดาวขนนกหาลากี

ดาวขนนกหลากสี (Variated feather star)

ชื่อสามัญไทย : ดาวขนนกหลากสี

ชื่อสามัญอังกฤษ : Variated feather star

วงศ์ : Mariametridae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Lamprometra palmata*

ลักษณะ : ร่างกายแตกแขนงในแนวรัศมี มีแขน 30-40 แขน แขนแตกกิ่งออกเป็นซี่คล้ายขลุ่ย กิ่งของแขนที่อยู่ใกล้ปากโค้งงอได้ ไม่เป็นเดือยแข็ง ที่โคนกิ่งมีลักษณะอ้วน และเป็นสันตามยาว สีของดาวขนนกชนิดนี้สามารถแปรผันได้มากกว่า 10 แบบ เช่น ดำสลับขาว น้ำตาลสลับขาว เขียวสลับเหลือง ม่วงสลับส้ม เป็นต้น

แหล่งที่พบ : พบอาศัยอยู่ตามซอกหินหรือช่องว่างระหว่างปะการัง ไม่ชอบแสงสว่าง ออกหากินในเวลากลางคืน

ดาวหมอนปักเข็ม

ดาวหมอนปักเข็ม (Pin-cushion sea star)

ชื่อสามัญไทย : ดาวหมอนปักเข็ม

ชื่อสามัญอังกฤษ : Pin-cushion sea star

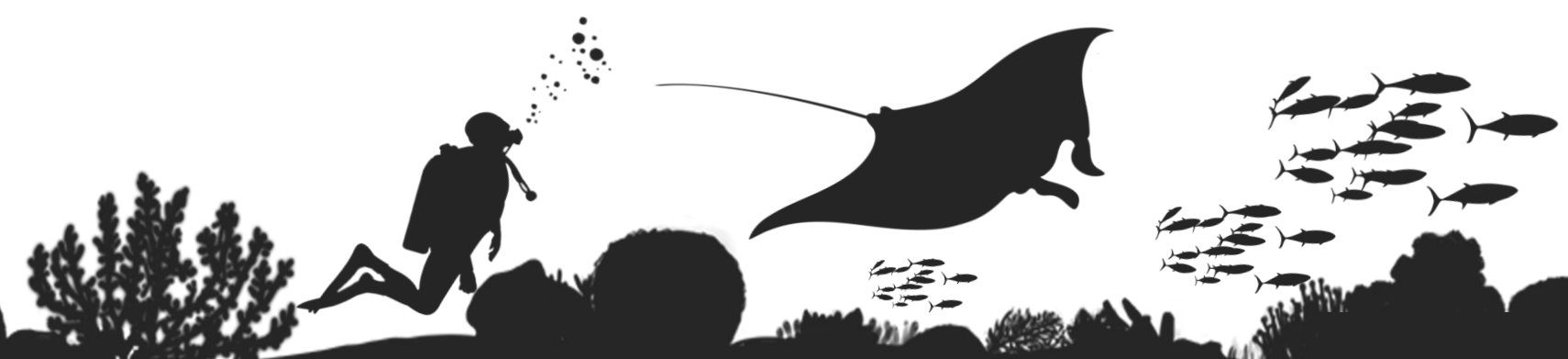
วงศ์ : Oreasteridae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Culcita novaeguineae*

ลักษณะ : ลำตัวเป็นรูปห้าเหลี่ยม แขนสั้นมาก ด้านบนโค้งนูนส่วนด้านล่างเรียบ ขนาดกว้างประมาณ 20 เซนติเมตร ระหว่างแขนคู่หนึ่งมีท่อตะไกรงที่มีปุ่มเล็กๆ เรียงอยู่โดยรอบ ด้านล่างมีร่องใต้แขนแยกออกไปจากปากเป็นรูปห้าแฉก ดาวหมอนปักเข็มเป็นสัตว์กินเนื้ออาจล่าพวกเดียวกันหรือกินโฟลิบปะการังเป็นอาหาร

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่ในแนวปะการัง บนซากปะการัง หรือโขดหิน กินสัตว์ขนาดเล็กหรือหอยเป็นอาหาร

កាកប៉ុមកាសប៉ា

ตากปุ่มกลมดำ (Black phyllidia)

ชื่อสามัญไทย : ทากปุ่มกลมดำ

ชื่อสามัญอังกฤษ : Black phyllidia

วงศ์ : Phyllidiidae

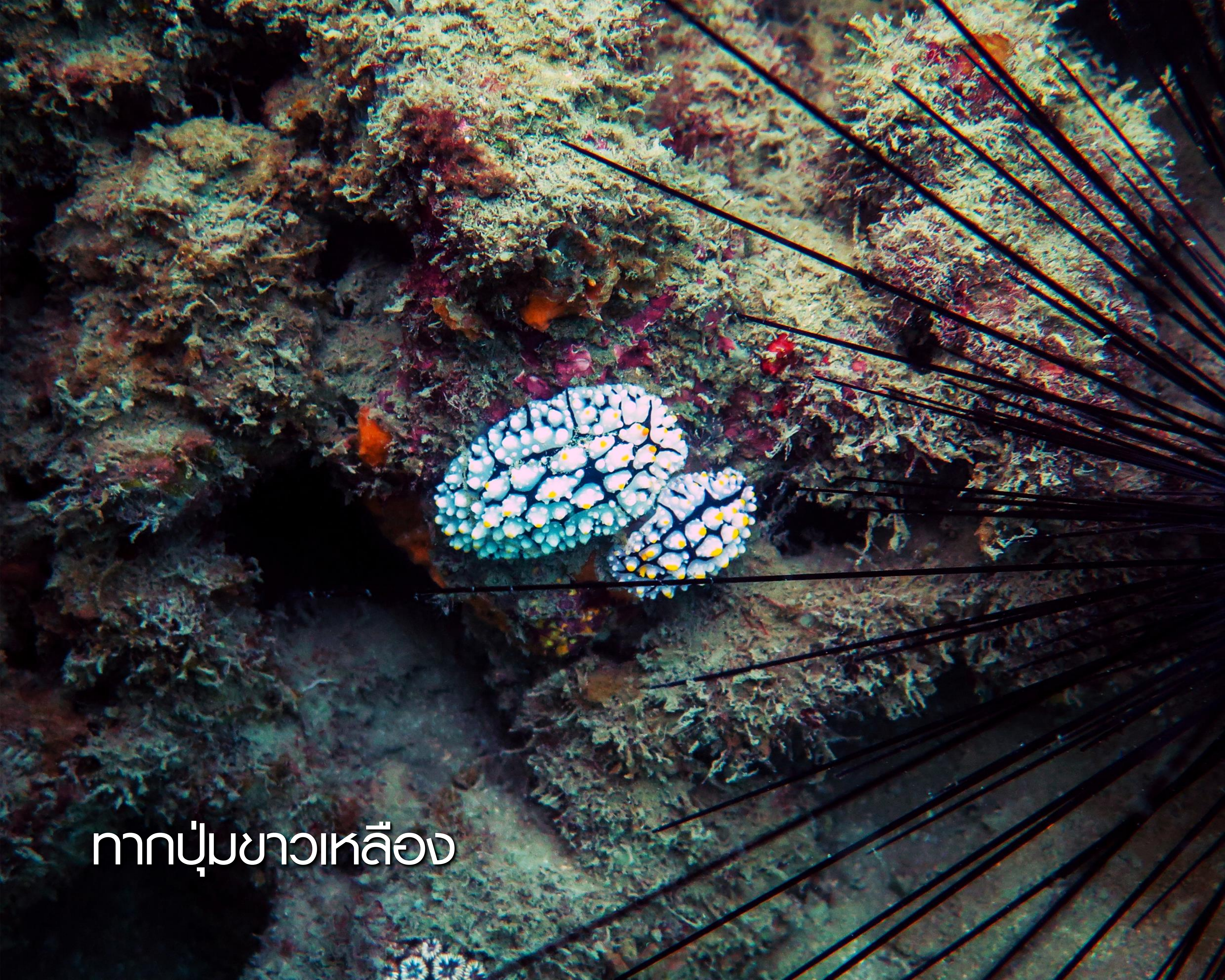
ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Phyllidia nigra*

ลักษณะ : ลำตัวเรียวยาว ขนาดประมาณ 6 เซนติเมตร ลำตัวสีดำ มีปุ่มปลายกลมสีชมพู สีเขียวแก่ หรือสีม่วงแก่ ส่วนของ rhinophore มีสีดำ

แหล่งที่พบ : พบอยู่เดี่ยวๆ ตามฟองน้ำ หรือโขดหินและปะการังตายที่มีสาหร่าย ขนาดเล็กปกคลุม กินฟองน้ำเป็นอาหาร พบได้ทั่วไป

ทากปุ่มขาวเหลือง

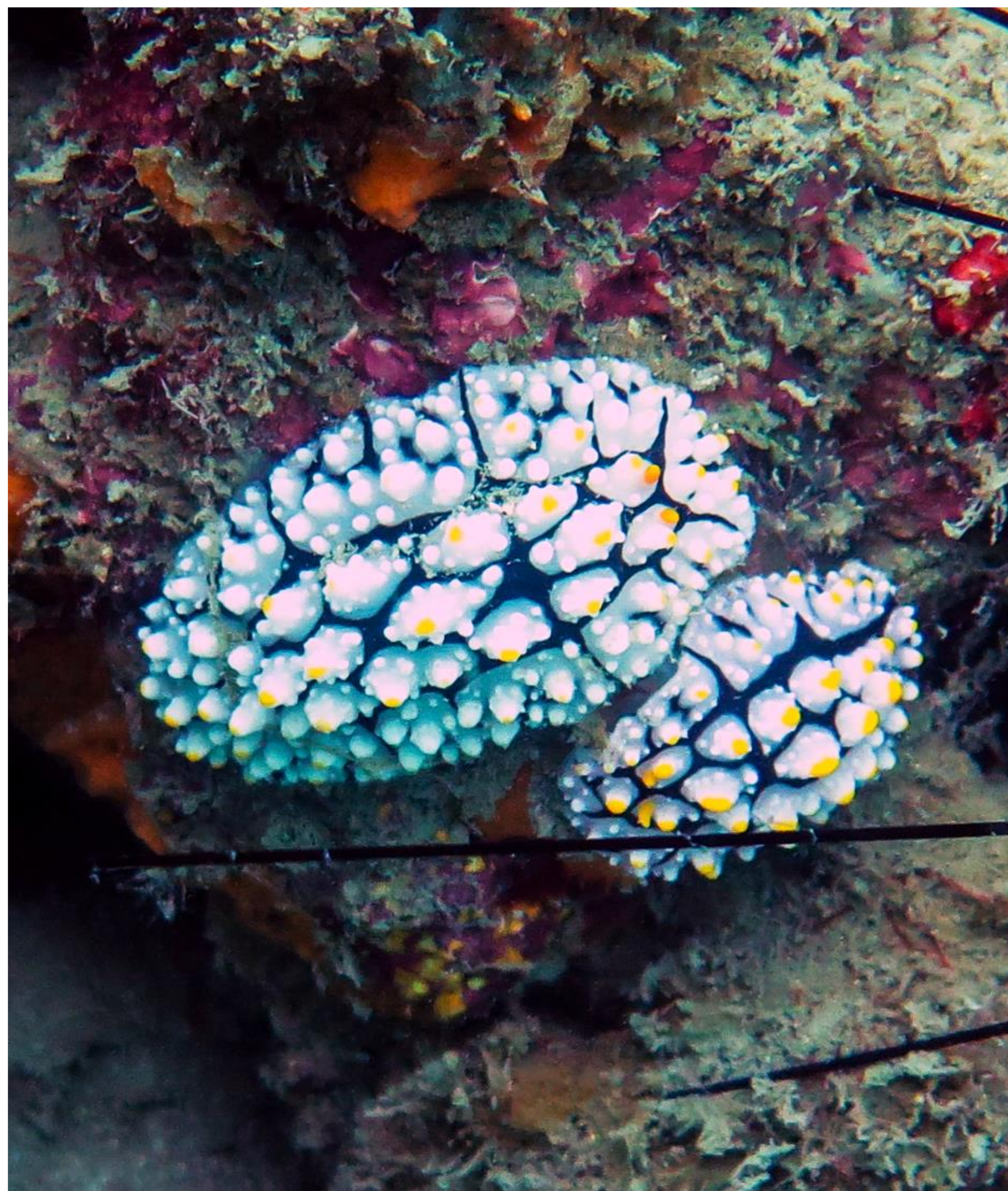
ตากปุ่มขาวเหลือง (Elegant phyllidia)

ชื่อสามัญไทย : ทากปุ่มขาวเหลือง

ชื่อสามัญอังกฤษ : Elegant phyllidia

วงศ์ : Phyllidiidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Phyllidia elegans*

ลักษณะ : ลำตัวเรียวยาว ขนาดประมาณ 5 เซนติเมตร ลำตัวสีขาว มีปุ่มนูนสีขาวพิว ไม่เรียบ ปลายปุ่มมีสีเหลืองกระจายทั่วตัว จนถึงขอบของ notum ระหว่างปุ่มมีเส้นสีดำพาดตามยาวและพาดตามขวาง ส่วนของ rhinophore มีสีเหลือง

แหล่งที่พบ : พบอยู่เดี่ยวๆ ตามฟองน้ำ หรือโขดหินและปะการังตายที่มีสาหร่ายขนาดเล็กปกคลุม กินฟองน้ำเป็นอาหาร พบได้ทั่วไป

កាកប៉ូមធុរ

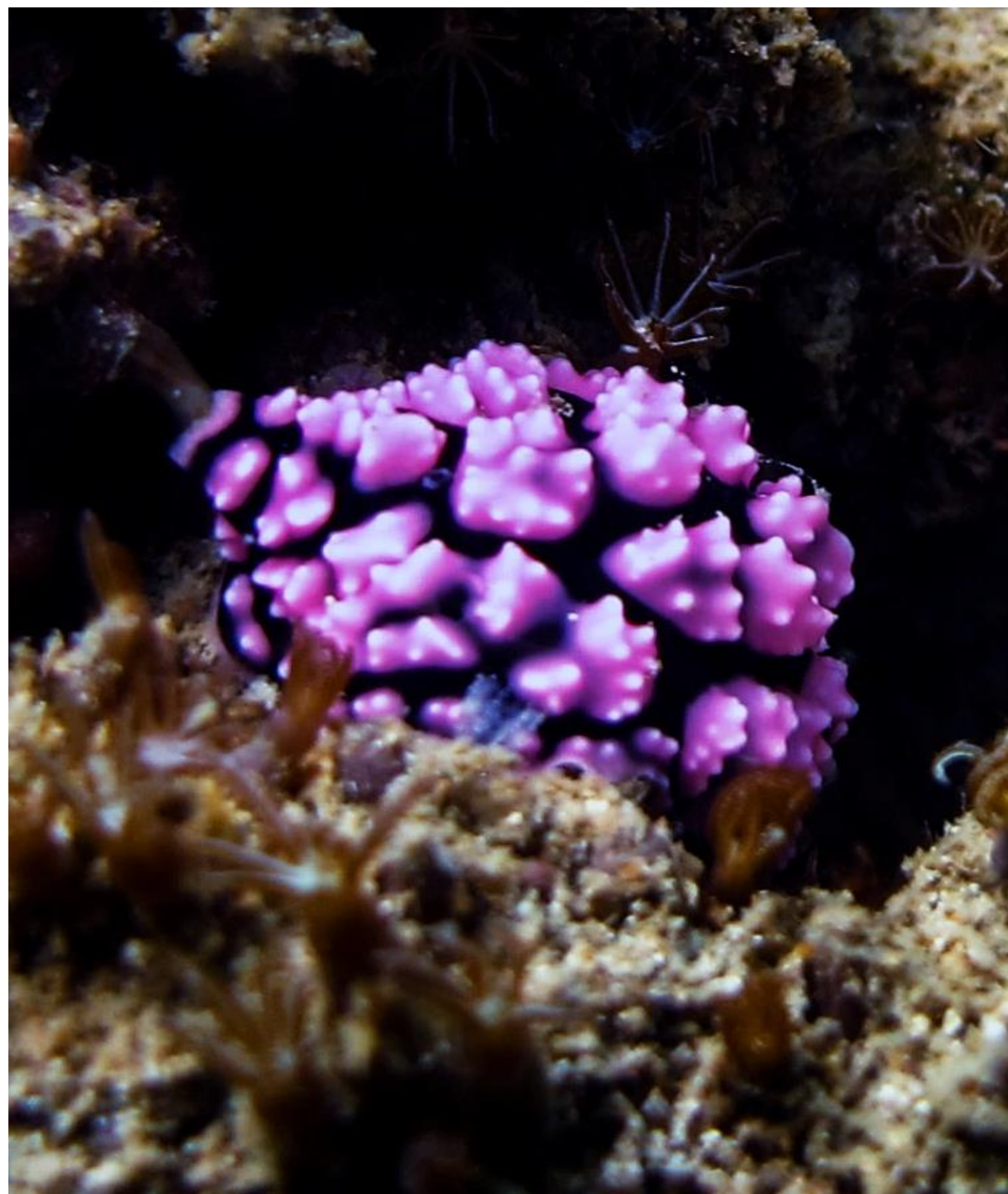
ตากปุ่มชมพู (Pustulosa phyllidia)

ชื่อสามัญไทย : ทากปุ่มชมพู

ชื่อสามัญอังกฤษ : Pustulosa phyllidia

วงศ์ : Phyllidiidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Phyllidiella pustulosa*

ลักษณะ : ลำตัวเรียวยาว ขนาดประมาณ 6 เซนติเมตร ลำตัวสีดำ มีปุ่มสีขาว สีสชมพู หรือสีเขียวย เป็นปุ่มแบบปลายขรุขระ ส่วนของ rhinophore มีสีดำ

แหล่งที่พบ : พบอยู่เดี่ยวๆ ตามฟองน้ำ หรือโขดหินและปะการังตายที่มีสาหร่ายขนาดเล็กปกคลุม กินฟองน้ำเป็นอาหาร พบได้ทั่วไป

ทากเปลือยขาวจุดดำ

กากเป็ล้อยขาวจุดดำ (Black-spotted sea slug)

ชื่อสามัญไทย : กากเป็ล้อยขาวจุดดำ

ชื่อสามัญอังกฤษ : Black-spotted sea slug

วงศ์ : Discodorididae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Jorunna funebris*

ลักษณะ : ลำตัวรูปไข่อ่อนนุ่ม ด้านบนโค้งนูน ด้านล่างแบน พื้นผิวลำตัวสีขาว มีแต้มสีดำกระจายอยู่ทั่วตัว ส่วนของ rhinophore มีสีดำ อยู่ในตำแหน่งคล้ายตา ด้านหลังมีช่องเหงือกสีขาวยื่นออกมาเป็นพู่ ก้านเหงือกมีสีดำ

แหล่งที่พบ : พบได้ทั่วไปตามแนวปะการังที่มีฟองน้ำสีน้ำเงินอาศัยอยู่ เนื่องจากกากชนิดนี้กินฟองน้ำสีน้ำเงินเป็นอาหาร บางครั้งอาจพบผสมพันธุ์ หรือวางไข่เป็นวงรีบนสีขาวอยู่ข้างฟองน้ำ โดยทั่วไปจะพบอยู่ 2-3 ตัว

ทากเปลือยขาวจุดน้ำเงินเหลือง

กากเป็ล้อยขาวจุดน้ำเงินเหลือง (Kanga hypselodoris)

ชื่อสามัญไทย : กากเป็ล้อยขาวจุดน้ำเงินเหลือง

ชื่อสามัญอังกฤษ : Kanga hypselodoris

วงศ์ : Chromodorididae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Hypselodoris kanga*

ลักษณะ : ลำตัวยาวมีขนาด 2-3 ซม. มีจุดสีน้ำเงินและสีเหลืองกระจายตามลำตัว บนหลังมีเหงือกเป็นทรงสามเหลี่ยมมีขอบสีน้ำเงินและจุดสีเหลือง rhinophore มีขนาดใหญ่

แหล่งที่พบ : ทะเลอันดามัน และอ่าวไทย

ทากเปลือยไทรอน

ทากเปลือยไทรอน (Tryon's risbecia)

ชื่อสามัญไทย : ทากเปลือยไทรอน

ชื่อสามัญอังกฤษ : Tryon's risbecia

วงศ์ : Chromodorididae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Risbecia tryoni*

ลักษณะ : รูปร่างเรียวยาว ขนาดประมาณ 10 เซนติเมตร ลำตัวสีขาวครีม บริเวณหลังมีลายสีน้ำตาล มีจุดสีม่วงเข้มขอบขาวกระจายทั่วตัว ขอบลำตัวมีสีม่วง ส่วนของ rhinophore และพู่เหงือกมีสีขาวครีม ก้านเหงือกสีน้ำตาล

แหล่งที่พบ : พบอยู่เป็นคู่หรืออยู่เป็นกลุ่มตาม ฟองน้ำ หรือโขดหินและปะการังตายที่มีสาหร่ายขนาดเล็กปกคลุม กินฟองน้ำเป็นอาหาร พบได้ไม่บ่อยนัก

ทากเปลือยแฉีกชีปุ่มม่วง

ทากเปลือยแบริกซี่ปุ่มม่วง (Multi-pustuled mexichromis)

ชื่อสามัญไทย : ทากเปลือยแบริกซี่ปุ่มม่วง

ชื่อสามัญอังกฤษ : Multi-pustuled mexichromis

วงศ์ : Chromodorididae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Mexichromis multituberculata*

ลักษณะ : ลำตัวมีสีเหลืองสลับกับส้ม มีจุดสีม่วงรอบขอบลำตัว มีปุ่มขนาดเล็กปลายสีม่วงกระจัดกระจายตามลำตัว

แหล่งที่พบ : พบตามพื้นทรายในแนวปะการัง

ทากเปลือยฮิปโปเครตีสฟ้าจุดเหลือง

ทากเปลือยฮิปเสโลโดริสฟ้าจุดเหลือง (Painted hypselodoris)

ชื่อสามัญไทย : ทากเปลือยฮิปเสโลโดริสฟ้าจุดเหลือง

ชื่อสามัญอังกฤษ : Painted hypselodoris

วงศ์ : Chromodorididae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Hypselodoris infucata*

ลักษณะ : รูปร่างเรียวยาว ขนาดประมาณ 3 เซนติเมตร ลำตัวสีน้ำเงิน มีจุดสีเหลืองและน้ำเงินกระจายทั่วลำตัว ส่วนของ rhinophore และพู่เหงือกมีสีแดงส้ม

แหล่งที่พบ : มักพบอยู่กับฟองน้ำที่อาศัยหรือตามโขดหิน และปะการังตายที่มีสาหร่ายขนาดเล็กปกคลุม กินฟองน้ำเป็นอาหาร

ปลิงดำ

ปลิงดำ (Sea cucumber)

ชื่อสามัญไทย : ปลิงดำ

ชื่อสามัญอังกฤษ : Sea cucumber

วงศ์ : Holothuriidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Holothuria leucospilota*

ลักษณะ : ลำตัวกลมยาวสีดำ ผิวด้านบนเรียบ มักมีทรายคลุมตัว ด้านท้องจะมีปุ่มสามแถวตามแนวหัวท้ายของลำตัวที่เป็นตุ่มใหญ่เห็นชัดเจน ตุ่มเหล่านี้ช่วยในการเคลื่อนที่ ภายในมีอวัยวะทำหน้าที่ในการสร้างสารเหนียว ประเภทโปรตีน ซึ่งจะพ่นออกมาเมื่อตกใจหรือป้องกันตัว

แหล่งที่พบ : พบได้ทั่วไปตามชายฝั่งในเขตน้ำท่วมถึงตลอดเวลา บางครั้งอาจพบในเขตน้ำขึ้น-น้ำลง กินอินทรีย์สารในดินตะกอนพื้นท้องทะเลเป็นอาหาร

ปลิงสร้อยไข่มุก

ปลิงสร้อยไข่มุก (Sponge synaptid, Medusa worm)

ชื่อสามัญไทย : ปลิงสร้อยไข่มุก

ชื่อสามัญอังกฤษ : Sponge synaptid, Medusa worm

วงศ์ : Synaptidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Synaptula* sp.

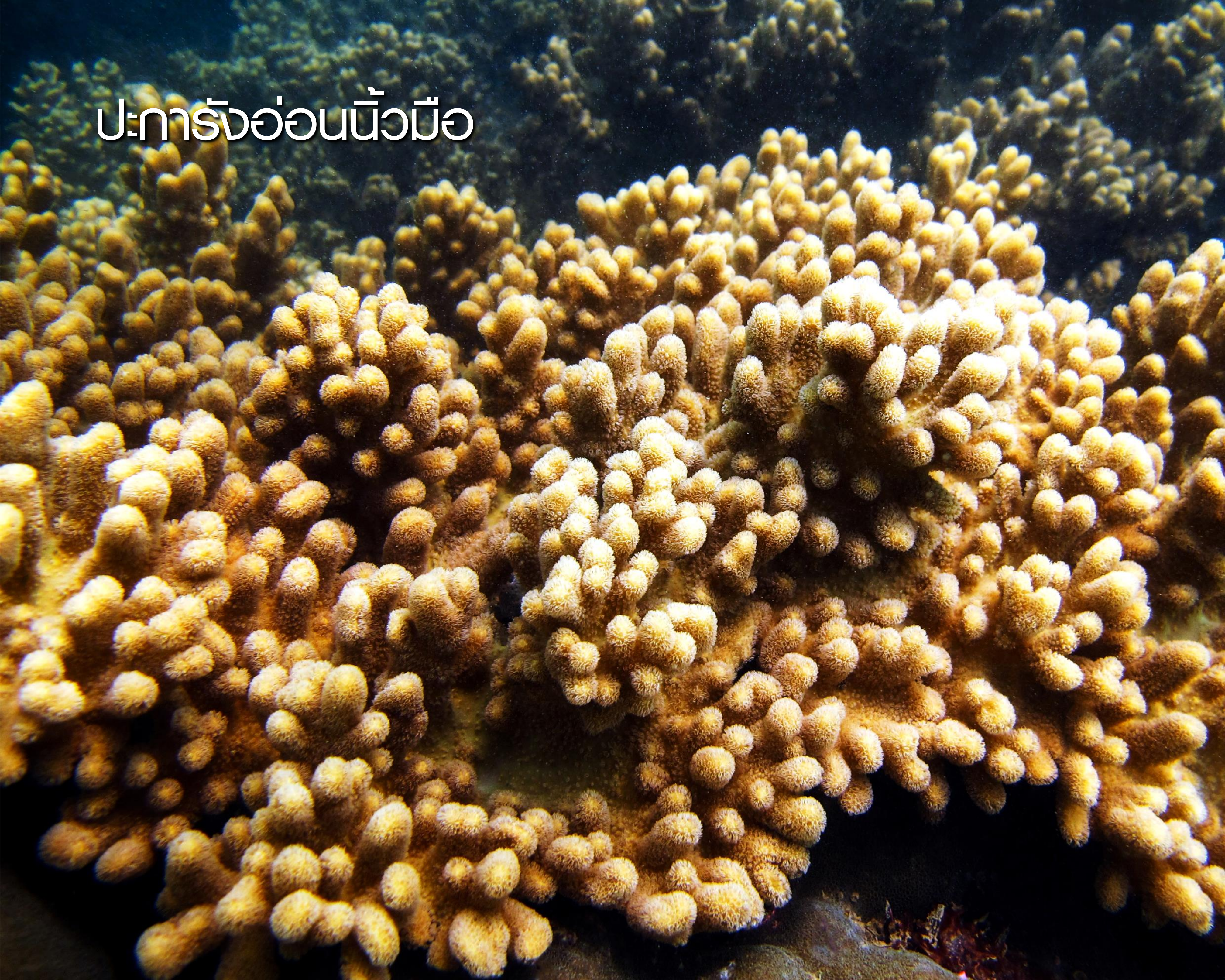

ลักษณะ : เป็นปลิงทะเลขนาดเล็ก ขนาดความยาวประมาณ 30 ซม. ลำตัวกลมยาว สามารถยืดหดได้มาก พนักลำตัวบาง พื้นผิวลำตัวมีสีน้ำตาลมีปุ่มคล้ายลูกบิดเรียงกันเป็นแถวตามความยาวตลอดลำตัว ด้านหน้ามีหนวดเรียงรายอยู่รอบปาก

แหล่งที่พบ : มักพบอยู่รวมกันเป็นกลุ่มใหญ่บนฟองน้ำครก (*Xestospongia testudinaria*) กินอินทรีย์วัตถุตามผิวฟองน้ำทะเลเป็นอาหาร

ปะการังอ่อนนิ้วมือ

ปะการังอ่อนนิ้วมือ (Finger leather coral)

ชื่อสามัญไทย : ปะการังอ่อนนิ้วมือ

ชื่อสามัญอังกฤษ : Finger leather coral

วงศ์ : Alcyoniidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Sinularia* sp.

ลักษณะ : เป็นปะการังอ่อน ลักษณะคล้ายแผ่นหนังสีเหลืองอ่อนที่มีแขนงสั้นๆ ปลายมน จำนวนไม่มากยื่นออกไป มีความเหนียวแต่อ่อนนุ่ม เมื่อเต่งตัวจะเห็นมีโพลิบยื่นออกมาจากเนื้อเยื่อ แต่ละโพลิบมีหนวด 8 เส้นเพื่อจับแพลงก์ตอนในน้ำ

แหล่งที่พบ : พบได้บางบริเวณของแนวปะการัง โดยเฉพาะบริเวณกองหินใต้น้ำที่มีกระแสน้ำไหล

ปูหิน

ปูหิน (Swimming crab)

ชื่อสามัญไทย : ปูหิน

ชื่อสามัญอังกฤษ : Swimming crab

วงศ์ : Portunidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Thalamita* sp.

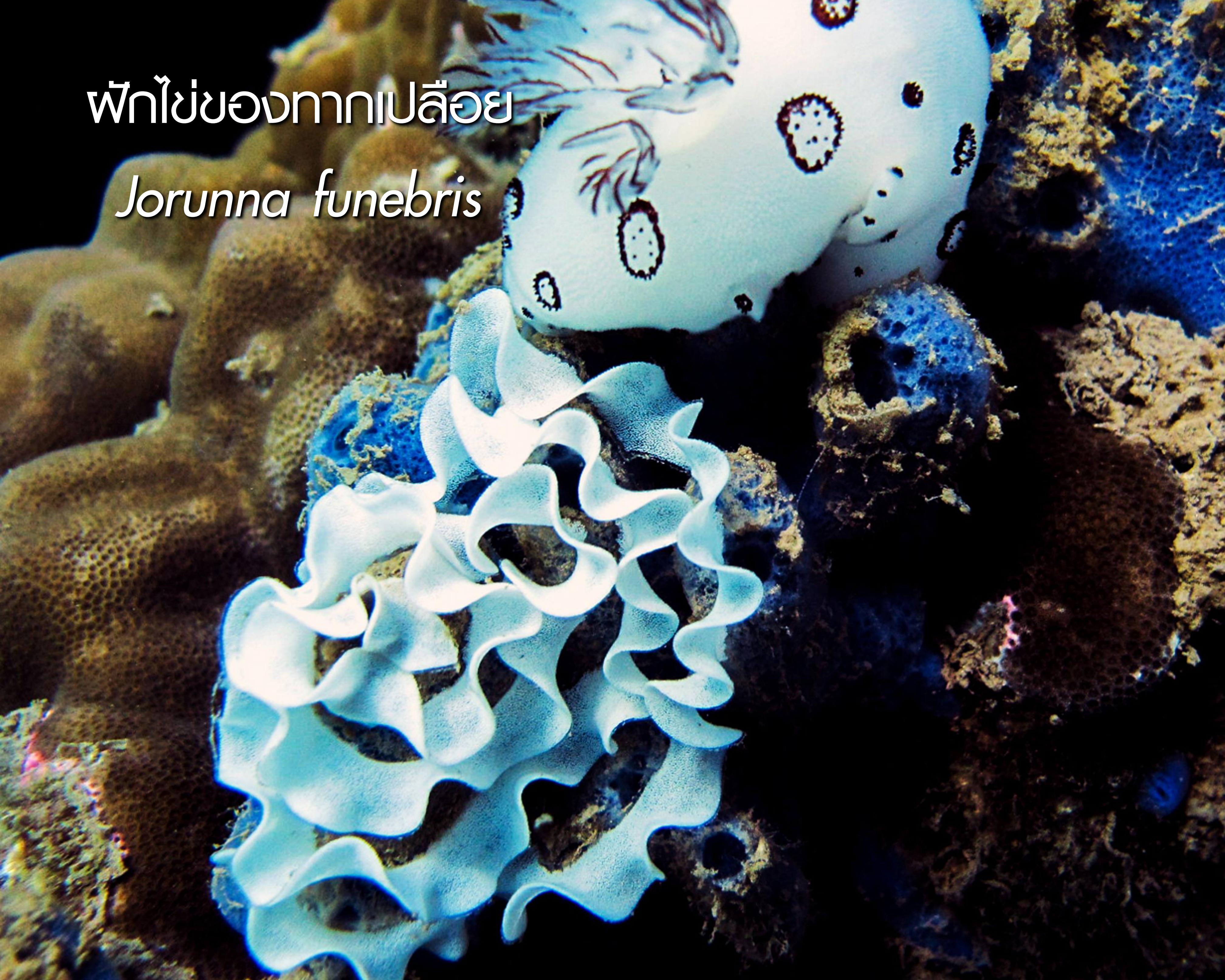
ลักษณะ : กระดองรูปไข่ ผิวเรียบมัน พื้นกระดองสีเทาเข้มจนถึงสีเขียวอมเหลือง สันบนกระดองต่ำ แต่ยังคงมองเห็นได้ชัด พื้นระหว่างตาโค้งมนมี 3 คู่ หนากข้างกระดองมี 5 อัน ก้ามมีขนาดค่อนข้างใหญ่ ผิวก้ามเรียบเป็นมัน มีสีฟ้าเข้ม นิ้วล่างและขอบล่างของนิ้วบนมีสีน้ำตาล ขาคู่สุดท้ายแบบใบพาย

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่ตามแนวปะการังบริเวณใต้ปะการังโขดหรือก้อนหิน

ฟักไข่ของทาเกะเปลือย

Jorunna funebris

ฟักไข่ (egg mass) ของทากเปลือย *Jorunna funebris*

ชื่อสามัญไทย : -

ชื่อสามัญอังกฤษ : -

วงศ์ : -

ชื่อวิทยาศาสตร์ : -

ลักษณะ : ฟักไข่มีลักษณะคล้ายริบบิ้น ในธรรมชาติมักพบว่าทากเปลือย *J. funebris* จะวางไข่ติดอยู่กับก้อนหิน ปะการังที่มีลักษณะเป็นก้อน หรือซากปะการังตาย โดยบริเวณดังกล่าวมักพบฟองน้ำสีน้ำเงินที่เป็นอาหารของทากเปลือยชนิดนี้

wsun:la

พรมทะเล (Zoanthids)

ชื่อสามัญไทย : พรมทะเล

ชื่อสามัญอังกฤษ : Zoanthids

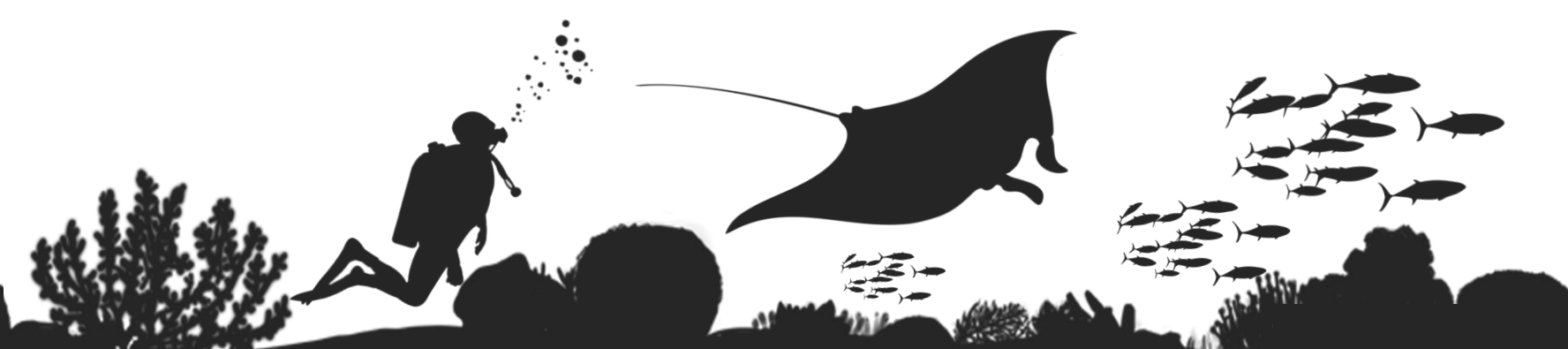
วงศ์ : Sphenopidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Palythoa tuberculosa*

ลักษณะ : ลำตัวคล้ายดอกไม้ทะเลขนาดเล็ก ขนาดประมาณ 1 เซนติเมตร อาศัยอยู่เป็นกลุ่มโดยลำตัวเชื่อมติดกันเป็นแพงคลุมพื้น พื้นผิวลำตัวมีสีเหลืองอมน้ำตาล

แหล่งที่พบ : พบเกาะเคลือบอยู่ตามซอกหิน หรือซากปะการัง ในบริเวณเขตน้ำขึ้น-น้ำลง

wsun:la

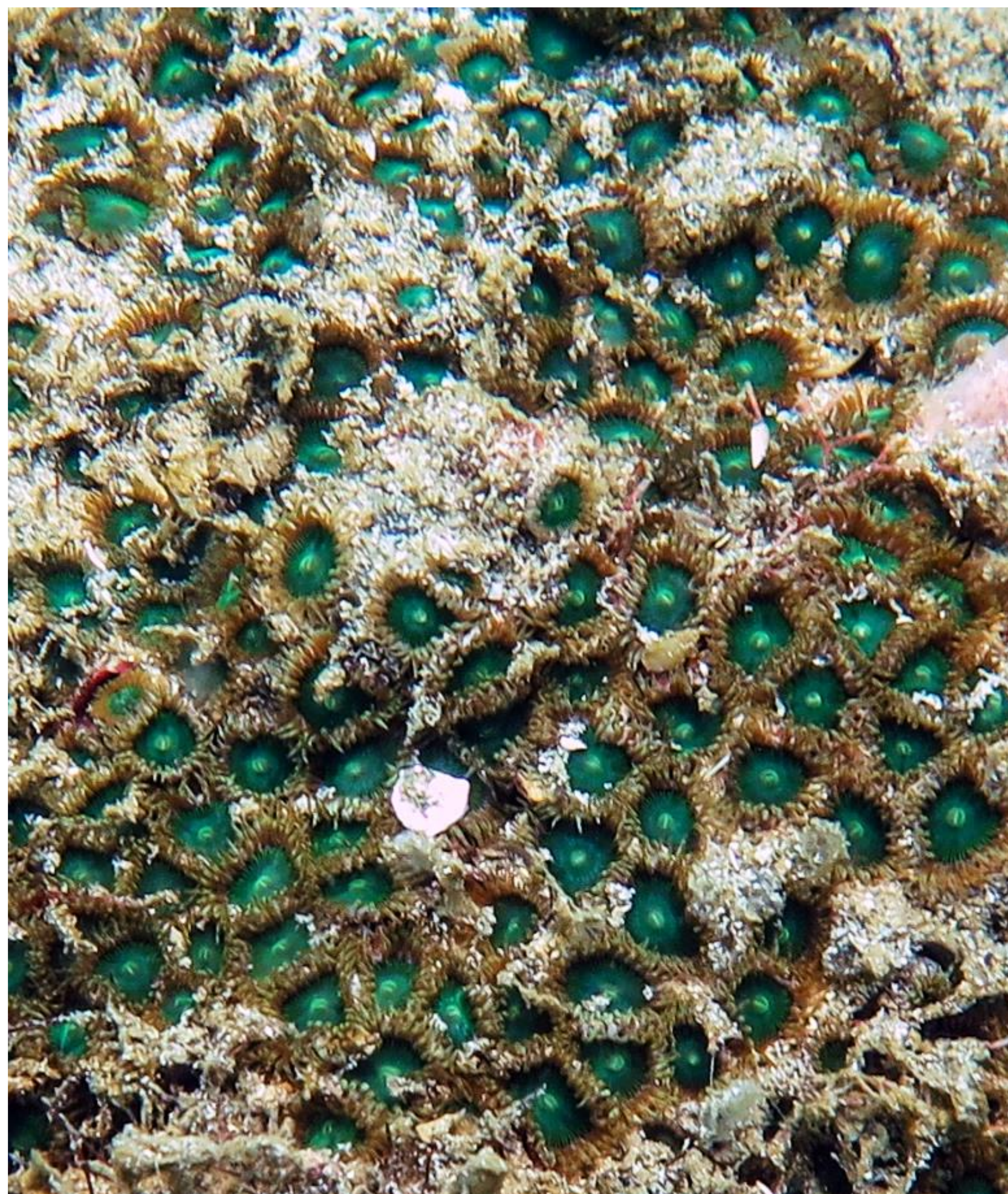
พรมทะเล (Zoanthids)

ชื่อสามัญไทย : พรมทะเล

ชื่อสามัญอังกฤษ : Zoanthids

วงศ์ : Zoanthidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Zoanthus* sp.

ลักษณะ : ลำตัวคล้ายดอกไม้ทะเลขนาดเล็ก ขนาดประมาณ 1 เซนติเมตร อาศัยอยู่เป็นกลุ่ม โดยลำตัวเชื่อมติดกันเป็นแพงคลุมพื้นผิว สีสันบริเวณปากและหนวดแปรผันได้หลายรูปแบบ

แหล่งที่พบ : พบเกาะเคลือบอยู่ตามซอกหิน หรือซากปะการัง ในบริเวณเขตน้ำขึ้น-น้ำลง

ฟองน้ำครก

ฟองน้ำครก (Barrel sponge)

ชื่อสามัญไทย : ฟองน้ำครก

ชื่อสามัญอังกฤษ : Barrel sponge

วงศ์ : Petrosiidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Xestospongia testudinaria*

ลักษณะ : เป็นฟองน้ำที่มีรูปร่างคล้ายครก ขนาดใหญ่ อาจมีเส้นผ่านศูนย์กลางถึง 80 ซม. ด้านบนเป็นร่องน้ำออกขนาดใหญ่คล้ายปากครก ซึ่งอาจเป็นรูปกลมหรือยาวรี พื้นผิวด้านข้างขรุขระ เป็นสันหรือแอ่งสลับกัน ส่วนใหญ่มีสีน้ำตาลแดง

แหล่งที่พบ : พบได้ทั่วไปตามแนวปะการัง

ฟองน้ำเชือก

ฟองน้ำเชือก (Sprawling Sponge)

ชื่อสามัญไทย : ฟองน้ำเชือก

ชื่อสามัญอังกฤษ : Sprawling Sponge

วงศ์ : Microcionidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Clathria reinwardti*

ลักษณะ : เป็นก้อนทรงกระบอกที่แตกแขนง คล้ายกิ่งไม้ ผิวฟองน้ำมี 2 ชั้น แบ่งเป็นชั้นผิวมี ลักษณะเป็นเยื่อบางสีชมพูหุ้มและชั้นเนื้อฟองน้ำ ภายในที่มีหนามฟองน้ำสานตัวกันอย่างหนาแน่น มีสีส้ม ก่อร่างออกมีขนาดใหญ่และปากท่อแยกตัว สูงขึ้น

แหล่งที่พบ : มักพบอยู่บริเวณที่มีการ ตกตะกอนของน้ำทะเลค่อนข้างสูง

ฟองน้ำฟังตัวสีเหลือง

ฟองน้ำฝังตัวสีเหลือง (Yellow boring sponge)

ชื่อสามัญไทย : ฟองน้ำฝังตัวสีเหลือง

ชื่อสามัญอังกฤษ : Yellow boring sponge

วงศ์ : Clionaidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Cliona celata*

ลักษณะ : มีสีเหลืองสด อาจมีเส้นผ่านศูนย์กลางถึง 60 ซม. ช่องน้ำเข้า (ostia) บนผิวของฟองน้ำมองเห็นได้ชัดเจน ช่องน้ำออก (osculum) อยู่บริเวณส่วนบนของฟองน้ำ

แหล่งที่พบ : พบเกาะฝังตัวในซากปะการัง

ฟองน้ำสีน้ำเงิน

ฟองน้ำสีน้ำเงิน (Blue sponge)

ชื่อสามัญไทย : ฟองน้ำสีน้ำเงิน

ชื่อสามัญอังกฤษ : Blue sponge

วงศ์ : Petrosiidae

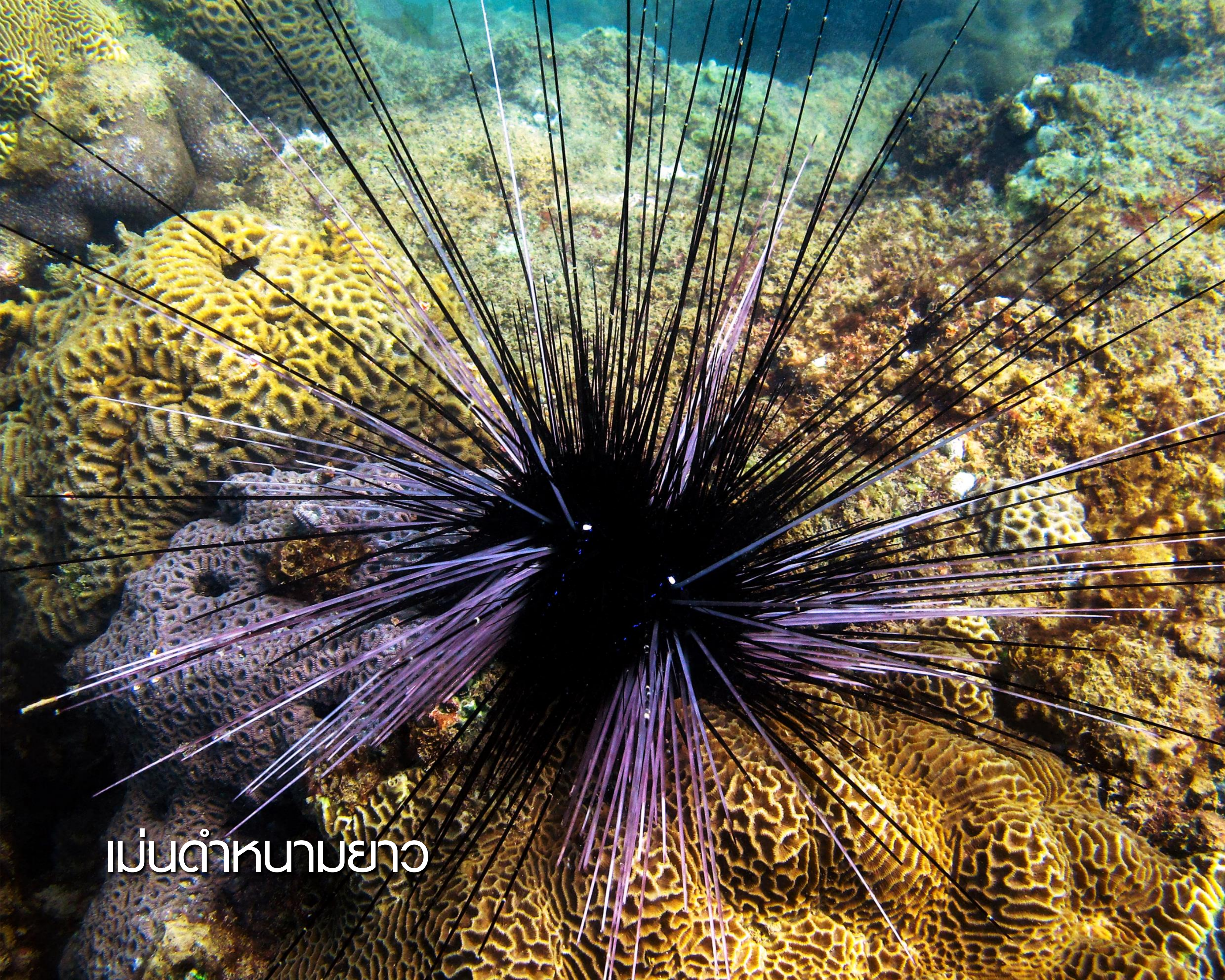
ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Neopetrosia* sp. “blue”

ลักษณะ : เป็นก้อนเคลือบอยู่บนตัววัตถุใต้น้ำ ก้อนนี้ออกยอกตัวสูงขึ้นมีลักษณะคล้ายภูเขาไฟ ขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่วตัวและเปิดออกตรงปลาย ด้านบน เนื้อฟองน้ำค่อนข้างแข็งแต่เปราะ สามารถหักออกเป็นชิ้นเล็กๆ ได้ง่าย

แหล่งที่พบ : พบอาศัยอยู่บริเวณแนวปะการัง โดยเจริญขึ้นอยู่บนก้อนหินหรือปะการังมีชีวิต ขนาดใหญ่โดยเฉพาะปะการังโขด (*Porites lutea*) ฟองน้ำชนิดนี้เป็นอาหารของทากเปลือก J. funebris โดยพบว่าการกระจายตัวอย่างมาก ตามแนวชายฝั่งจันทบุรี

ເມັດຕຳຫນາຍາວ

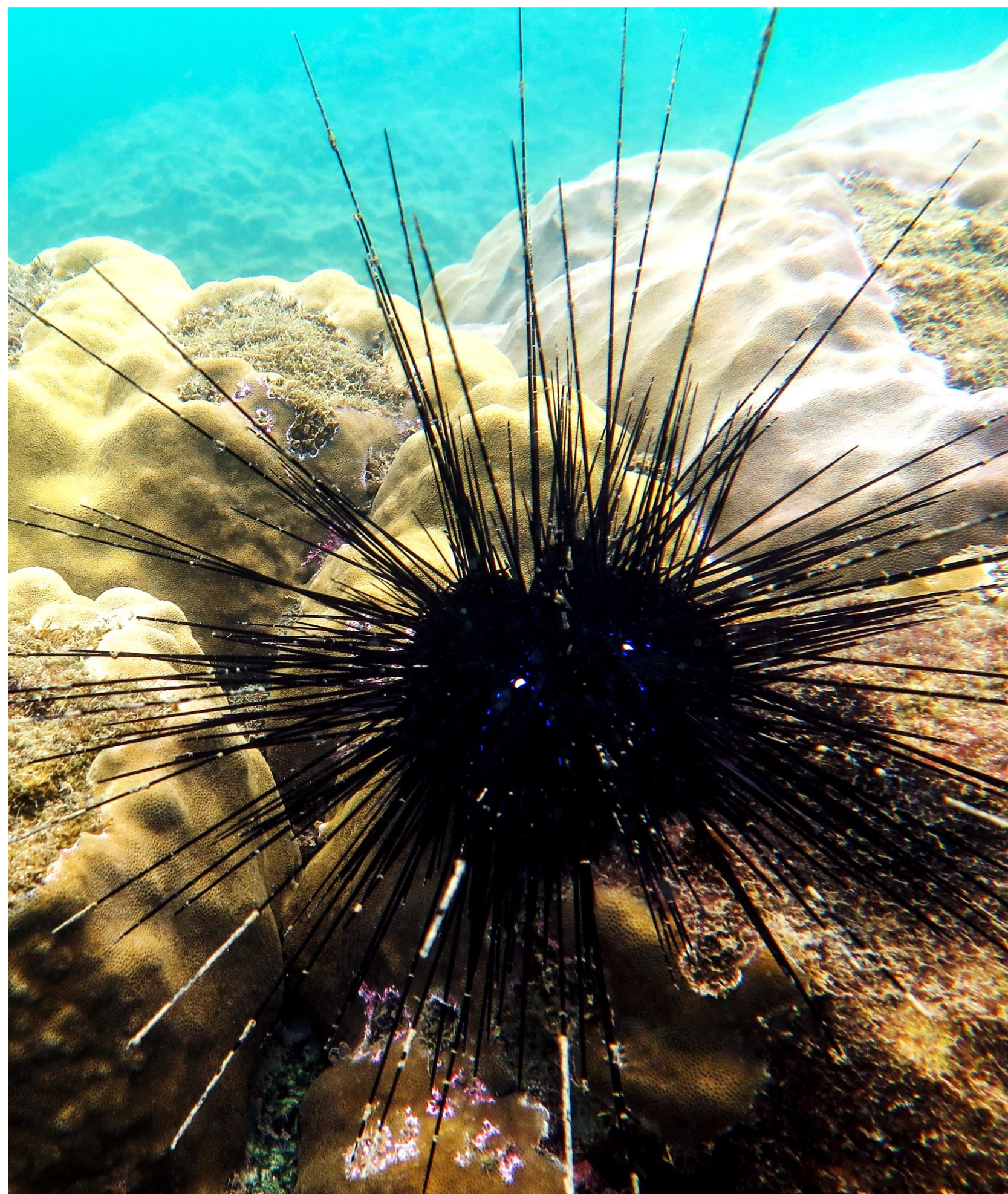
เม่นดำหนามยาว (Long spined sea urchin)

ชื่อสามัญไทย : เม่นดำหนามยาว

ชื่อสามัญอังกฤษ : Long spined sea urchin

วงศ์ : Diadematidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Diadema setosum*

ลักษณะ : มีเปลือกจัดเรียงตัวเป็นทรงกลม ห่อหุ้มอวัยวะภายในเอาไว้และมีหนามยาวยื่นออกมารอบตัว หนามที่อยู่ทางด้านล่างมีขนาดเล็กกว่าหนามด้านข้างและด้านบน ด้านล่างมีปากอยู่ตรงกลาง ด้านบนมีถุงที่ยื่นออกมาจากทวารหนักมีสีส้มเป็นวงโดยรอบ ปากมีสีขาวและมีเท้าที่เรียวยาวขนาดเล็กยื่นออกมาจากลำตัว ช่วยในการดูดเกาะและเคลื่อนที่

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่ทั่วไปตามพื้นทรายในแนวปะการังและโขดหินริมชายฝั่งทะเล

หนอนตัวแบนสีดำจุดส้ม

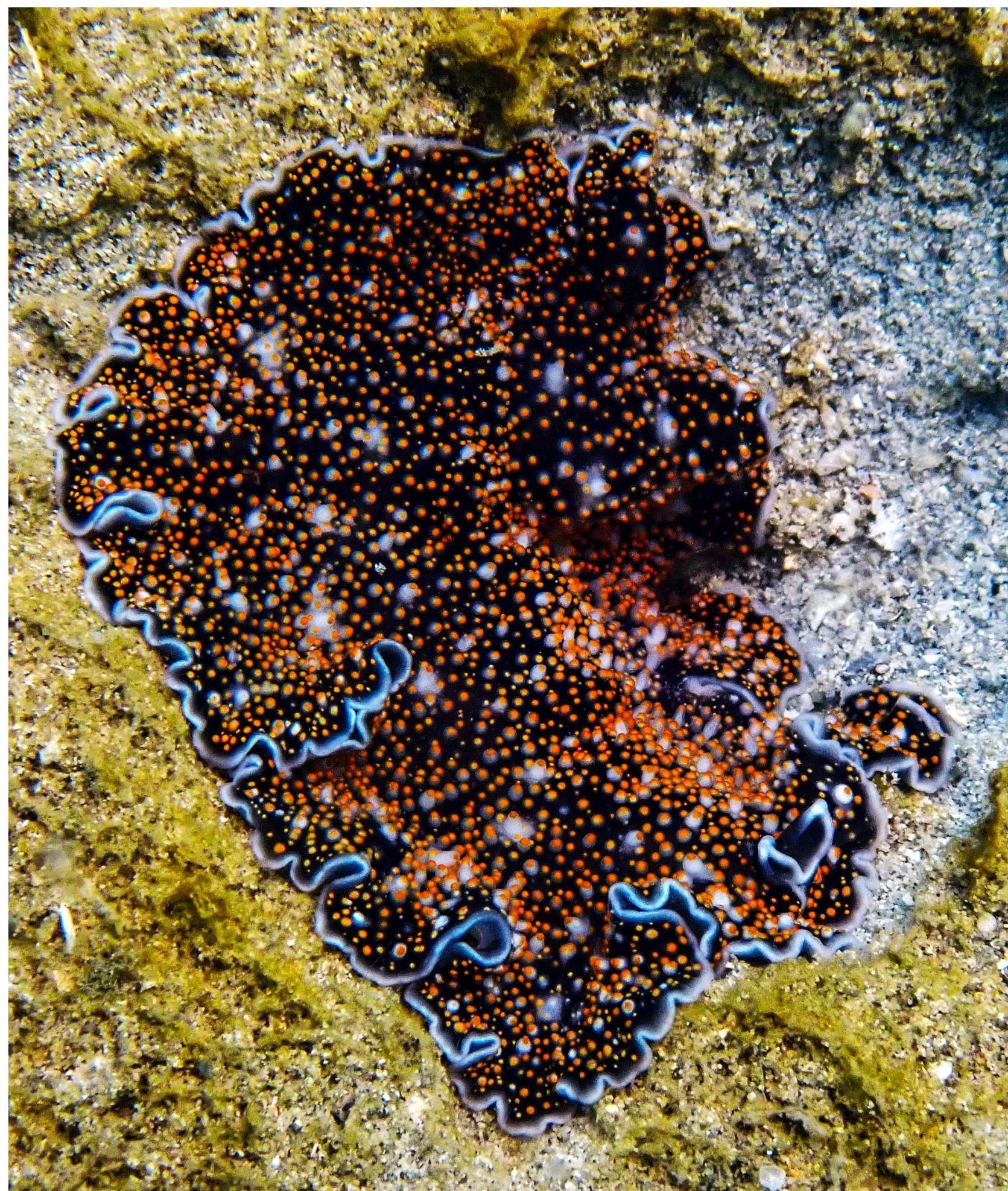
หนอนตัวแบนสีดำจุดส้ม (Spotted black flatworm)

ชื่อสามัญไทย : หนอนตัวแบนสีดำจุดส้ม

ชื่อสามัญอังกฤษ : Spotted black flatworm

วงศ์ : Pseudocerotidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Acanthozoon* sp.

ลักษณะ : ลำตัวแบนบางรูปวงรีคล้ายใบไม้ ขนาดความยาวประมาณ 10 เซนติเมตร สามารถยืดและหดได้ ด้านหน้าของร่างกายมีส่วนคล้ายหนวด (pseudotentacle) ยื่นออกมา 2 อัน เมื่อหดตัวจะทำให้บริเวณขอบเป็นรอยย่น พื้นผิวลำตัวด้านบนมีสีน้ำตาลดำ มีเนื้อเยื่อเล็กๆ สีขาวปลายสีเหลืองหรือส้มยื่นออกมา จากพื้นลำตัว ขอบลำตัวมีสีขาวอมฟ้า

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่บริเวณแนวปะการังบนซากปะการังหรือตามพื้นที่มีสาหร่ายปกคลุม

ကုမ္ပဏီ

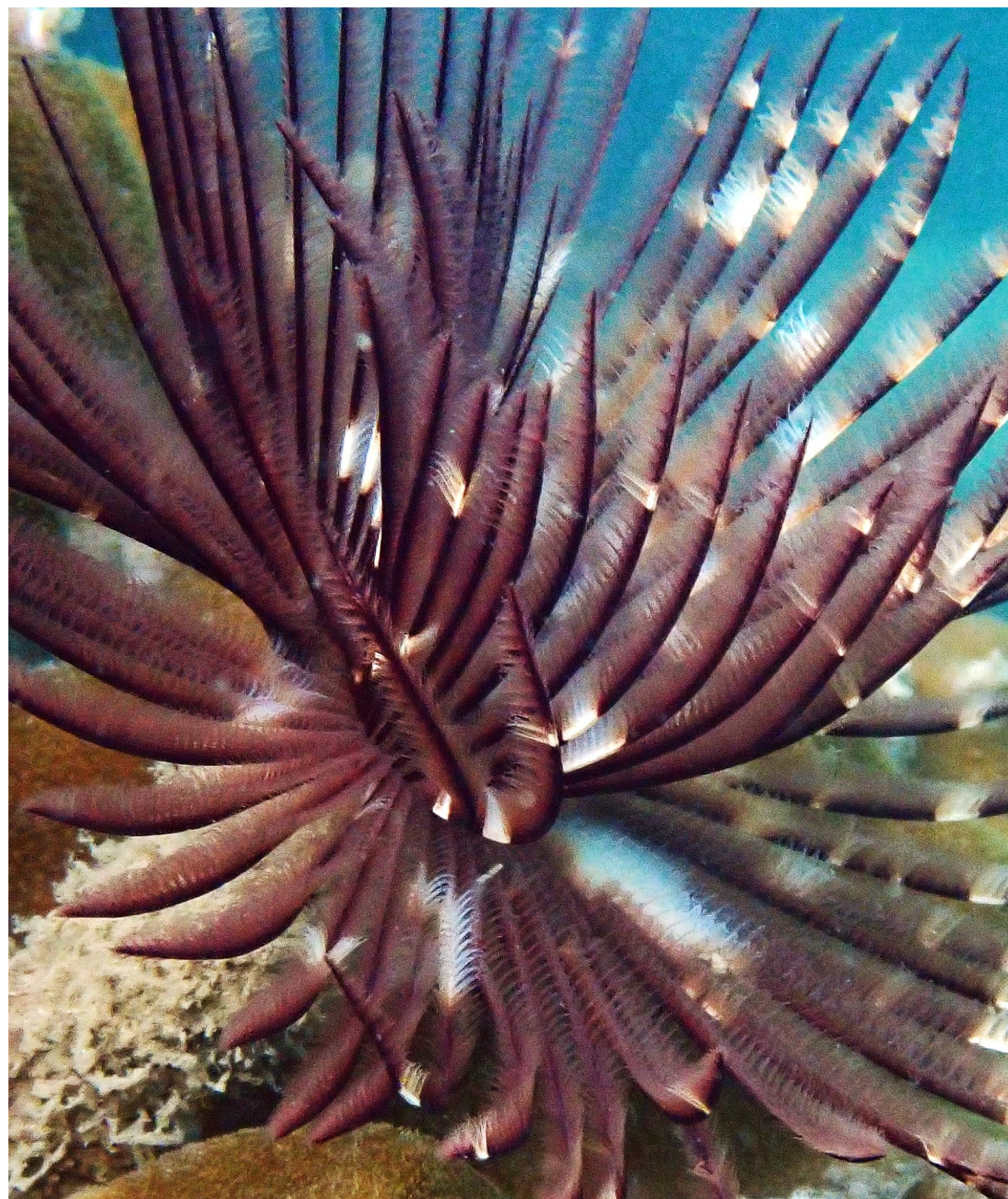
หนอนท่อ (Tube worm)

ชื่อสามัญไทย : หนอนท่อ

ชื่อสามัญอังกฤษ : Tube worm

วงศ์ : Sabellidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Sabellastarte* sp.

ลักษณะ : ลำตัวเป็นท่อนยาวฝังอยู่ในหลอดที่สร้างขึ้นมาจากดินตะกอน แต่ไม่มีฝาปิดปาก ขนาดความกว้างของหลอดประมาณ 1 ซม. ยาวประมาณ 12 ซม. ทางด้านหน้ามีช่องพู่ขนขึ้นเดี่ยวเรียงกันเป็นวง แต่ละเส้นมีแขนง เล็กๆ แตกออกมาทางด้านข้าง ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของพู่ขนประมาณ 8 ซม.

แหล่งที่พบ : พบอยู่ตามแนวปะการังใต้อ่าวระดับน้ำลงต่ำสุด มักฝังตัวอยู่ในปะการังโหนด (*Porites lutea*)

หมึกกระดองลายเสือ

หมึกกระดองลายเสือ (Cuttlefish)

ชื่อสามัญไทย : หมึกกระดองลายเสือ

ชื่อสามัญอังกฤษ : Cuttlefish

วงศ์ : Sepiidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Sepia* sp.

ลักษณะ : ลำตัวป้อมสั้น ตัวแบนรีคล้ายรูปไข่ ด้านข้างมีครีบบนแบนยาวเกือบตลอดลำตัว ส่วนหัวมีหนวดยาว 2 เส้น และหนวดสั้น 8 เส้น ภายในลำตัวมีกระดองรูปใบหอก เรียกว่า ลันทะเล เป็นสารประกอบพวกหินปูน ทำหน้าที่เป็นโครงค้ำจุนร่างกาย ที่หัวมีนัยน์ตาขนาดใหญ่ ความยาวลำตัวมีขนาดประมาณ 20–50 ซม.

แหล่งที่พบ : หาดหินอยู่บริเวณพื้นน้ำในเวลา กลางคืน พบทั่วไปในอ่าวไทยและทะเลอันดามัน

หอยปี่

หอยเบี้ย (Cowrie)

ชื่อสามัญไทย : หอยเบี้ย

ชื่อสามัญอังกฤษ : Cowrie

วงศ์ : Cypraeidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Cypraea* sp.

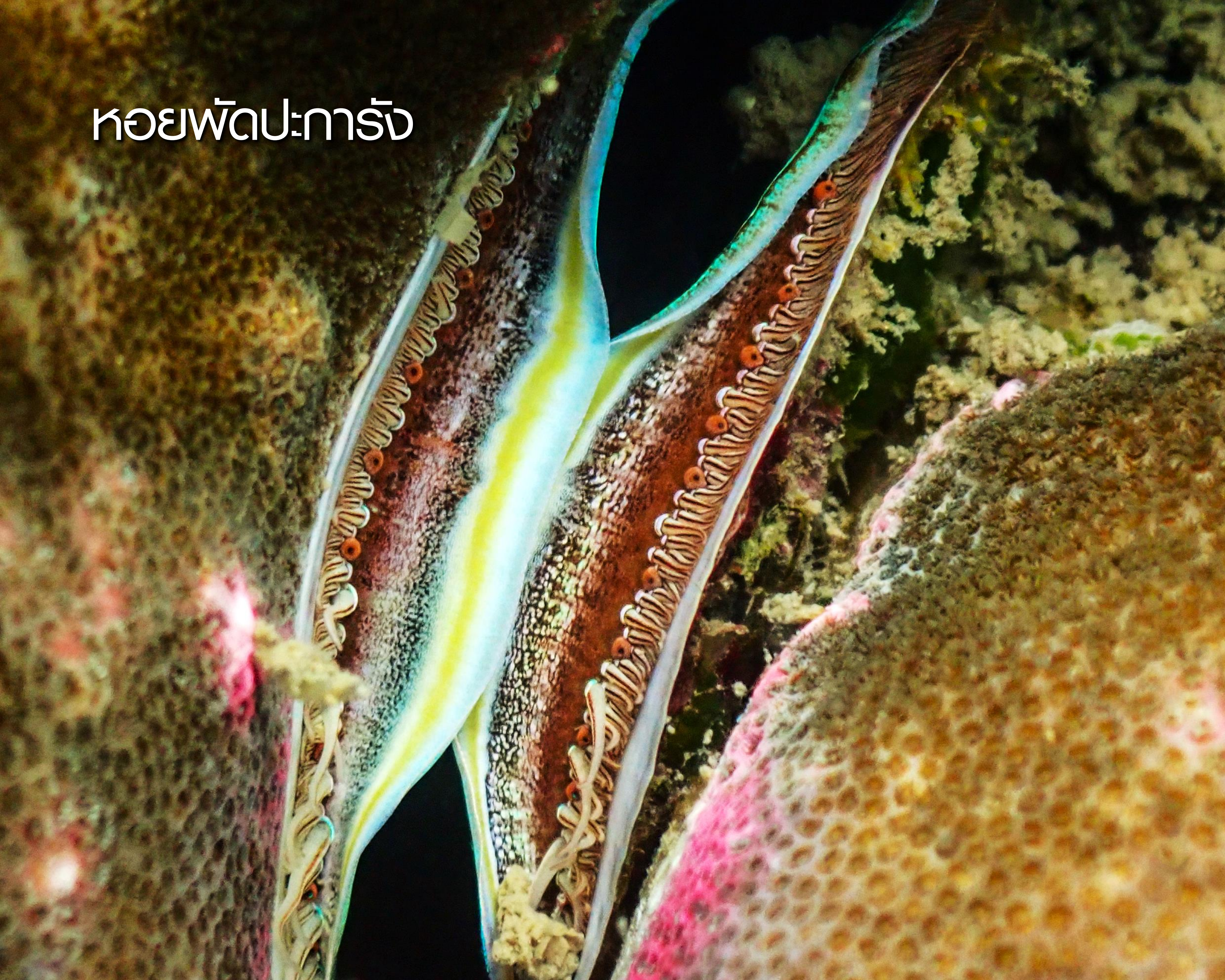

ลักษณะ : เปลือกมีรูปร่างหลายแบบ เช่น ทรงกระบอก รูปไข่ หรือยาวรี ด้านล่างแบน ด้านบนโค้งกลม มีลวดลาย ไม่มีพิวเปลือก ใช้นอกแมนเทิลด้านซ้ายและขวาเชื่อมต่อกันที่ด้านหน้าและด้านท้ายตัว สร้างเป็นท่อสั้นๆ

แหล่งที่พบ : พบอาศัยอยู่ตามพื้นในแนวปะการัง หาดหินในเวลากลางคืนโดยการครูดหิน สหาร่ายที่ขึ้นเคลือบอยู่บนก้อนหินหรือปะการังที่ตายแล้ว

หอยพัดปะการัง

หอยพัดปะการัง (Coral clam)

ชื่อสามัญไทย : หอยพัดปะการัง

ชื่อสามัญอังกฤษ : Coral clam

วงศ์ : Pectinidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Pedum spondyloideum*

ลักษณะ : เป็นหอยสองฝาฝังตัวอยู่ในปะการัง โขด ความยาว 1-10 เซนติเมตร เปลือกเป็นรูปกลมค่อนข้างแบน เปลือกด้านนอกมีสันและร่องจากอัมโบ้ถึงขอบเปลือกมีตาเทียมลักษณะเป็นจุดแดงเรียงเป็นแถวยาวอยู่ตามขอบแมนเทิล

แหล่งที่พบ : พบฝังตัวอยู่ในปะการังโขด (*Porites lutea*) โดยจะเปิดปากออกเพื่อกรองอาหารในมวลน้ำ

หอยมือเสือ

หอยมือแมว (Crocus giant clam)

ชื่อสามัญไทย : หอยมือแมว

ชื่อสามัญอังกฤษ : Crocus giant clam

วงศ์ : Tridacnidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Tridacna crocea*

ลักษณะ : เป็นหอยที่มีขนาดเล็กลายประมาณ 15 ซม. มักฝังตัวทิ้งเปลือกอยู่ในหินปะการัง เปลือกทั้งสองข้างหนาและหนัก ขอบเปลือกเป็นคลื่นตามแนวของสัน ร่องระหว่างสันค่อนข้างตื้น เปลือกอาจมีเกล็ดสั้นๆ ตามแนวสันหรืออาจเรียบ เปลือกมีรูปร่างทั่วไปรูปสามเหลี่ยม มีช่องเปิด byssus ขนาดใหญ่

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่ตามแนวปะการังทั่วไป โดยฝังตัวอยู่กับก้อนหิน ปะการังโขดที่ตายแล้ว หรือพื้นผิวแข็งอื่นๆ

หอยมือเสือ

หอยมือเสือ (Fluted giant clam)

ชื่อสามัญไทย : หอยมือเสือ

ชื่อสามัญอังกฤษ : Fluted giant clam

วงศ์ : Tridacnidae

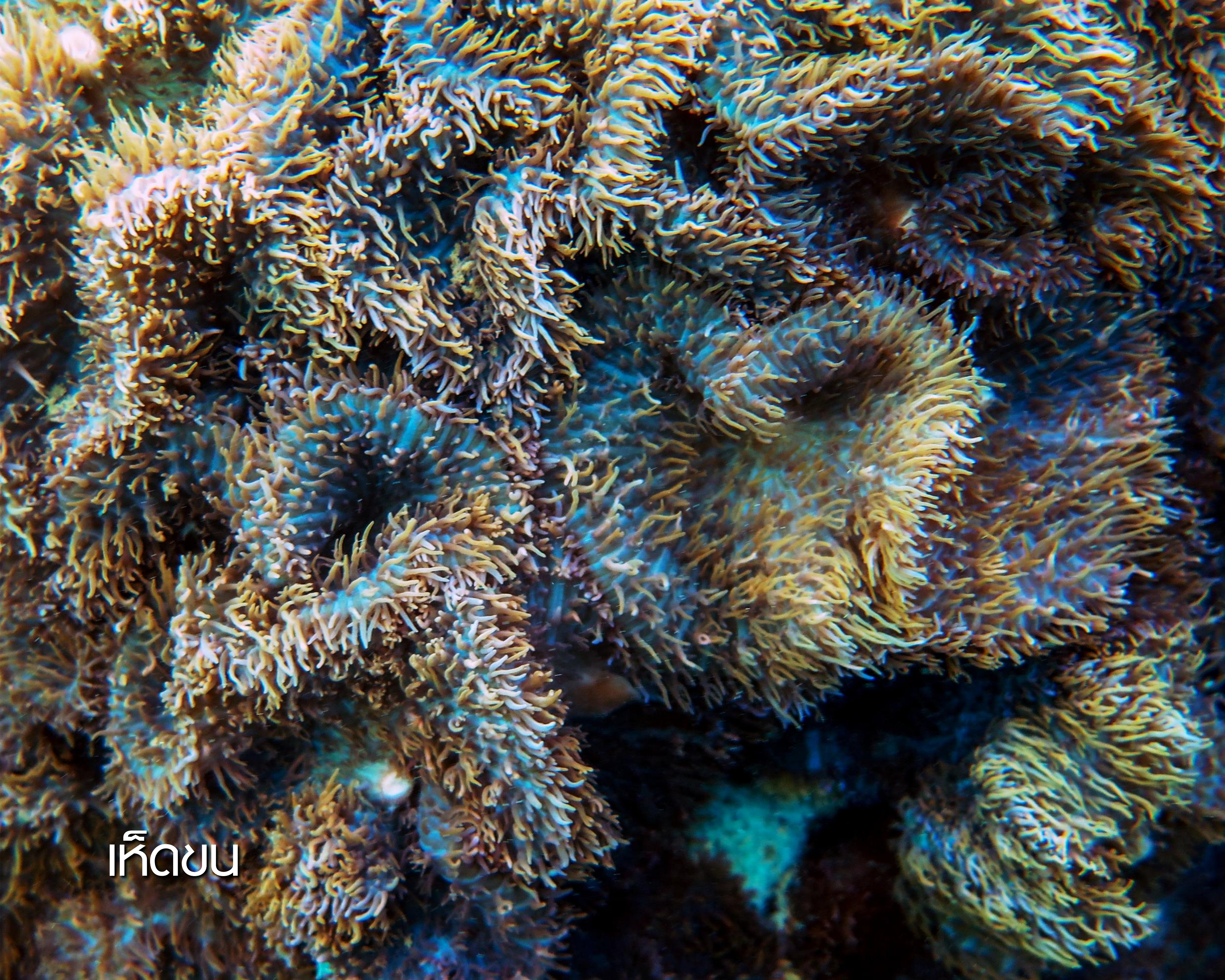
ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Tridacna squamosa*

ลักษณะ : เป็นหอยมือเสือที่พบทั่วไปในประเทศไทย เปลือกทั้งสองข้างหนาและหนักมีขนาดยาวประมาณ 41 เซนติเมตร ขอบเปลือกหยักเป็นลูกคลื่นมีสันตามแนวรัศมีใหญ่ ซึ่งเปลือกจะยกเป็นเกล็ด (scales) อยู่บนสันแต่ละอันๆละ 5-8 เกล็ด ถือเป็นลักษณะเด่นของหอยชนิดนี้ หอยจะใช้ byssus เกาะกับพื้นผิว (substrate) เนื้อเยื่อ mantle มีหลายสีหลายรูปแบบ แต่ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นตุ่มแต้มสีขนาดใหญ่อยู่ทั่วไป

แหล่งที่พบ : อาศัยอยู่ตามแนวปะการังทั่วไป โดยใช้เอ็นยึดเกาะติดไว้กับพื้นหินหรือปะการัง

เห็น

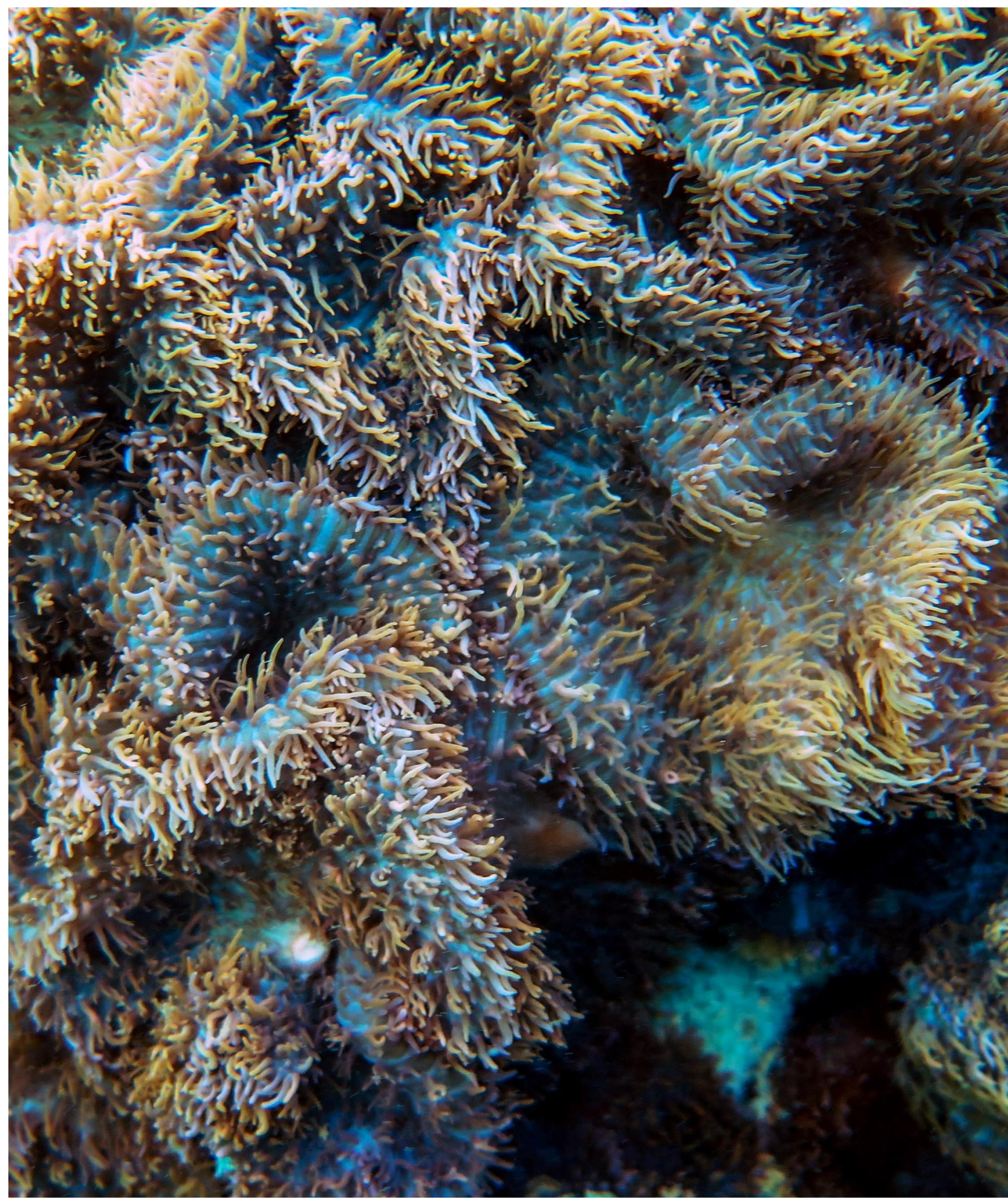
เห็ดขน (Hairy mushroom)

ชื่อสามัญไทย : เห็ดขน

ชื่อสามัญอังกฤษ : Hairy mushroom

วงศ์ : Discosomatidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Rhodactis* sp.

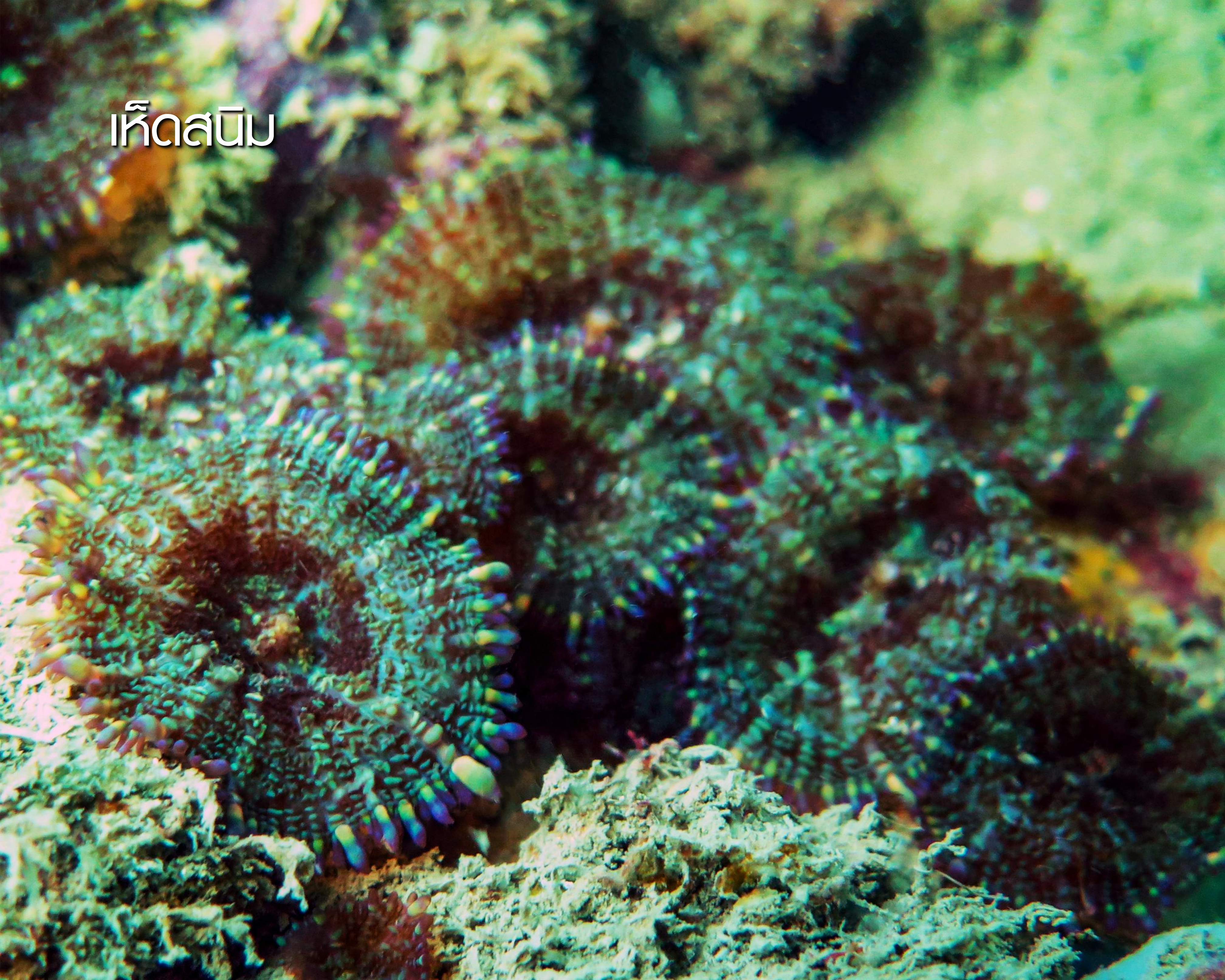

ลักษณะ : ลำตัวสีน้ำตาล ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1-3 นิ้ว ปลายหนวดมักเป็นสีชมพูและส่วนมากไม่แตกแขนง หนวดจะขึ้นกระจายทั่วทั้งแผ่นจานจนถึงรอบปาก

แหล่งที่พบ : มักพบกระจายอยู่ทั่วไปตามบริเวณซากปะการังที่ตายแล้ว

เห็ดสนิม

เห็ดสนิม (Striped rust mushroom)

ชื่อสามัญไทย : เห็ดสนิม

ชื่อสามัญอังกฤษ : Striped rust mushroom

วงศ์ : Discosomatidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Rhodactis* sp.

ลักษณะ : เป็นเห็ดทะเลที่มีขนาดกลาง เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 3-5 ซม. ลำตัวมีหลายสี เช่น เขียว น้ำตาลคล้ายสนิม และม่วง เป็นต้น ปลายหนวดแตกแขนงคล้ายรูปดอกจัน

แหล่งที่พบ : พบเกาะอยู่ตามตามซากปะการังที่ตายแล้วเป็นส่วนใหญ่ ในบางบริเวณของแนวปะการัง

เห็ดสองปาก

เห็ดสองปาก (Brown rough mushroom)

ชื่อสามัญไทย : เห็ดสองปาก

ชื่อสามัญอังกฤษ : Brown rough mushroom

วงศ์ : Discosomatidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Rhodactis* sp.

ลักษณะ : เป็นเห็ดทะเลที่มีการดำรงชีวิตแบบโคลนิน จะพบหลายปากในหนึ่งตัว มีสมมาตรแบบไม่รัศมี ขนสั้น ขอบเรียบ ลำตัวสีน้ำตาลหรือเขียว

แหล่งที่พบ : พบเกาะอยู่ตามพื้นหินหรือซากปะการังแบบก้อนเป็นกลุ่มๆ ในบางบริเวณของแนวปะการัง

ໄຮດຣອຍດ໌

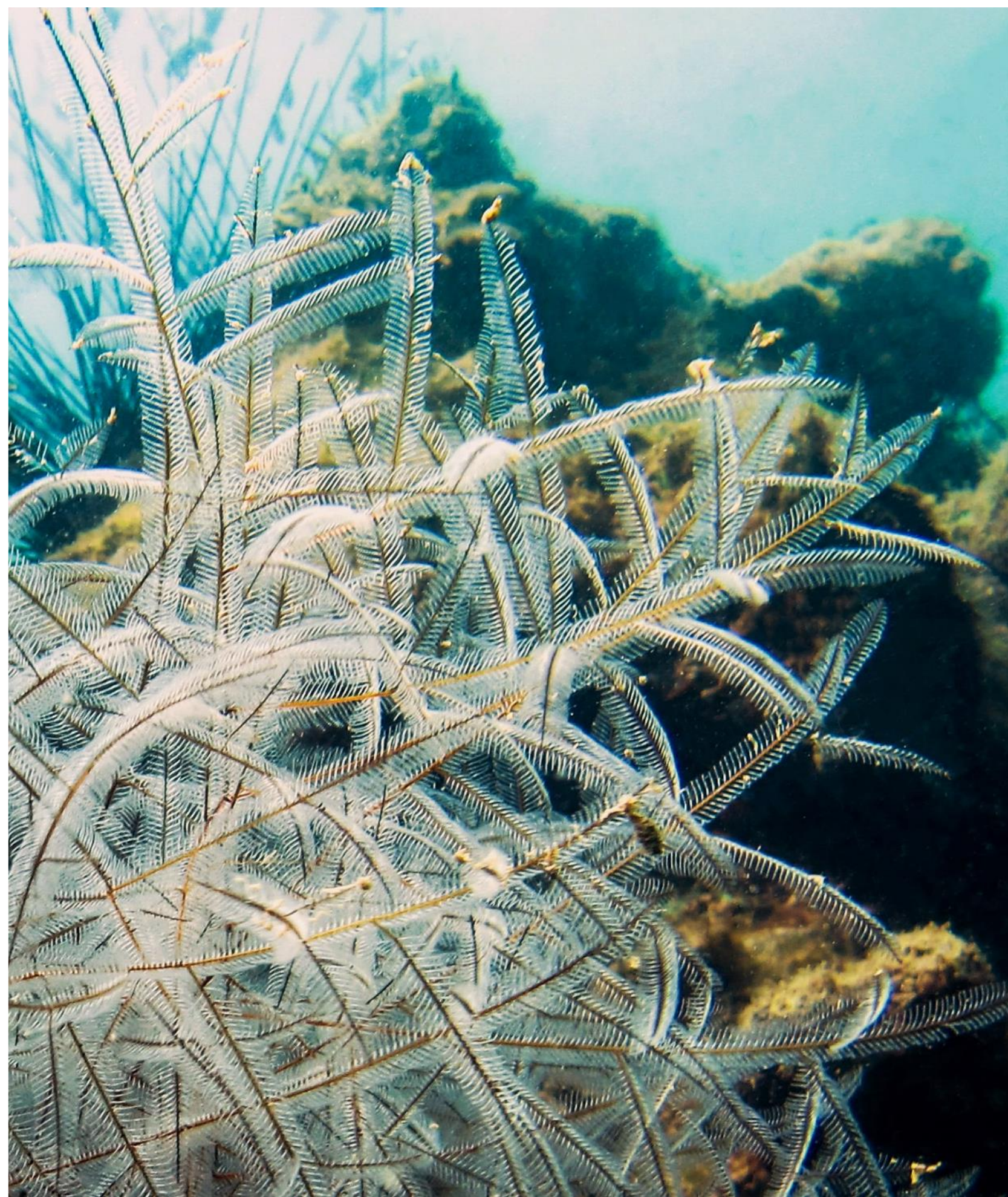
ไฮดรอยด์ (Hydroid)

ชื่อสามัญไทย : ไฮดรอยด์

ชื่อสามัญอังกฤษ : Hydroid

วงศ์ : Plumulariidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Lytocarpus philippinus*

ลักษณะ : เป็นไฮโดรชีวพวกหนึ่งที่อยู่รวมกันเป็นโคโลนี ลักษณะคล้ายขนนกที่มีแกนยาวแตกแขนงออกทางด้านข้างสองข้างในระนาบเดียวกันคล้ายขนนกหรือใบเฟิร์น ตัวไฮดรอยด์เป็นซุออยด์ (zooid) ขนาดเล็กพึ่งตัวเรียงกันอยู่บนแขนง ขณะอยู่ในธรรมชาติจะยึดตัวออกมา จับเหยื่อเป็นอาหาร

แหล่งที่พบ : พบอยู่รวมกันเป็นหย่อมๆ ในแนวปะการัง ไฮดรอยด์เป็นสัตว์มีพิษหากสัมผัสกับผิวหนังจะทำให้เกิดแผลฟื่นไหม้คล้ายถูกแมงกะพรุน

ប្រធានាធិបតី

กิตติธรรมาภรณ์, ธีระพงศ์ ดิวงดี และ อัมพรลี จันทร์คง. (2558). การประเมินสถานภาพของหอยมือเสือครอบครัว *Tridacnidae* บริเวณแนวปะการังหมู่เกาะลันตา จังหวัดกระบี่. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์, สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล, มหาวิทยาลัยบูรพา. พจนานุกรม. (2551). คู่มือทรัพยากรชีวภาพหมู่เกาะมัน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

กัททิรา เกษมศิริ. (2547). การศึกษาวิจัยปัจจัยสิ่งแวดล้อมต่อการวางไข่และการพัฒนาการของตัวอ่อนนกปากปลอย: กรณีศึกษาจากปากปลอยบริเวณเกาะหม้อในและเกาะหม้อนอก หมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์ทางทะเล), บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธวัชชัย แซ่กสิณ. (2560). บัญชีรายการทรัพยากรชีวภาพมอลลัสกาในประเทศไทย ปากปลอย. กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน).

วิญญู มั่นทะจิตร, สืบสิน สุนธิรัตน์, อศลย์ มีนาภา, อธิป พึ่งสมบูรณ์ และ สุภา มั่นคงสมบูรณ์. (2563). ปลาแนวปะการัง ของหมู่เกาะสมสาร. ชลบุรี: อาฟเฟคโต กราฟฟิค ครีเอชั่น.

แววตา กองระอา และ ฉลวย มุสิก. (2558). ฟองน้ำทะเล: ดับนี้ชีวิตทางชีวภาพที่เป็นทางเลือกใหม่ในการใช้ ตรวจสอบติดตามมลพิษจากโลหะหนักบริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกของไทย. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์, สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล, มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิฑูรย์ ไบไม้ และ ธงสิมา ตันทเลขา. (2550). สมชายใจหมู่เกาะทะเลใต้. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรุงเทพ จำกัด.

สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. (2556). คู่มือความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตทางทะเลและชายฝั่งเกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี. เอกสารเผยแพร่สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ฉบับที่ 62, กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

สุพจน์ จันทรารณศิริ, ก้องเกียรติ กิตติวัฒนาวงศ์ และพงศ์ธีระ บัวเพ็ชร. (2551). เกาะพระทอง ระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ. ภูเก็ต: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เวิลด์ออฟบีช.

สุพจน์ จันทรารณศิริ, ก้องเกียรติ กิตติวัฒนาวงศ์ และพงศ์ธีระ บัวเพ็ชร. (2561). เกาะลันตา ความหลากหลายทางชีวภาพสัตว์น้ำแห่งท้องทะเล. ปทุมธานี: บริษัท ป่าฝน เน็กซ์สเตป จำกัด.

- สุเมตต์ ปุจฉาการ, สุชา มั่นคงสมบูรณ์, ธิดารัตน์ น้อยรักษา และ พิษัย สนแจ้ง. (2547). *การศึกษาความหลากหลายของชนิดสัตว์ทะเลในแนวปะการังในภาคตะวันออก (จังหวัดชลบุรี)*. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์, สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สหภาพ ดอกแก้ว และ พงศ์เชษฐ พืชกุล. (2549). การสำรวจเห็ดทะเลในอันดับ Corallimorpharia บริเวณอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง. *การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 44*, กรุงเทพฯ.
- อลงกต อินทรชาติ, สำโรจน์ เรืองดาริห์, วิกรม รังสิณธุ์, อัครพงษ์ สวัสดิพงษ์ และ กนกวรรณ ขาวด่อน. (2560). ความหลากหลายของเห็ดทะเลบริเวณภาคตะวันออกของอ่าวไทย. *การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 55*, กรุงเทพฯ.
- Allen, G. R. (1999). *Marine Fishes of South-East Asia: A field guide for anglers and divers*. Singapore: Periplus Editions (HK) Ltd.
- Allen, G. R., Steene, R., Humann, P. and Deloach, N. (2003). *Reef fish identification: tropical Pacific*. Jacksonville: New World Publications.
- Fabricius, K. and Alderslade, P. (2001). *Soft corals and sea fans: a comprehensive guide to the tropical shallow water genera of the central-west Pacific, the Indian Ocean and the Red Sea*. Townsville: Australian Institute of Marine Science.
- Froese, R. and Pauly, D. (2021). FishBase. Retrieved from www.fishbase.org, version (06/2021).
- Kelley, R. (2009). *Indo Pacific coral finder*. Townsville: Byoguides.
- Veron, J. E. N. (2000). *Coral of the world* (Vol. 1-3). Townsville: Australian Institute of Marine Science.

ภายใต้โครงการยกระดับเศรษฐกิจ และสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ